Octavian Soviany

Arhivele de la Monte Negro

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ

Octavian Soviany

Arhivele de la Monte Negro

roman

CARTEA ROMÂNEASCĂ
2012

© 2012 by Editura Polirom

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1;

sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

ISBN ePub: 978-973-46-2866-7

ISBN PDF: 978-973-46-2867-4

ISBN print: 978-973-23-2970-2

Coperta: Radu Răileanu

Pe copertă: Jean-Louis André Théodore Géricault (1791-1824),

Portret de artist în atelierul său, cca 1820, ulei pe pânză

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright şi este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parţială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziţia publică, inclusiv prin internet sau prin reţele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informaţiei, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum şi alte fapte similare săvârşite fără permisiunea scrisă a deţinătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislaţiei cu privire la protecţia proprietăţii intelectuale şi se pedepsesc penal şi/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Lectura digitală protejează mediul

Versiune digitală realizată în colaborare cu elefant.ro

OCTAVIAN SOVIANY s-a născut la 23 aprilie 1954 la Braşov. A debutat editorial cu volumul de versuri *Ucenicia bătrânului alchimist* (Dacia, 1983). De-a lungul anilor a colaborat la principalele reviste literare din România. Este membru al Uniunii Scriitorilor din 1995. A publicat poezie (*Cartea lui Benedict* – Vinea, 2002; *Alte poeme de modă veche* – Pontica, 2004; *Scrisori din Arcadia* – Paralela 45, 2005; *Dilecta* – Cartea Românească, 2006; *Marii oameni ai revoluţiilor* – ediţie samizdat, seria *no name*, 2009), romane (*Textele de la Monte Negro* – Pontica, 2003; *Viaţa lui Kostas Venetis* – Cartea Românească, 2011), teatru (*Cinci poeme dramatice* – Palimpsest, 2005) şi critică (*Apocaliptica textului* – Palimpsest, 2008; *Cinci decenii de experimentalism. Compendiu de poezie românească actuală* – Casa de pariuri literare, 2011). Deţine trei premii ale Asociaţiei Scriitorilor din Bucureşti pentru poezie şi critică (1994, 2000, 2008). A fost tradus în franceză, engleză, spaniolă, germană, italiană, maghiară, polonă, slovenă, bulgară.

Cheia Visurilor

Cu puţin înainte de naşterea mea, tatăl meu se stabilise într-o ţară îndepărtată.

Am copilărit într-o abaţie acoperită de iederă. Îmi amintesc de pupitrele negre din oratoriu, de bătaia domoală a clopotului care chema la utrenie, parcă şi de nişte cuiburi legănate de vânt într-un colţ luminos de grădină.

Înainte de a pleca, tatăl meu poruncise ca toate portretele sale să fie distruse.

Mai rămăseseră doar uniformele de paradă, pe care eram pus să le scutur de praf, duminica, după ce se săvârşea liturghia, fără să-mi scot hăinuţele albe de ministrant.

Uneori, nişte mesageri morţi aproape de oboseală aduceau maldăre de scrisori, pe care recunoşteam pecetea tatălui meu. Dădacele le citeau la lumina lămpilor cu acetilenă, sub portalul înalt, pe care erau zugrăvite crucea şi trandafirul.

Mult timp am luat lecţii grele şi lungi cu sora Francisca. Mi se cerea să învăţ pe de rost lista societăţilor filantropice pe care tatăl meu le înfiinţase în marile metropole ale continentului.

Mi s-a spus că acum este paznicul unui far şi că are de suferit din pricina liliecilor care se încurcă tot timpul în pulpanele redingotei sale albastre ca cerul.

Apoi, într-o bună zi, lecţiile au încetat fără nicio explicaţie. Eram lăsat să hoinăresc ceasuri întregi prin grădina năpădită de bălării.

Aici îi întâlneam pe foştii slujitori ai tatălui meu: lachei bătrâni, cărora le tremurau îngrozitor mâinile, oamenii de la grajduri care semănau cu

nişte motani costelivi, rândăşiţe scheletice, citindu-şi din mers breviarele cu încuietori de metal.

Câteodată încercau să mi se adreseze, într-o limbă necunoscută, care semăna vag cu italiana.

Apoi am fost anunţat că urmează să plec într-o călătorie: tatăl meu mă invitase să-l vizitez.

De atunci călătoresc în tovărăşia acestui vizitiu care are o tuse uscată de ftizic şi nu poate struni bine caii din pricina oboselii.

Traversăm ţinuturi ceţoase. Din când în când, se pot desluşi, prin negura groasă, firmele unor staţii feroviare, lumina de la ferestruicile unui turn, nişte fiinţe lăptoase, plutind deasupra unui câmp îngheţat de instrucţie.

Uneori mi se pare că aud vocea tatălui meu pronunţându-mi răspicat numele. Dar nu e decât cântecul unui chefliu care trece prin ceaţă, bălăngănindu-se.

Mi se îngăduie totuşi să port o steluţă aurie pe reverul vestonului.

Monte Negro se numeşte ciudata construcţie azvârlită pe spinarea unui deal alungit care seamănă cu cocoaşa unei cămile.

Aici poposesc mai cu seamă cei ce doresc să-şi refacă viaţa în colonii: suverani detronaţi, miniştri căzuţi în dizgraţie, prostituate îmbătrânite, câteva onctuoase sutane liliachii.

La intrare, fratele-portar îţi face o reverenţă, apoi eşti lăsat în seama vivandierelor.

O, nelipsitul hamburger a pătruns până şi în această cantină de la subsol unde un acordeonist fără picioare cântă *Marşul Radetzky*.

Inventive spirite ale focului manipulează maşini de tocat destinate să sature un imperiu de guri care salivează.

Castelul are provizii de carne pentru încă o mie de ani.

Primim şi nişte pesmeţi soldăţeşti, cu care întingem în sosul roşu ca sângele. Deodată, în mulţimea femeilor care mişună-n jurul fratelui-bucătar mi se pare c-o recunosc pe Maria-Christina.

Mă priveşte cu ironie. Apoi mă întreabă dacă nu vreau să cumpăr nişte broşuri. Acestea sunt amintirile mele dintr-o casă de toleranţă.

Iată-mă gol, întins pe o lespede dreptunghiulară de piatră.

O persoană în alb (probabil o soră de caritate) îmi scoate acul din braţ.

Afară sunt mormane mari de pământ şi gropi uriaşe, pe marginea cărora poţi să descoperi urmele focurilor de tabără şi ale bucătăriilor de campanie.

Femeia (pe care o cheamă Cheia Visurilor) murmură cu tristeţe:

— Aici a fost atelierul de croitorie, dincoace cizmăria. Peste drum, prăvălia băcanului.

Ne petrecem noaptea în cabina unui excavator părăsit. Către miezul nopţii, ea aduce un braţ de lumânări şi o scăpărătoare. Până la ivirea zorilor, ardem plângând lumânări. Vorbim despre prăvălioarele de coloniale şi despre faţada albastră a fabricii pe care era pictată o reclamă la macaroane. Ne amintim de mica arhiducesă, care a emigrat, se pare, în Australia.

Cheia Visurilor aprinde ultima lumânare.

Acum se poate observa că gropanele sunt locuite. Pe marginea uneia dintre ele, un bătrân ciolănos se chinuieşte să aprindă un primus. Nişte başoalde balcâze ies dintr-o văgăună, zăngănindu-şi centurile ruginite de castitate. Un mascul, costeliv şi păros, încearcă să le muşte de fese. Are mădularul retezat aproape din rădăcină.

Aceştia sunt foştii stăpâni ai castelului, cei despre care scrie în cărţile de istorie.

Odinioară aici se întindea pajiştea unde poposeau căsuţele-vagon ale circului. Dispozitive ascunse cu grijă în spatele gardului viu suflau în aer minunatele sfere, de toate mărimile şi de toate culorile. Noi primeam plase de fluturi şi costumaşe de zbor, care se terminau cu aripi caraghioase de rândunică. Trambulinele ne azvârleau până la înălţimea coşurilor roşii de cărămidă. Îmi amintesc că verişoarele aveau genele date cu bronz auriu şi purtau nişte coroniţe de hârtie strălucitoare, pe care Kostas Venetis le pescuia de pe fundul unui joben.

Cheia Visurilor îmi întinde un măr. Are faţa scăldată în lacrimi. Aripile îi atârnă pleoştite pe lângă uniforma albă de infirmieră.

Mă voi confesa acestei necunoscute, care nu e Maria-Christina:

— Sunt ultimul vlăstar al unei rase aristocratice.

Locuiesc într-o magherniţă sumbră, un fel de conac rămas aproape fără acoperiş.

Lanternele magice proiectează pe pereţii golaşi ai salonului circular filmul existenţelor mele anterioare.

Iată-mă alături de vărul care a căzut pe urmă la Solferino, urcând clinele verzi ale unei coline în asfinţit. Din trăsurelele lor de mahon ne surâd micile noastre prietene: Maria-Luisa, Maria-Antonia, Maria-Augusta.

Regimurile republicane mă privesc cu oroare, lista păcatelor mele scandalizează epoca democrată a usturoiului.

Odinioară luam lecţii de alchimie de la magii Iranului, frecventam şcolile de astrologie şi societăţile teosofice.

Am fost o vreme şlefuitor de diamante într-un orăşel olandez.

Mă văd pe puntea unei nave cu zbaturi, străbătând apele mocirloase ale unui fluviu american. Malurile, ticsite cu statuile colosale ale strămoşilor, ascund, în spatele perdelelor de liane, saloane de dans, magazine de păpuşi luminate feeric, cabinete de cosmetică unde sticluţele de pomadă se dau doar în schimbul unor scalpuri pline de sânge.

Sunt oaspetele unei cazarme din Vera Cruz unde se trage la sorţi plutonul de execuţie, sosesc tocmai la vreme pe cheiurile Genevei pentru a fi martorul unui atentat săvârşit cu capătul unei pile şi pentru a mă îngrozi de chipul patibular al lui Luigi Lucheni.

Cât de dulce e moartea la Schönbrünn, unde bunii castelani poruncesc să fie stricate cuiburile de berze şi scoase din folosinţă fântânile.

Şi iată-mă într-o raclă pe care au căptuşit-o cu catifea, purtând uniforma regimentului Mihailovski. Urmează să fiu îngropat printre firele de grozamă, lângă sarcofagul de malachită al ţareviciului.

Mă văd în hăinuţe de paj, coborând în cripta castelului, pentru a strânge mâna de piatră a unchiului Max, arhiducele.

Uşa salonului circular o să fie zidită, gonfaloanele coborâte de pe pereţi.

În sat se vorbeşte că moşia a fost arendată, iar proprietarii au plecat în America.

În fine, în urma Tratatului de la Saint-Germain, tot ce a mai rămas din averea familiei nu este decât un cufăr de campanie şi o sabie hârbuită, pe a cărei lamă se poate vedea o inscripţie foarte anevoie de descifrat.

Văd ca acum: rochiile de vară erau îngrămădite în săculeţele de voiaj ca într-o magnifică pantomimă renascentistă, iar între clinchetul linguriţelor şi nimburile palid-aurii ale fetelor din călcătorie funcţionau stranii corespondenţe, potriviri de sunete şi culori, rime şi asonanţe.

Servitorii împachetau, bonele ştergeau năsucurile murdare ale copiilor, taţii îşi încuiau geamantanele burduşite cu bijuterii de familie şi diplome imperiale străvechi, iar pe parchetul putregăit din sufragerie se ţineau cuvântări de adio, erau împărţite cronometre şi hărţi, strălucitoare busole de nichel. Clanul mătuşilor apăru de după portiera unei trăsuri, mâini grăsuţe şi oacheşe agitau plase de fluturi, bastoane de bambus, fanioane şi fluiere.

Şi după ce furgoanele s-au umplut cu persoane îmbrăcate-n exploratori, ca în gravurile de pe coridorul ticsit cu poliţe inutile, eclipsa de soare se declanşă brusc, mecanisme secrete scârţâiră sinistru şi o mână oacheşă începu să-l caute de păduchi pe ultimul locuitor al conacului: un copil cu nişte aripi de sârmă, îmbrăcat în hăinuţe de paj.

Aceeaşi femeie în alb mă conduce în dormitorul comun.

Suntem vreo cincizeci de suflete, înghesuiţi ca sardelele pe două priciuri pătate de ploşniţe.

Primesc pentru noapte un veşmânt în formă de sac. Are catarame şi curele puternice din piele. Veşmântul acesta este o cămaşă de forţă.

Auzim de afară fâlfâitul unor aripi greoaie. Scârţâitul lugubru al giruetei de pe creasta acoperişului.

Paznica noastră ne spune că nu avem voie să stingem lumina.

Lângă mine doarme un bărbat tuciuriu, probabil un arab sau un indian. Se zvârcoleşte prin somn,

horcăie, apoi deodată se scoală în capul oaselor şi începe să plângă. Spune că a ascuns sub saltea o bucată de zgârci de la cină şi cere să fie trimis în faţa judecătorilor.

Se face rumoare. Tuciuriul primeşte un pumn în bărbie. Pe urmă tovarăşii de aşternut îl întorc cu faţa în jos şi-ncep să-l biciuiască peste şezut cu hamurile de la cămaşa de forţă.

Afară ploaia macină zidul pătat de licheni.

Acum bătrânul din dreapta mea a început să vorbească. Are nasul mâncat în întregime de sifilis. Ne spune că a avut toate femeile din castel, a gustat din toate farfuriile şi a băut din toate paharele.

Apoi vorbeşte despre vântul care mătura curţile de la Ţarskoe Selo într-o duminică de Florii. Şi de fiii lui Dumnezeu care au prins să râvnească la fiicele oamenilor.

De afară se aude cântecul cucuvelei.

Pe urmă, într-un târziu, cineva se apucă să îngâne refrenul unei arii de cabaret. Sticlele de trascău ies din ascunzători şi circulă de la unul la altul. Femeia în alb îl lasă pe tuciuriu să-i dezlege jartierele.

Demonul concupiscenţei trage zăvoarele şi obloneşte ferestrele.

Aici e foarte uşor să te prefaci într-un animal, poate chiar într-un demon.

Mă închipui la ferestrele abaţiei, într-o zi liniştită de iarnă.

Toată dimineaţa a nins. Fulgi de zăpadă, de mărimea unor căpăţâni de varză, au căzut peste ulmii golaşi şi peste săgeata ascuţită din vârful clopotniţei.

În curte apăruseră nişte oameni mari de zăpadă, ale căror capete otova, acoperite cu oale de tablă, ajungeau până la ferestrele de la ultimul cat.

Târziu, după ce focul de la bucătărie a fost învelit cu cenuşă, fostele slugi ale tatălui meu au ieşit de prin grajduri şi acareturi, în pelerine de ploaie ce le acopereau numai pe jumătate aripile murdare în care huzureau paraziţii.

S-au prins de mână şi au început să se rotească încet, foarte încet, în jurul coloşilor de zăpadă, ai căror ochi licăreau sângeriu în asfinţitul de culoarea cenuşii.

Pe crenguţele brazilor or să fie aprinse milioane de lumânări.

Roagă-te pentru mine, *fetiţă de zahăr ars*.

Roagă-te pentru mine, copilul meu irlandez.

Înainte ca somnul să mă cuprindă de tot, mi se spune că sora Francisca mă pofteşte în oratoriu.

În dormitorul comun miroase a tutun şi a transpiraţie.

A fost adusă de undeva o fetiţă tunsă chilug, a cărei feţişoară triunghiulară bate în verde la lumina lămpilor cu petrol.

O ţine pe genunchi un bondoc cu înfăţişare de viezure.

Bondocul loveşte din când în când fetiţa peste degete cu marginea unei rigle. Ea scânceşte încet. Atunci bondocul o loveşte cu şi mai multă sălbăticie. Fetiţa scoate un icnet de animal.

Luminile lămpilor încep să fileze. Vântul a trântit undeva o fereastră.

Acum tuciuriul îi cere femeii în alb să-l desfacă la pantaloni. Femeia şi-a scos fusta, e numai într-un furou care-i lasă picioarele descoperite, iar tuciuriul îi spune că vrea să urineze pe coapsele ei.

Bondocul îi vâră în gură fetiţei o felie groasă de salam popular, foarte usturoiat.

Fetiţa zâmbeşte. Are numai doi dinţi, lungi şi negri, de femeie bătrână.

Despre fetiţa aceea am făcut multe cântece.

Oamenii credeau că mă joc, îngerii îmi plângeau însă de milă.

Văd că a început să se crape de ziuă.

Cheia Visurilor se dezbracă de tot, se culcă pe masă, îşi desface picioarele şi ne arată că nu are sex.

Ulrich von Lichtenstein, eşti un monstru.

În oratoriu arde un foc mare de buturugi.

Sora Francisca îmi întinde o băutură întăritoare.

Îmi spune că, într-o noapte ca asta, ţiganii au furat toate odoarele abaţiei. Iar pescarii au găsit pe urmă în păpuriş o mică sirenă. Avea branhiile roşii, ca două tăieturi proaspete, în care sângele încă nu apucase să se usuce.

S-a topit în câteva ceasuri, lăsând în urma ei dâre argintii şi vâscoase, cum sunt balele lăsate de melci pe o frunză de brusture.

De atunci tatăl meu n-a mai zâmbit niciodată.

Iar în dormitoarele pajilor au început să apară pete de igrasie.

Tatăl meu era un domn cu favoriţi albi, care semăna la înfăţişare cu ultimul Kaiser.

Nu era el lumina, dar venise să mărturisească despre lumină.

Şi tot într-o noapte ca asta, singur şi necunoscut, a pornit-o spre colonii.

De aceea cântă sora Francisca la orgă cu atâta tristeţe.

Şi de aceea au dispărut căştile de oţel ale militarilor care ascultau în genunchi liturghia, mundirele cu nasturi de aur, epoleţii şi pintenii.

Printr-o crăpătură a oblonului, căci astăzi fereastra a ramas ferecată şi peste zi, zăresc un oraş învelit în pâcla albicioasă a dimineţii.

Tovarăşii mei de captivitate spun că şi oraşul acela se află sub oblăduirea fratelui-stareţ. Unii dintre ei au fost puşi chiar să cerşească, din porunca acestuia, pe străzile care suie în pante domoale sau prin piaţetele străjuite de statui înverzite de bronz. Şi au putut discuta cu localnicii, care îndrugă vrute şi nevrute pe seama mai-marelui mănăstirii şi al oraşului, căci nu l-au văzut niciodată la faţă.

Se spune că e inventatorul fracurilor pentru fantome, proprietarul unicului cinematograf din oraş, unde spectatorii şi umbrele de pe pânză, printre care au putut fi recunoscuţi mai mulţi funcţionari de la primărie şi chiar un locotenent-colonel, schimbă în voie strângeri de mână, mărci poştale sau bilete de dragoste.

Se bănuieşte că ar fi şi custodele bibliotecii, unde câteva femeiuşti obişnuiesc zilnic să se aşeze pe genunchii colţoşi ai profesorilor de naturale, după ce evadează dintre filele de sugativă ale ierbarelor.

Are de asemenea un bordel ale cărui fete de viaţă (de o neobişnuită suavitate şi transparenţă) sunt proiectate în serie de lanternele magice.

De câte ori o trăsură cu perdelele trase apare pe străzile principale, locuitorii ştiu că are loc o inspecţie a fratelui-stareţ.

Şi de fiecare dată, falşi orbi şi falşi ciungi, copii fugiţi de la orfelinat, mutilaţi de război şi femei de moravuri uşoare aleargă, cerând de pomană, în urma misteroasei trăsuri, din care pot fi percepute uneori în surdină nişte acorduri solemne de orgă.

A doua zi, în sala de mese, am căutat-o pe Maria-Christina.

Nu era. Nu mai era nicio vivandieră. Locul lor fusese luat de nişte călugări posaci, care, înainte de a ne turna în castronul de tablă un polonic de fiertură, întrebau dacă nu dorim să ne spovedim.

Pe urmă am fost încolonaţi doi câte doi şi purtaţi ceasuri întregi pe nesfârşitele coridoare. Castelul are galerii ce se înfundă pe neaşteptate, scări care spânzură-n gol, nenumărate camere cu desăvârşire pustii, unde apariţia noastră pune pe fugă mulţimea fojgăitoare a şobolanilor.

Mâine cine va refuza spovedania nu va căpăta de mâncare, sună ordinul fratelui-stareţ.

Călugării poartă nişte tichii ascuţite, pe care sunt zugrăvite cu galben şi roşu chipuri schimonosite de draci.

Unde am mai văzut aceste guri băloase şi ştirbe, aceşti ochi urduroşi, aceste nasuri buboase ca nişte mădulare mâncate de şancru?

Pe o uşă mascată de draperii desluşim cu mirare cuvântul *Varieteu*.

Sala, cu ornamentele ei de stuc, e o capodoperă de vulgaritate.

Pe scenă, câteva cancaniste etalează segmente fleşcăite de coapsă, strânse în ciorapi negri de plasă.

Trompetele scot ţipete ascuţite, aproape isterice, iar bateristul (un semi-adolescent cu faţa plină de coşuri) pare apucat de o criză de epilepsie.

Unde eşti, copilul meu irlandez? se aude vocea guristului.

În mâinile călugărilor au apărut lumânările aprinse şi crucifixele.

Şi nu e nimeni să-mi explice această alegorie.

Mai târziu, după ce călugării s-au făcut nevăzuţi, iar uşile au fost încuiate cu zgomot pe dinafară, zărim, în reflexele purpurii ale unui reflector, pălăria de mexican şi dinţii de aur ai lui Kostas Venetis. Ne spune că e directorul teatrului şi că numărul următor se numeşte *Cina îndrăgostiţilor*.

O masă lungă de sufragerie este împinsă în scenă. La un capăt al ei stă aşezat un bărbat, la celălalt – o femeie. Ea se preface că mănâncă, el se preface că bea. Pe feţele lor se citeşte o tristeţe cu neputinţă de zugrăvit.

Acum bărbatul începe să povestească. Vorbeşte despre o gaură de obuz în care trăiau patru infanterişti orbi, despre o rană la piept şi despre o stradă plină de mâl pe care idiotul companiei înfulecă o bucată vânătă de bojoc.

Femeia îşi aminteşte în schimb de taluzul plin de floricele liliachii de la marginea unui cimitir militar şi scoate din corsaj o cutiuţă cu cocaină.

Apoi se hotărăsc să bea din acelaşi pahar vinul roşu de ţară, căruia fermierii îi spun sânge de iepure.

Bărbatul e tânărul ofiţer de ulani pe care l-am văzut prăbuşindu-se la picioarele peretelui acoperit cu glicină din spatele unei case parohiale.

Femeia are trăsăturile de italiancă ale Mariei-Christina.

Fireşte, Monte Negro nu e o casă de sănătate.

Între timp a fost adusă în scenă şi fetiţa tunsă chilug, care urmează să fie asistenta iluzionistului.

Acesta îi dă să bea dintr-o eprubetă cu lichid brun şi o întreabă dacă diavolul e prezent printre spectatori.

Sunt convins că aceste numere deşucheate de circ se desfăşoară fără încuviinţarea tatălui meu.

De foarte mult timp, zarafilor li s-a cerut să răzuiască efigia lui de pe toate monedele.

Deodată, un trup rece şi asudat mi se strecoară în braţe. E un trup de femeie. Aud cum îi clănţănesc dinţii.

Clănţănim din dinţi amândoi.

Pe scenă, fetiţa are convulsii şi se izbeşte cu capul de duşumea.

Şi mă năpădeşte o transpiraţie rece descoperind că mă arată cu degetul.

Apoi începe din nou sarabanda lascivă a cancanistelor.

Iar făptura pe care o ţin pe genunchi mă îmbrăţişează spasmodic şi îmi cere să rămân pentru totdeauna la Monte Negro.

Fratele-stareţ

Dimineaţa suntem căraţi la spovedanie în fosta capelă a castelului, unde e amenajată acum sala de baie.

Alergăm iarăşi doi câte doi prin întortocheatele galerii gotice, despuiaţi la piele, căci ar fi un fapt de mare trufie să te înfăţişezi îmbrăcat dinaintea fratelui-stareţ.

Trupurile tovarăşilor mei sunt supte de ajunare şi pline de cicatrici.

În faţa mea aleargă bătrânul cu nasul mâncat. Îi văd limpede numărul de ocnaş, ars cu fierul roşu pe una din fesele lui ascuţite. Pasul alergător în care ne poartă călugării, izbindu-i cu nişte joarde de salcie pe cei care se întâmplă să rămână în urmă, îl face să gâfâie şi să se împleticească. Te poţi aştepta de la un moment la altul ca membrele sale slăbănogite să se desprindă din articulaţii.

În timpul alergării, trebuie să citim cu glas tare cele zece porunci de pe o bucată de pânză pe care un călugăr o poartă în vârful unei prăjini.

Să nu furi, să nu ucizi, să nu preacurveşti.

Ni s-a ordonat ca, după rostirea fiecărei porunci, să ne izbim tare cu pumnul în piept.

Piepturile noastre scot nişte bufnituri înfundate, care se amestecă, într-o bezmeticeală şuierătoare, cu vocile sparte care scandează poruncile.

Să nu preacurveşti, să nu ucizi, să nu furi.

De sub gioarsele noastre desculţe iese un nor mare de praf, care face ca respiraţia să ne fie încă şi mai chinuită, explodând în rafale behăite de horcăituri.

Cheia Visurilor aleargă pe lângă mine. Din când în când îmi umezeşte buzele şi îmi şterge faţa de transpiraţie.

Alergăm de o jumătate de zi.

Din ceas în ceas sunt orânduite popasuri, în timpul cărora cădem epuizaţi pe lespezile de piatră, iar Cheia Visurilor ne ascultă cu stetoscopul. Celor care nu mai pot continua marşul li se taie raţia de pesmeţi. Tot mai des îşi fac apariţia brancardele improvizate, pe care, până la popasul următor, trebuie să ne purtăm tovarăşii vlăguiţi.

Şi alergarea continuă de-a lungul coridoarelor friguroase, în urletele călugărilor ce ne mână suduind birjăreşte şi ameninţându-ne cu nuielele, care şuieră mereu pe lângă umerii noştri.

Acum străbatem un tunel rece şi umed, pardosit cu pietre alunecoase.

De multe ori suntem nevoiţi să umblăm aplecaţi, căci tavanul se lasă brusc, până la înălţimea umerilor sau chiar a şoldurilor. În alte dăţi, grinzi uriaşe, pe care nu reuşim să le mişcăm din loc decât cu eforturi istovitoare, ne barează înaintarea.

Trebuie să ne strecurăm pe sub nişte conducte ruginite de apă, să sărim peste cabluri electrice groase cât braţul, încărcate cu înaltă tensiune. Apoi tunelul se intersectează cu o galerie largă cât o şosea, prin care un trenuleţ de mină trece în mare viteză, orbindu-ne cu luminile roşii ale locomotivei.

Desluşim focurile unui furnal, pocnetul târnăcoapelor, scârţâitul lopeţilor, poruncile răstite ale unui contramaistru.

Călugării dau ordinul de oprire şi încep să ne numere. Doi dintre tovarăşii mei au murit.

Corpurile lor sunt aruncate în cuşca întunecoasă a ascensorului.

Cheia Visurilor îmi umple gamela cu un lichid incolor, prin care plutesc câteva frunze de varză.

Supa este foarte fierbinte şi îmi frige rău buzele.

Bătrânul cu nasul mâncat începe iarăşi să povestească.

A fost el însuşi odinioară călugăr într-o mănăstire rusească, a mâncat fiertură de caşă şi ciorbă de scrumbie sărată într-o trapeză văruită în alb, sub icoana Sfântului Serafim de Sarov.

A locuit pe urmă într-o mansardă petersburgheză, iar un student gălbejit l-a învăţat meşteşugul bombei artizanale. I-a fost dat să sărute mâna, care mirosea uşor a salpetru, a Verei Finger şi a văzut risipindu-se, într-o duminică posomorâtă de martie, lângă canalul Ekaterina, sângele Romanovilor.

Îmi vorbeşte despre băile de aburi ale ocnaşilor din Siberia, arătându-mi, pe spatele-i gârbov, urmele loviturilor de nuiele, aplicate de militarii dintr-o unitate specială de disciplină.

Apoi găseşte o bucăţică de cărbune cu care schiţează stângaci secera şi ciocanul. Pomeneşte de salvele de pe *Aurora* şi de boala de sânge a ţareviciului.

E convins că la libertate nu se poate ajunge decât prin crimă, iar buzele sale articulează cu un fel de evlavie numele lui Lev Davidovici Troţki.

Amintirea Duminicii Sângeroase îi umple ochii de lacrimi.

A fost condamnat pe viaţă pentru instigare la omor şi pedofilie.

Lespezile din sala de baie sunt acoperite cu un strat gros de noroi. Călugării umblă cu sutanele suflecate, în timp ce ne arată cada de zinc unde obişnuieşte să se îmbăieze fratele-stareţ, frecându-şi frunţile de marginea ei şi acoperind-o cu pupături.

Ogivele gotice îmi aduc aminte de abaţie şi de Sora Francisca, dar aici totul e dărăpănat şi murdar, iar de-a lungul pereţilor au fost instalate două şiruri de duşuri.

Fiecăruia dintre noi i se repartizează un duş, apoi facem, la comanda călugărilor, câteva mişcări de gimnastică.

Femeia în alb ia temperatura bolnavilor.

Înainte de a ne începe examenul de conştiinţă, ni se ordonă să ne frecăm cu noroi.

Îl văd pe bătrânul cu nasul mâncat cum îşi năMoleşte fesele vinete, în timp ce Cheia Visurilor îi introduce sub limbă capătul termometrului.

Ni se împart broşuri cu rugăciuni latineşti şi petice de hârtie pe care urmează să ne scriem păcatele.

Acum fiecare din noi strânge între degete un ciot de creion chimic.

Să nu furi, să nu ucizi, să nu fii sodomit, să nu priveşti goliciunea tatălui tău, urlă călugării.

Iar Cheia Visurilor ne lipeşte, drept în mijlocul frunţii, o marcă poştală pe care e tipărit chipul fratelui-stareţ.

Duşurile nu funcţionează. Noroiul, uscat pe corpurile noastre, ne stârneşte o mâncărime cumplită, dar scărpinatul e interzis.

Unii ţopăie pe loc, îşi scutură braţele şi picioarele, spinările cocoşate şi piepturile scheletice. Alţii strâmbă din umeri sau îşi mută greutatea de pe un picior pe altul, sub căutătura nepăsătoare a cuvioşilor, care tocmai au început să

prânzească: muşcă din jumătăţi de găină, hăpăie, plescăind tare din fălci, cârnăciori de mistreţ, pe care îi stropesc din belşug cu licoarea benedictinilor. Apoi se reped la un imens cozonac cu stafide, ce dispare cât ai clipi în gurile lor hulpave, cu dinţi ca de peşte de pradă.

Simt foamea cum îmi scormoneşte prin măruntaie, iar gura mi s-a umplut de salivă.

Lângă mine, bătrânul cu nasul mâncat scoate un miorlăit pofticios şi îmi spune în şoaptă că ar mânca nişte icre de cegă. Pe urmă, îmi cere permisiunea să mai ia o chiflă cu unt, numindumă, nu ştiu de ce, Alexandra Feodorovna.

Are nişte ochi tulburi, în care mi se pare că desluşesc licărul nebuniei.

Se uită cu jind la oasele şi la resturile de pâine care zac pe podea şi începe să îngaime o cântare bisericească.

Cine a cerut pâine a căpătat piatră, cine a cerut peşte a căpătat şarpe.

Mi-e foame şi mă gândesc la redingota albastră ca cerul a tatălui meu.

Plata păcatului nu este moartea – îmi spusese odinioară Kostas Venetis – plata păcatului este timpul.

Fratele-stareţ are pielea măslinie a lui Venetis, dar este peste măsură de gras şi poartă pe cap o scufie mototolită de noapte.

Graseiază neaşteptat de blajin, îi poţi surprinde însă adesea obrazul porcin schimonosindu-se într-o strâmbătură de ură.

La apariţia lui, călugării se înghesuie să-i sărute marginea anteriului negru, iar din duşuri începe să

curgă apă fierbinte, opărindu-ne corpurile mânjite de sus până jos cu noroi.

Primim câte o bucată de săpun de rufe şi câte o ştergură aspră de cânepă.

Fratele-stareţ se lasă dezbrăcat de călugări, arătându-şi fără ruşine pântecele enorm, sub care atârnă un penis ca de copil.

Îl auzim cum se bălăceşte în cada de zinc şi scoate din când în când un oftat de plăcere.

Călugării îi săpunesc spatele uriaş şi apoi încep să-l izbească îndesat, ca în băile ruseşti, cu o măturică.

— Ia te uită ce ţâţe are Alexandra Feodorovna, exclamă lângă mine bătrânul cu nasul mâncat, în timp ce îşi săpuneşte pieptul pricăjit, prin care i se pot număra coastele.

Fratele-stareţ ne priveşte blajin şi enumeră cu blândeţe poruncile: să nu fii lacom, să nu fii beţiv, să nu fii sodomit.

Maria-Christina

Astăzi ni se îngăduie să vizităm oraşul, unde, aşa cum spun unii din tovarăşii de detenţie, vom fi trimişi în curând să cerşim.

Păşim doi câte doi, încadraţi de şiruri de călugări vânjoşi, înarmaţi cu sulițe ascuţite şi halebarde.

Cu burţile ghiorăind, salutăm galantarele cofetarilor, cu piramide sticloase de acadele, jumătăţi de torturi în care mai fumegă încă minuscule lumânări, prăjituri de albuş cu marginea uşor înverzită.

Din sufrageria hotelului începe mlaştina, anunţată de băltoacele circulare în care se reflectau până nu de mult scaune poleite cu bronz, fracuri umflate de aripi, colosalele trâmbiţe.

Cămăruţele de sub acoperiş destinate colonialelor (vanilie, piper, scorţişoară) dau spre faţada roşie a cantinei, unde suntem trimişi de călugări să cerşim o gamelă de supă. Urmează apoi boiangerii părăsite, ateliere cu valuri de stambă şi manechine scheletice. Aici sunt expuse pe o estradă obiecte ciudate: un picior din celuloid vârât într-un ciorap de mătase, dinţi etalaţi pe perniţe de catifea, organe incerte închise în fiole albastre, pline de formalină.

Fabricile de cherestea, dogăriile, morile şi cuptoarele, semnalele electrice înşirate de-a lungul canalelor, giganticele antene, la picioarele cărora pâlpâie chioşcurile şi cântă fanfare de negrişori, sunt proiectate acum de lanternele magice pe cearşafuri de mărimea unui oraş. Pe urmă lumânările pâlpâie, scârţâie stăvilarele, nişele şi latrinele se umplu de mâl şi doar nişte dragoni de

hârtie mai flutură o bucată de vreme deasupra miradorului singuratic.

Mă trezesc în dormitorul comun, unde Cheia Visurilor îmi ascultă plămânii cu stetoscopul, apoi îmi dă o scrisoare din partea tatălui meu.

Este o bucată de hârtie îngălbenită pe care o despăturesc cu grijă, temându-mă că s-ar putea preface în praf la cea mai uşoară atingere.

Literele au culoarea petelor spălăcite de sânge de pe o bucată de pansament.

Mă duc să le descifrez la lumină, lângă fereastra unei anticamere pline de scaune vechi din aripa de răsărit a castelului, unde se găseşte infirmeria.

Cheia Visurilor mă încurajează cu un zâmbet timid. Distribuirea puţinei corespondenţe care mai vine la Monte Negro intră în atribuţiile ei de serviciu.

Dar nimeni nu ştie prea bine ce se ascunde în plicurile sigilate cu roşu pentru care se aşteaptă uneori zile în şir pe coridorul din faţa infirmeriei.

Cei ce primesc asemenea plicuri dispar de obicei din castel, deportaţi (au grijă să precizeze călugării) în ţinuturile pustii dintre mlaştini unde nu mai răsună de mult cornul răguşit al poştalionului.

Şi acum – această misivă neaşteptată, pe care descopăr uimit binecunoscuta pecete.

Cheia Visurilor îmi spune că trebuie să citesc cu atenţie, cu foarte multă atenţie.

Dar sfaturile ei sunt cu desăvârşire zadarnice.

Constat că am uitat să citesc, iar peticul de hârtie îmi tremură între degete.

Nu mai ştiu nimic, mi s-a şters din memorie până şi numele siluetei firave, cu coroniţă de beteală pe creştet, căreia îi spusesem odinioară *micuţa logodnică*.

Femeia în alb îmi face semn s-o urmez.

Ajungem în faţa unei ferestre prin care se vede interiorul unui salon. Un porumbel care nu mai poate zbura traversează cu paşi mărunţi camera uriaşă, fără ferestre spre exterior. Ajunge în cele din urmă la picioarele unei scări pe care începe s-o urce, treaptă cu treaptă, ca hipnotizat de luminiţa care pâlpâie undeva sus, la capătul scării. Porumbelul are în cioc un bob roşu de strugure.

După un timp, din dosul unei perdele, apare în salon şi Maria-Christina. Este tunsă chilug, asemenea fetiţei cu bărbia triunghiulară. Surâde şi îşi lipeşte palma desfăcută pe geamul uşor aburit. Cheia Visurilor îmi ia mâna şi o aşază peste cea a Mariei-Christina. Palmele noastre se suprapun perfect, iar în jurul lor se formează o mică aură aurie.

Acum pot descifra în sfârşit scrisul tatălui meu. În scrisoare se spune aşa:

Eu, tatăl tău, îţi dăruiesc această femeie.

Numele ei este Al Treilea Înger.

Ea e mama şi moartea ta.

Despre mama nu ştiu nimic.

Când încerc să o întreb despre ea pe sora Francisca, buzele sale subţiri schiţează un zâmbet plin de dispreţ, iar de pe faţa ei, străbătută de o mulţime de riduri, dispare orice urmă de bunătate.

Şi servitorii au limba cusută în această privinţă. Dar se întâmplă să-i aud uneori şuşotind între ei despre statura impunătoare a doamnei baroane, care cu ocazia sărbătorilor îi dăruia fiecăruia o pereche nouă de încălţări.

Se spune că era atât de înaltă încât aproape că atingea cu creştetul capului tavanul afumat al sufrageriei de la conac.

O singură dată pe an este sărbătoare în Monte Negro şi în oraşul de la picioarele dealului – de ziua fratelui-stareţ, începe să povestească bătrânul cu nasul mâncat.

Cu acest prilej căruţele unor familii nomade se opresc dinaintea ospătăriilor, iar din micile ambulanţe ascunse între tufele de răsură se arată – doi câte doi – felcerii în halate albe şi sanitarii.

Muncitorii instalează pe trepieduri lunete de bronz, numeroasele secretare ale fratelui-stareţ împart gratuit binocluri de teatru, saci de dormit şi şepcuţe cu cozoroc. Şi, în aşteptarea miracolului, fumătorii de opiu îşi aprind pipele de la focurile de tabără, hălci aurii de slănină sfârâie în frigări răsucite de negrese diforme, în timp ce, la nici o sută de metri, în grupul de albi, călugării sunt chemaţi să sfinţească pâinile soldăţeşti şi butoaiele de scrumbii.

Echipaţi cu şube miţoase şi capişoane de blană, ofiţerii care vor veghea toată noaptea sus pe fortificaţii îşi încearcă goarnele şi instrumentele de percuţie.

Urmează nesfârşitele parade militare, ordinele împărţite pifanilor, recompense şi zile de carceră, apoi cocoşul regimentului îşi slobozeşte teribilul cucurigu, asurzitor ca un tunet.

Atunci telescoapele şi lunetele sunt îndreptate spre răsărit, din cădelniţele agitate de diaconi, fumul gros de tămâie albăstreşte faţadele magazinelor.

Şi în salvele de salut ale tunurilor şi în bătaia dezlănţuită a clopotelor atârnate de o schelă de scânduri – căci în oraş nu există nici o biserică – gigantica, înspăimântătoarea nălucă a Catedralei se arată o singură dată pe an, preţ de câteva clipe, în capătul străzii ce suie, printre dughenele măcelarilor şi a lăptarilor, spre terasa de unde se pot auzi uneori, pesemne graţie difuzoarelor (povesteşte bătrânul cu nasul mâncat), predicile

rostite spre îndreptarea ocnaşilor de către fratele-stareţ

Aripa de răsărit a castelului mi-a devenit permanent accesibilă, iar paşii mă conduc maşinal, în timpul plimbărilor mele, la fereastra unde mi-a fost arătată Maria-Christina.

Petrec aici interminabile ore de aşteptare pândind cu nerăbdare orice tresărire a draperiilor.

Alteori o găsesc aşteptându-mă chircită pe duşumea şi pe jumătate încărunţită.

Pe pajiştea plină de răsuri roşii erau înălţaţi minunaţii dragoni de hârtie.

Iată-mă în mulţimea pestriţă a carnavalurilor veneţiene, purtând un nas fals şi hârjonindu-mă cu Arlechino şi Pulcinella, apoi într-un atelier de pictură, lucrând la portretul unei femei care îmi spune *dragul meu Gustav* şi are nume de franţuzoaică.

Mein irisch Kind, wo weilest du? am auzit-o murmurând, pe străzile atât de curate ale Genevei, pe contesa Sztáray, în timp ce, aproape leşinată de groază, netezea rochia neagră a Kaiserinei.

Am cumpărat turtă dulce din Prater şi am băut molan în pădurea Fontainebleau.

Şi acum iată-mă în faţa acestei ferestre din Monte Negro, cercetând figura brăzdată de riduri subţiri a Mariei-Christina.

Mâinile noastre se suprapun pe sticla murdară a geamului şi rămân aşa până la bătaia de toacă a gardianului care anunţă închiderea porţilor.

Prin spatele meu trec cărturarii castelului, însurtucaţi în redingote solemne, care schimbă între ei albume cu aforisme şi au, în loc de nasuri, nişte trompe trandafirii.

Îmi amintesc de roua de pe pânzele de păianjen şi de floarea de nufăr pe care mi-a dăruit-o *micuţa logodnică*.

Prea-bunul duhovnic al tatălui meu ne-a binecuvântat verighetele, iar în grupul gălăgios al dădacelor se vorbea cu sfială despre o nuntă în cer.

Rochia albă de moar a zăcut o dimineaţă întreagă, plină de sânge, pe marginea pârâiaşului din grădină.

Iar răsurilor li s-a spus de atunci florile *micuţei logodnice*.

Nu ne-au putut despărţi, pentru că prin natura noastră eram de nedespărţit.

De la un timp, trebuie să fiu urnit din locul acela cu forţa.

Fac încercări disperate de a-i vorbi Mariei-Christina, dar ea nu dă nici un semn că m-ar auzi. N-am nici măcar certitudinea că mă vede, căci pare total absentă, iar singurul său gest este acela de a-şi pune mâna pe geam, ca într-un fel de transă hipnotică.

Mâna aceasta cu degete lungi, arcuindu-se melancolic, mă urmăreşte şi-n somn, atunci când Cheia Visurilor reuşeşte să mă smulgă din faţa ferestrei şi să mă târască la culcare ca pe un cadavru.

Câteodată îmi îngăduie să mă ghemuiesc într-una din nişele părăsite ale gardienilor, unde cad într-o toropeală apăsătoare. Cheia Visurilor mă înveleşte cu o plapumă veche, umplută cu paie, pe care o aduce dintr-o cameră de serviciu.

Într-o asemenea noapte, sufletul Mariei Christina mi s-a arătat sub chipul unei bufniţe de argint.

În noaptea aceea, Maria-Christina a fost posedată de-un demon. Sămânţa lui era neagră ca păcura.

A doua zi ochii ei avea cearcăne viorii, iar de pe buzele-i supte dispăruse orice umbră de zâmbet.

Am fost înconjurat de mulţimea cărturarilor, care îmi strângeau mâinile cu condescendenţă şi încercau să-mi vâre cu forţa în buzunar nişte cocoloaşe mari de hârtie.

Atunci vedeam pentru prima oară lacrimi în ochii Mariei-Christina.

Am înţeles că urmează să ne despărţim, dar nu pentru totdeauna.

Şi am aflat că mormântul *micuţei logodnice* a fost găsit gol într-o dimineaţă la capătul aleii de chiparoşi.

Când m-am dezmeticit, eram palid ca moartea şi ţineam între degete, nedesfăcută, scrisoarea tatălui meu.

Călugării mi-au smuls cămaşa de forţă şi m-au bătut cu sălbăticie.

Am zăcut mult timp după aceea, între viaţă şi moarte, pe culcuşul de paie dintr-o celulă întunecoasă.

În rarele mele momente de luciditate, simţeam ba atingerea unui prosop umed, ba metalul rece al unei linguriţe care mi se înfigea între buze şi de pe care hăpăiam lacom picăturile acrişoare de drog, iar la lumina feştilei puteam să disting crucea roşie de pe o uniformă de infirmieră.

În vedeniile mele, străbăteam câmpii negre, pline de mărăcini, printre care se târau nişte fiinţe foşgăitoare, cu pielea lipicioasă şi umedă. Sau mi se părea că aud glasurile argintii ale pajilor, care îngânau *Pater noster* şi *Ave, Maria* prefăcându-se-n vorbe îngrozitoare de hulă.

Apoi mi se arăta chipul rânjitor al fratelui-stareţ, silindu-mă să mănânc inima Mariei-Christina.

Degetele sale bondoace încercau să-mi descleşteze fălcile şi să-mi strecoare în gură bucata de carne.

Cu greu reuşeam să mă trezesc din aceste coşmaruri şi o descopeream pe Cheia Visurilor aplecată peste culcuşul meu, chinuindu-se să îmi verse, printre buzele strânse, obişnuita linguriţă de drog.

Cu timpul am început să mă înzdrăvenesc. Puteam să fac câţiva paşi prin celulă şi să ajung până la tineta de tuci căreia îi descoperisem cu uşurinţă întrebuinţarea. Acum Cheia Visurilor îmi punea în mână linguriţa, pe care rămăseseră imprimate urmele dinţilor mei, şi mă lăsa să-mi iau singur medicamentul.

Pe măsură ce îmi redobândeam puterile, am început să am ciudate scăpări de memorie. Îmi uitasem numele şi ţara de obârşie, ştiam doar că aparţin unei familii ilustre, care-i furnizase Vaticanului câţiva cardinali şi fusese carnea de tun a câtorva revoluţii.

Într-un colţ al celulei am descoperit portretul unui bătrân cu favoriţi albi, care părea să mă privească plin de severitate.

I-am cerut paznicei mele să acopere pictura aceea cu un cearşaf.

Apoi, într-o dimineaţă, Cheia Visurilor m-a anunţat că, prin bunăvoinţa fratelui-stareţ, urmează să primesc o locuinţă mai confortabilă.

Prima carte a Nastenkăi

Noua mea reşedinţă se găseşte în aşa-numita casă de oaspeţi.

Pentru a ajunge aici, trebuie să parcurgi o galerie cu două rânduri de uşi vopsite-n culori ţipătoare: galben, roşu, portocaliu.

În timp ce eram condus spre camera mea, o uşă s-a deschis fără zgomot. Capul unui bărbat mă măsoară de sus până jos. Are buzele vopsite în formă de inimioară.

M-am uitat contrariat la Cheia Visurilor, care mi-a spus că n-am voie să pun întrebări.

Se mai deschid câteva uşi şi alte capete mă cercetează cu insolenţă. Sunt chipurile fardate ale unor bărbaţi, care clipesc spre mine din genele lor rimelate, cu oribile aluniţe false pe obrajii parcă daţi cu făină. Unul dintre ei are dinţii de aur ai lui Kostas Venetis.

Cheia Visurilor scoate de undeva o cravaşă şi izbeşte la întâmplare.

De sub stratul de pudră, sângele începe să gâlgăie.

Capetele se retrag, uşile sunt trântite şi tocmai acum Cheia Visurilor se găseşte să-mi spună (după ce s-a uitat mai întâi cu teamă în toate părţile) că tatăl meu mă iubeşte.

În camera mea e tot timpul o căldură moleşitoare de seră.

Fac o baie fierbinte, apoi sunt îmbrăcat într-un fel de kimono fumuriu, care-mi face pielea să frisoneze de voluptate.

Aici totul e moale: banchetele aliniate lângă pereţi, cu braţele lor, care se arcuiesc graţios, îndemnându-te parcă la picoteală, covorul în care piciorul ţi se afundă ca într-un clăbuc, pernele care seamănă cu nişte animale de casă foarte pufoase.

La masă primesc invariabil aceleaşi pişcoturi în formă de opt, pe care am permisiunea să le moi în puţină şampanie.

Alcoolul îmi provoacă o stare de euforie, iar corpul meu e străbătut de nişte furnicături delicioase, ca şi cum ar fi conectat la o pilă electrică.

Prezenţa fardaţilor nu mă mai tulbură.

Adesea se întâmplă ca aceştia să deschidă uşa camerei mele şi să mă iscodească din prag cu nişte figuri zâmbăreţe.

Odată mi s-a părut chiar că unul dintre ei încearcă să-mi facă ştrengăreşte cu ochiul, profitând de faptul că Cheia Visurilor e întoarsă cu spatele.

O tăcere deplină domneşte în această aripă a castelului. Ea e tulburată doar de clinchetul discret al tacâmurilor care se aude înaintea dejunului sau de cântecul unei muzicuţe ce străbate dintr-o dependinţă îndepărtată. Într-o noapte, mi s-a năzărit că deosebesc, dincolo de pereţii acoperiţi cu tapiserii, chemarea drăgăstoasă a guguştiucului.

Acum zilele trec într-o dulce monotonie şi mi se spune că fratele-stareţ e gata să-mi împlinească orice dorinţă.

Într-o dimineaţă, Cheia Visurilor n-a mai venit să-mi aducă micul dejun.

În locul ei, mă serveşte o fetişcană pistruiată pe care o cheamă Nastenka. Observ că are o voce guturală, prea groasă pentru vârsta ei şi că articulează sunetele cu o oarecare dificultate.

Mă uit cu nemulţumire la noua mea paznică. Nastenka e indolentă şi neîndemânatică. Pişcoturile pe care le primesc la dejun sunt acum ciugulite pe margini, parcă ar fi fost ronţăite de şoareci, iar din paharul de şampanie lipsesc de fiecare dată câteva degete.

Când Nastenka se apleacă să aranjeze tacâmurile, izul dulceag şi puţin greţos al şampaniei îmi pătrunde în nări.

Îi place să se uite la mine în timp ce mănânc şi se întâmplă adesea să se aşeze pe duşumea, fixându-mă ceasuri la rând cu ochii ei incolori, în care e cu neputinţă să desluşesc vreo licărire de inteligenţă.

Şampania mă moleşeşte şi uit s-o dau afară pe Nastenka. O descopăr după mult timp, cu bărbia între genunchi, aşezată pe acelaşi colţ al covorului. Nici măcar nu se osteneşte, atunci când observă că o privesc, să-şi acopere coapsele, care au culoarea şi consistenţa unui aluat.

Picioarele ei groase mă lasă indiferent. Sexul îmi atârnă, ca o bucată vineţie de intestin, sub pulpanele kimonoului.

Încurajată de toropeala pe care mi-o provoacă şampania, Nastenka devine tot mai impertinentă. Odată am surprins-o târându-se în patru labe prin cameră, iar din fundul gâtlejului îi ieşeau nişte sunete înfundate, care nu puteau să aparţină cu siguranţă niciunui limbaj omenesc.

Ar trebui s-o dau afară, dar sunt cuprins de o lehamite care îmi înmoaie parcă toate articulaţiile.

Acum visurile mele sunt calme, inundate de foarte multă lumină.

Visez peisaje stâncoase, colţuri de plajă pustii, rarişti de pădure cu ierburi unduitoare, printre care cresc margarete.

Pe urmă sunt undeva la ţară, fermecat de pieptăraşul roşu al gazdei cu ten de italiancă.

Aici fetele îl recunosc pe diavol după ochii lui bulbucaţi şi pălăria verde de flăcăiandru.

Pe pardoseala curată de cărămidă bocăne tare saboţii personalului de la fermă. Ţâţele sale *mai bune ca vinul* se ghicesc prin cămaşa de cânepă.

Mângâierile tale îmi vor face carnea să se topească, prefăcându-se într-o tufă de păducel – spune mezina familiei.

Şi zicând acestea îngenunchează şi linge cu lăcomie roua de pe florile în formă de lumânărele fiindcă e obosită şi a pierdut foarte mult sânge.

Sunt trezit din asemenea vise de pasul neîndemânatic al Nastenkăi.

Stau tot timpul tolănit pe o canapea, fără să mă gândesc la nimic, într-o stare de apatie.

Grăsana de Nastenka încearcă să mă înveselească.

Umblatul în patru labe a devenit de multă vreme un lucru obişnuit.

Îi place să se vâre sub mobile, de unde o văd apărând cu tot felul de resturi: coji mucegăite de pâine, sâmburi de fructe aproape pietrificaţi, oase de pasăre care au început să se înnegrească, zdrenţe din care am surprins-o făcându-şi nişte păpuşi hidoase, pe care le ia apoi pe genunchi, vorbindu-le în acea limbă a ei stranie care seamănă cu un mehăit.

Are o cutie de carton unde depozitează toate aceste rămăşiţe dezgustătoare, cărora eu le spun *zestrea Nastenkăi*.

Nu ne vorbim, pentru că nu avem ce să ne spunem.

După ce isprăveşte de scotocit pe sub mobile, Nastenka toarce satisfăcută, privindu-se din când

în când într-un ciob de oglindă şi scoţând, ştrengăreşte, limba la mine.

Limba Nastenkăi este roşie ca şezutul unei maimuţe.

Am visat-o din nou.

Ne aflăm în aceeaşi bucătărie de ţară, iar între noi, pe masa lungă de brad, se găseşte un pahar mare, plin cu vin roşu.

În cuier atârnă tunica unui ofiţer de ulani.

Iar o pisică albă se freacă de picioarele musafirului.

După un timp, ea îşi moaie arătătorul în lichidul rubiniu şi vârtos, căruia ţăranii îi spun sânge de iepure.

Buzele mele îi apucă arătătorul cu gingăşie şi sorb de pe dânsul o picătură de vin.

Nastenka a găsit sub pat un şoarece mort.

Îl păstrează înfăşurat într-o batistă jegoasă, în ciuda protestelor mele, de altfel nu foarte convingătoare.

Şoarecele mort a devenit jucăria ei preferată.

Obişnuieşte să îl aşeze pe un petic negru de catifea, între patru lumânările aprinse, iar figura ei prostănacă se umple de gravitate când începe să cânte slujba înmormântării.

La urmă, izbucneşte în lacrimi şi îmi spune, printre suspine, că şoarecele acela a fost soţul ei.

Dau din umeri cu indiferenţă.

După un timp, Nastenka se opreşte din plâns şi îşi scoate rochia şleampătă, pe sub care nu mai poartă nimic. Corpul ei, acoperit de sus până jos de pistrui, tremură din toate încheieturile.

Nu am destulă putere pentru a pune capăt acestei scene dezgustătoare.

O văd pe Nastenka ducându-şi la buze stârvul de şoarece, ca şi cum ar vrea să-l readucă la viaţă, încălzindu-l cu respiraţia ei care miroase a şampanie răsuflată.

Îi privesc pubisul acoperit cu păr roşu şi aspru ca o blană de sălbăticiune. Şi o privesc cum strânge între genunchi hoitul putregăit, ale cărui oase se aud pârâind şi troznind, strivite de rotulele mari ale Nastenkăi.

Din gura ei se prelinge un firicel de salivă.

Simt în partea de jos a pântecelui o furnicătură oribilă.

Deodată, Nastenka începe să râdă în hohote. Aruncă în direcţia mea batista murdară, în care nu mai e decât o chisăliţă sângerie şi împuţită, îşi bagă mâna între picioare şi începe să se desfrâneze de una singură.

Tunica de ofiţer îi aparţine prietenului.

El se iveşte puţin înainte de cină, iar pintenii săi zornăie argintiu pe coridorul întunecos. Nu şi-a scos din picioare cizmele de campanie, pe care se usucă acum noroiul tranşeelor din Galiţia.

Are o respiraţie şuierătoare, căci a fost împuşcat în plămân, iar batista pe care şi-o duce din vreme în vreme la gură, se înroşeşte instantaneu.

Nu se aşază niciodată la masă cu noi din prea multă delicateţe. Ne cercetează din pragul bucătăriei, cu multă sfială, iar privirile noastre câteodată se întâlnesc.

Îmi vine în minte dimineaţa posacă dinaintea unui atac, când am împărţit ultimul pesmet soldăţesc şi ultima înghiţitură de vin. Urma să fim cantonaţi în aceleaşi orăşele de graniţă, să bem acelaşi vin roşu de ţară şi să iubim aceeaşi femeie subţire şi oacheşă.

Acum suntem tustrei puţin stânjeniţi, iar paharul de vin rămâne neatins multă vreme.

El încearcă să ne încurajeze cu un surâs, arătându-ne gaura negricioasă de glonţ din partea dreaptă a pieptului şi făgăduindu-ne că le va vorbi despre noi rudelor sale sus-puse, acelor unchi cu privirea severă din Statul major, care dictează ordinele de zi şi prezidează consiliile de război în strălucitoarele lor uniforme.

După asemenea viziuni, mă trezesc, ca şi cum aş trece dintr-un vis în alt vis, în această vizuină călduţă din Monte Negro.

Astăzi Nastenka a venit cu o cutie de farduri.

S-a aşezat în faţa mea pe covor, cu faţa în mâini, răsfirându-şi degetele şi privindu-mă pe furiş cu o viclenie naivă.

Mă prefac că mă uit în altă parte, trăgând cu coada ochiului către Nastenka.

Acum şi-a luat mâinile de la ochi şi a început să scotocească prin cutia cu farduri.

Îi vine greu să se hotărască, iar mişcările ei par să aparţină unui păpuşoi de cârpă mare şi foarte dizgraţios.

O zăresc cântărind în mâinile sale prea mari un roşu tare de buze, pe care l-a desfăcut cu gesturi pline de stângăcie.

Şi îmi vine să râd când limba ei lătăreaţă şi proastă de Nastenkă se apucă să lingă bastonaşul de ruj care seamănă cu o acadea lipicioasă.

Ciobul de oglindă şi-a făcut şi el apariţia din buzunarul încăpător ca un marsupiu al Nastenkăi.

Mânuieşte rujul cu mişcări nefireşti, fiindcă degetele ei sunt prea butucănoase şi prea lipsite de îndemânare.

Nu uită să-mi trimită din când în când câte o strâmbătură prietenoasă.

Deodată, din pricină că Nastenka îl strânge sau îl apasă prea tare, bastonaşul de ruj se rupe în două.

Dintre buzele lăbărţate, peste care se întinde acum o pojghiţă sângerie, se aude una din acele grohăituri înfundate cu care tovarăşa mea de captivitate îşi manifestă de obicei nemulţumirea.

Ia apoi una din cele două jumătăţi şi, tot apăsând-o şi mozolind-o, reuşeşte să şi-o turtească de buza de sus, ca pe o bucată de plastilină.

Gura Nastenkăi este o pată informă şi roşie.

Şi în timp ce se uită în bucata ei de oglindă, mâneca rochiei i se ridică până aproape de cot, încât pot să observ că are lipită de antebraţ o coajă de cartof care seamănă cu un gândac strivit, mare şi cenuşiu.

Am revenit de mult la masa de brad din bucătărie.

O privesc pe deasupra paharului plin cu vin roşu, iar culorile chipului său n-au fost niciodată mai strălucitoare.

E chipul ars de soare al Sulamitei, faţa plină de strălucire a Evei, oglindindu-se în boabele uriaşe de rouă ce se prelingeau de pe florile de răsură.

Nu mi-o pot închipui nicidecum cu faţa brăzdată de cutele aspre ale sfinţeniei, nici îmbrăcând rasa unui ordin călugăresc şi aşteptând să primească Sfintele şi Preacinstitele Răni.

Înţeleg că trebuie să ne pierdem unul de altul pentru a ne putea regăsi şi că dragostea noastră nu e pentru aici şi acum.

Vizita mea de rămas bun se prelungeşte la nesfârşit. Sărut degetele pe care mi le întinde pe deasupra paharului, privindu-mă cu ochi limpezi şi mari.

E mâhnită, fiindcă n-are cine să îi potrivească la gleznă brăţara pe care i-a dăruit-o vânzătorul de giuvaeruri.

Iar la plecare îmi spune, nu ştiu de ce, călugăraşule, şi nu vrea să-mi dăruiască trandafirul

roşu, pe care îl purtase toată seara la cingătoare.

Cu vremea, Nastenka a învăţat să se folosească de cutia cu farduri.

Şi se înţelege de minune acum cu bărbaţii fardaţi, ce locuiesc în această aripă a castelului.

Ei intră fără sfială în camera mea şi îi fac Nastenkăi tot felul de giumbuşlucuri.

Ştiu să fluiere ca nişte canari, să se dea peste cap sau să improvizeze mici numere de iluzionism: îşi scot din nas panglici de toate culorile, extrag iepuri vii din buzunarele Nastenkăi sau se chinuiesc să înghită un fel de baionetă, rănindu-se şi scuipând pe covor nişte flegme brăzdate de firişoare de sânge.

Sunt zile când fardaţii o ajută pe Nastenka să se sulemenească. Unul îi ia din mână pămătuful de pudră, altul se apucă să-i albăstrească pleoapele roşii, celălalt îi desenează în colţul buzelor, cu ajutorul unui cărbune, eterna aluniţă falsă.

În asemenea momente, Nastenka bate din palme de fericire, iar fardaţii profită din plin: Unul o ciupeşte de coapse, altul vrea să-i fure o sărutare, al treilea încearcă să-i pipăie sexul prin rochia şleampătă.

Spectacolul e hidos şi-mi provoacă o greaţă teribilă.

Îmi fixez privirea asupra unei pete de pe tavan, hotărât să n-o mai bag în seamă pe Nastenka.

Deodată ţipătul ei explodează în cameră.

O văd îmbrâncindu-i pe fardaţii care se înghesuie spre ieşire, schiţând în direcţia noastră nişte reverenţe ironice.

Nastenka se repede la mine şi îmi îmbrăţişează genunchii, şoptindu-mi printre sughiţuri:

— Cneazule! Cneazul meu adorat!

Încep să o mângâi maşinal pe creştetul capului, încercând să o liniştesc.

Fac parte dintr-un escadron de cavalerie care traversează o câmpie mocirloasă şi mohorâtă.

Puţin în faţa mea, călăreşte prietenul.

Ceea ce urmează sunt secvenţele spălăcite ale unui film de război: interminabile cavalcade printr-o pădurice măturată de lumina orbitoare a proiectoarelor, asalturi la baionetă, o retragere printre pocniturile asurzitoare ale şrapnelelor, bidoanele pe care le umpleam cu apa amestecată cu sânge a unui pârâiaş plin de cadavre.

Pe urmă, mă pomenesc în faţa ei în aceeaşi bucătărie liniştită de ţară. Am la piept o rană cumplită, din care sângele şiroieşte gâlgâind pe pardoseala curată de cărămidă. Cred că am febră şi îmi doresc moartea.

Ea se apropie şi începe să-mi desfacă tunica murdară de noroi, pe sub care fojgăie mulţimea păduchilor dobândiţi în tranşee. Sângele meu curge pe mâinile ei. Ea se clatină şi încearcă să se sprijine de perete. Palmele lasă pe peretele alb două pete roşii şi lipicioase.

Este foarte multă linişte, iar pe plită a fost pusă la fiert supa pentru argaţi.

Când deschid ochii, zac pe aşternuturile unui spital de campanie.

Aşezat la căpătâiul meu, prietenul cântă la muzicuţă.

După întâmplarea cu fardaţii, Nastenka nu mai stă pe colţul ei de covor, s-a învăţat să şadă la picioarele mele, cu trusa de farduri pe genunchi, boindu-se şi admirându-se în oglindă.

Adeseori îmi ia mâinile în mâinile ei şi le sărută, scoţând nişte mârâituri drăgăstoase, dar niciodată nu mi-a mai spus *cneazule*.

Îmi las mâinile în voia Nastenkăi care într-o zi s-a apucat să-mi lăcuiască unghiile.

N-am protestat. Pentru a vorbi, trebuie să fac un efort uriaş. Prefer să mă înţeleg prin semne cu Nastenka.

Când ceva mă nemulţumeşte în comportamentul ei, e suficient s-o lovesc o dată, nu foarte tare, cu piciorul, aşa cum faci când vrei să te descotoroseşti de insistenţele unui câine prea drăgăstos. După ce o lovesc, Nastenka se rostogoleşte în colţul cel mai îndepărtat, de unde îmi aruncă nişte căutături jalnice.

Lacul de unghii se asortează perfect cu rujul de buze al Nastenkăi: acelaşi roşu crud, de măcelărie, care îţi perforează parcă retinele.

De câte ori prostovana de Nastenka îmi sărută mâinile, îmi rămân pe dosul palmelor, puţin sub încheietură, nişte pete sângerii de boială, pe care le şterg cu pulpanele kimonoului.

Tandreţea tovarăşei mele mă dezgustă, dar mă şi înduioşează.

Acum nu se mai sfieşte să bea în faţa mea şampanie şi să-mi ronţăiască pişcoturile.

Ne-am obişnuit să bem din acelaşi pahar, pe care gura Nastenkăi lasă o urmă groasă de ruj. Am grijă să nu ating niciodată cu buzele acea parte a paharului din care bea ea.

Nastenka rezistă mult mai bine la băutură şi, cum simte că sunt ameţit, încearcă să mă fardeze. Ba îmi dă cu pudră pe obrajii care au prins un strat nesănătos de grăsime, ba încearcă să-mi facă buzele cu bucata ei de ruj, lipicioasă şi neagră aproape de murdărie.

Câteodată o lovesc cu picioarele, alteori sunt prea ameţit şi mă pomenesc la discreţia Nastenkăi care mă ferchezuieşte cu stângăcie. Iar pe urmă începe să joace în jurul meu cu paşi greoi şi împiedicaţi, scoţând nişte chiţcăituri ascuţite, care îi fac pe fardaţi să deschidă uşa camerei şi să ne cerceteze, plini de curiozitate.

Nastenka aruncă după ei cu ce găseşte la îndemână.

Visele mele nu mai au limpiditatea de la început.

Până şi trăsăturile prietenului şi-au pierdut din croiala virilă, căpătând o moliciune ciudată, care nu se potriveşte defel cu aerul său marţial, accentuat de uniforma ofiţerească.

El mă vizitează de două ori pe zi: dimineaţa şi seara. Jucăm lungi partide de şah, în timpul cărora privirile noastre se feresc una de alta.

Evităm să vorbim despre ea.

Braţul său drept e înfăşurat într-o faşă murdară de sânge, aşa că nu ne strângem mâinile niciodată.

Când mă ajută să înghit supa cazonă, prin care plutesc boabe rare de arpacaş, se foloseşte de mâna stângă, dovedindu-se foarte neîndemânatic. Adeseori lichidul apos se varsă pe pătura care miroase a naftalină.

Înainte de a pleca, îmi aduce la cunoştinţă, cu o voce obosită şi puţin cavernoasă, ultimele ordine de zi ale Kaiserului.

De departe se aud salve răzleţe de artilerie.

Apoi sanitarul de serviciu dă stingerea.

Prin bunăvoinţa fratelui-stareţ am şampanie la discreţie, iar starea mea obişnuită e o beţie ursuză şi mohorâtă.

Acum sunt o pradă uşoară pentru Nastenka.

Obişnuieşte să se aşeze pe marginea patului meu, cu nelipsita ei trusă de farduri, privindu-mă cum golesc pahar după pahar, dornic să mă prăbuşesc cât mai repede într-o stare vecină cu inconştienţa.

Nastenka abia dacă-şi moaie buzele.

Câteodată, înainte de a mă ameţi, reuşesc s-o conving să nu-şi mai dea cu boială pe faţă.

Îi parcurg cu privirea chipul plin de pistrui, încercând parcă să-i memorez fiecare centimetru de piele.

Ochii ei mă tulbură cel mai mult: nişte ochi cenuşii şi total lipsiţi de expresie, care tremură în orbitele lor ca nişte bucăţi de piftie.

Când îşi dă seama că nu mai pot să-i opun rezistenţă, Nastenka se năpusteşte la mine. Îmi boieşte faţa cu pudre şi alifii, potopind-o apoi cu nişte priviri extaziate de adoraţie.

Sărutările ei stângace îmi plescăie pe bărbie şi pe obraji, câteodată îmi caută gura.

Limba neruşinată a Nastenkăi încearcă să-mi descleşteze buzele, trezind în corpul meu o înfiorare pidosnică.

Mâna mea i se strecoară sub rochie. Urcă lent de-a lungul pulpelor ei de cocă, pe care începe să le frământe.

Încerc s-o conving să se culce lângă mine, sub învelitoarea înflorată, pe care mi-a pus-o la dispoziţie fratele-stareţ.

Dar Nastenka nu vrea nici în ruptul capului.

Mă târăşte în dosul vreunei mobile sau sub patul încăpător, unde ne dedăm giugiulelilor.

Mă uit tot timpul la peretele cenuşiu, pe care se profilează umbrele diforme ale sanitarilor, ce umblă pe vârfuri printre paturile de unde se aud vaiere şi horcăituri.

Sanitarii sunt încălţaţi cu pâslari şi alunecă fără zgomot pe duşumeaua dată cu motorină.

Unul din ei îmi potriveşte din când în când pătura şi îmi face un gest discret de încurajare. Are nişte mustăţi albe, stufoase, cu vârfurile răsucite în sus.

Vizitele prietenului s-au făcut tot mai rare.

Pe chipul lui văd instalată o gălbejeală suspectă. Continuă să-mi relateze jurnalul întâmplărilor de pe front, dar mi-e cu neputinţă să-i înţeleg cuvintele şuierate, care se sparg undeva în aer înainte de a ajunge la mine.

Apoi s-a întâmplat ca statura lui descărnată să dispară pentru o bucată de vreme.

Când a revenit lângă patul meu, mâneca dreaptă a vestonului îi flutura goală, ca pânza unui drapel, iar buzele arse de febră abia i s-au putut descleşta pentru a bâigui câteva cuvinte lipsite de noimă.

Sanitarul care mă îngrijeşte s-a apucat să-i meşterească o mână de lemn. Acum şuşotesc tot timpul într-un colţ al salonului, ignorându-mă.

Adeseori îi aud cum cântă la muzicuţă o arie tărăgănată, probabil rusească.

Feţele lor au culoarea cenuşie a cearşafurilor şi a pereţilor.

Treptat, firea mea perversă se dă tot mai tare de gol.

Prind de la o zi la alta gustul umblatului târâş pe sub mobile.

Acum nu mai opun nici o rezistenţă când Nastenka se apucă să mă fardeze. Am început eu însumi să-i dau cu boială chipul plin de pistrui. În timp ce ne înroşim unul altuia buzele, ne uităm în ciobul ei de oglindă şi mârâim. Am învăţat să mârâi ca Nastenka.

Ea îşi strecoară mâna sub pulpanele kimonoului meu şi mă strânge tare de sex.

Iar pe urmă îmi porunceşte s-o iau în spinare.

Nastenka este grea şi miroase a transpiraţie. Spune că mă mişc prea încet, izbindu-mă cu călcâiele-n coaste, ca pe un cal îndărătnic.

De aceea, coastele mele sunt acoperite de vânătăi.

La rândul meu, o răstorn cu faţa în jos, îi ridic rochia şi o muşc de fese până îi dă sângele.

Peste mâna de lemn prietenul poartă o mănuşă cenuşie de lână.

Şi-a scos tunica ofiţerească, acum e îmbrăcat, la fel ca şi ceilalţi sanitari, într-un halat cenuşiu, plin de pete negricioase şi cafenii.

El este cel care-mi schimbă bandajele, provocându-mi dureri insuportabile. Îmi cercetează rana, care nu dă nici un semn de însănătoşire, şi clatină cu amărăciune din cap.

Într-o zi şi-a băgat pe neaşteptate mâna de lemn în plaga adâncă, de unde se prelinge sânge amestecat cu puroi, şi a scos de acolo o broscuţă verzuie, pe care s-a apucat s-o strângă între degetul mare şi arătător, ca şi cum ar fi strivit un păduche.

Un lichid vâscos a început să se scurgă atunci din corpul broscuţei, mânjind cearşafurile şi mănuşa de lână, care mi-a pălmuit cu violenţă obrajii.

Inevitabilul s-a produs, am fost surprinşi de fardaţi în toiul îmbrăţişărilor noastre. Hohotele lor gâlgâitoare de râs, nefiresc de subţiri, ca şi cum ar fi izbucnit din gâtlejurile unor eunuci, m-au făcut să mă smulg dintre coapsele Nastenkăi.

Apucaţi de o bucurie descreierată, au început să vorbească în cor, să-şi strângă mâinile cu căldură şi să se bată pe spate, cu mişcările dezarticulate ale unor marionete groteşti.

Unul a scos din buzunar o sticluţă cu cerneală şi a deşertat-o peste corpul gol, acoperit de pistrui, al tovarăşei mele de captivitate.

Feţele noastre erau date cu straturi groase de fard, care ne făceau trăsăturile de nerecunoscut.

Am aruncat peste goliciunea Nastenkăi, care începuse să tremure, un cearşaf.

Apoi a fost dată alarma şi sutanele cernite ale călugărilor au năvălit în odaie.

Spre surprinderea mea, de data aceasta nu m-au bătut.

Mi-au spus doar că trebuie s-o iau în căsătorie pe Nastenka şi să părăsesc casa de oaspeţi.

Stau chircit în patul meu de spital, ale cărui aşternuturi nu sunt schimbate cu lunile. Un miros usturător de urină îmi înţeapă dureros nările.

Nu pot să zac decât pe o singură parte. Dacă încerc să mă răsucesc, o durere teribilă, care iradiază din partea dreaptă a pieptului, îmi paralizează mişcările.

Sunt probabil în agonie.

Ochii mei fixează tot timpul peretele cenuşiu, pe care uneori se conturează nişte umbre. Printre ei mi se năzare că recunosc statura înaltă şi descărnată a prietenului.

În spatele meu se aud şoapte misterioase, zăngănitul unor obiecte metalice sau un foşnet neobişnuit, ca şi cum cineva ar mototoli nişte bucăţi de hârtie.

Făcând un mare efort, vreau să articulez câteva cuvinte, dar dintre buzele mele nu ies decât nişte horcăituri.

Am observat că umbrele de pe perete apar cu o anumită regularitate şi încerc să le anticipez apariţia. Pentru ca aceste lungi ceasuri de aşteptare să se depene mai uşor, încep să număr în gând, dar mă încurc tot timpul şi trebuie mereu s-o iau de la capăt.

Mi se întâmplă câteodată să desluşesc cântecul unei muzicuţe sau chemarea drăgăstoasă a guguştiucului.

Iar din corpul meu izbucneşte un jet de urină anemic, pe care-l aud gâlgâind în plosca metalică.

Femeia în doliu

Străbat aleile drepte ale unui cimitir militar, undeva într-un orăşel prusac sau austriac.

Silabisesc numele încrustate pe obeliscurile de granit cenuşii, iar paşii mei se încrucişează adesea cu ai unei femei în ţinută de doliu. Faţa ei este acoperită totdeauna cu o voaletă.

O surprind uneori udând, cu ajutorul unei cutii perforate de tinichea, răsura pipernicită de pe mormântul cine ştie cărui cadet.

De la o vreme am început să păşim alături. Ea îmi acceptă prezenţa, iar când am încercat să-i apuc mâna nu s-a împotrivit.

Colindăm cimitirul până la lăsarea amurgului, într-o tăcere deplină, oprindu-ne, din vreme în vreme, în faţa mormintelor simple, pe care se poate citi inscripţia *Pentru ţară şi împărat*.

Pe urmă, ne aşezăm pe o bancă ascunsă în umbra unui arbore negru, probabil un chiparos.

Ea gâfâie uşor, semn că e frântă de oboseală.

Într-o zi m-am hotărât să-i ridic voaleta cernită.

Dumnezeule! Chipul ei este acum străbătut de o reţea fină de zbârcituri, pe care fardul, aşternut într-un strat gros, nu face decât să le accentueze. Iar ochii ei şi-au pierdut strălucirea, căscându-se, ca nişte găuri negre, deasupra pometţilor descărnaţi.

Ne-am privit aşa multă vreme.

Apoi ea a scos din corsaj o cutie de argint şi a început să prizeze pulberea albă de cocaină. O roşeaţă nesănătoasă prinde să-i coloreze obrajii, şi se apucă pe neaşteptate să turuie, repede-repede, într-o germană stricată, despre proprietăreasa care

nu mai vrea să aştepte cu plata chiriei şi despre facturile băcănesei.

Locuiesc împreună cu Nastenka într-un bordei din cimitirul castelului.

Facem parte, laolaltă cu alte fiinţe famelice, dintr-o echipă de săpători.

La împărţitul uneltelor, Nastenkăi i s-a înmânat o lopată, iar eu am primit un târnăcop pe care nu-l pot ridica deasupra capului decât cu preţul unor eforturi istovitoare. Corpul meu, nedeprins cu munca, buhăit de prea multă mâncare şi băutură, istovit de dezmierdările proaspetei mele soţii, refuză să mă slujească. Iar rezultatul unei zile de muncă e doar o grămăjoară de pământ albicios. Şi un şănţuleţ în care abia te poţi afunda până la genunchi.

Salvarea mea vine de la matahala de Nastenka.

La ceasurile toride din preajma amiezii, când călugării se duc să dormiteze la umbră, ea îmi smulge târnăcopul din mână. E mult mai puternică decât mine, iar loviturile ei cad cu forţă şi cu precizie, muşcând din pământul tare, în timp ce pe chipul pistruiat i se scurg broboane mari de sudoare.

Epuizat de eforturi, mă prăbuşesc cu faţa în sus, privind mişcările dizgraţioase ale tovarăşei mele de muncă forţată.

Mozolind între dinţi o rădăcină amăruie de buruiană mă uit când la corpul butucănos al Nastenkăi, care se conturează cu neruşinare sub zeghea vărgată, când la norii creţi şi pufoşi, uitând că mă găsesc la discreţia fratelui-stareţ.

O chem pe Nastenka să ne împreunăm, dar ea se face că nu mă aude, tocând înverşunată pământul cu târnăcopul.

Umblu alături de femeia în doliu, după ce am coborât colina pietroasă a cimitirului, pe străduţele vag medievale dintr-o urbe cu aspect teutonic.

Ajungem în faţa unei brutării şi ea mă roagă să cumpăr o pâine.

Ţin minte că brutăreasa avea braţele pistruiate ca Nastenka şi râdea în hohote în timp ce îmi alegea o pâine de câţiva bănuţi.

Însoţitoarea mea nu are răbdare să ajungă acasă. Îşi rupe o bucată mare de pâine, din care începe să muşte cu lăcomie, vorbind cu gura plină. Îmi spune că e bucuroasă de cunoştinţa cu un autentic von Lichtenstein. Şi mi se plânge iar de proprietăreasa care îşi cere cu înverşunare chiria.

Ne oprim în cele din urmă în faţa unei case de raport. Deschide o portăreasă pe a cărei figură plină de negi se poate citi dispreţul cel mai umilitor. Iar scara cu treptele şubrede, care scârţâie sinistru la trecerea noastră îmi provoacă o stare de stânjeneală, ca şi cum eu aş fi locuit în această vizuină infectă şi plină de şobolani.

În camera ei ne întâmpină nişte mobile desperecheate.

Se aşază pe marginea patului şi îşi scoate pantofii cu o mişcare precipitată. Observ că nu poartă ciorapi, iar picioarele îi sunt neîngrijite, degetele cocoşate, pline de bătături. Îşi cere scuze că nu-mi poate oferi o ceaşcă de ceai şi mă întreabă dacă nu doresc o bucată de pâine. În timp ce vorbeşte cu mine, continuă să rupă din pâinea pe care i-am cumpărat-o, iar poala rochiei sale negre e plină de firimituri.

După o vreme îmi întinde o cană de tinichea şi îmi cere să aduc apă.

Ţin minte şi acum spălătorul întunecat de la capătul coridorului, unde erau puse la uscat nişte rufe sărăcăcioase.

Când am revenit în camera ei, stătea cu picioarele într-un lighean, cu rochia ridicată mult

deasupra genunchilor mici de adolescentă.

Vărs apă în lighean, cu ochii fixaţi asupra fotografiei unui tânăr ofiţer de ulani, aşezată pe marginea scrinului.

Acum ea începe să-şi săpunească picioarele cu meticulozitate, ignorându-mi prezenţa.

Din pricina slăbiciunii mele, am fost despărţit până la urmă de Nastenka. Ea continuă să lucreze la săpatul gropanelor, iar eu am fost trimis, împreună cu alţi trei sau patru nefericiţi, să ajut la transportul cadavrelor.

Morga castelului e o subterană mucegăită, unde duhoarea dulceagă a hoiturilor face aerul de nerespirat. În mijlocul beciului e instalată masa de disecţie a fratelui-patolog. În jurul acestuia forfoteşte o mulţime de asistente, ce duc şi aduc tăviţe de aluminiu care etalează cu impudoare măruntaie omeneşti.

De-a lungul pereţilor zac zeci de cadavre, ale căror burţi au fost cusute cu aţă groasă de cizmărie. La căpătâiul lor se întâmplă ca una din asistentele fratelui-patolog (printre care se agită şi Cheia Visurilor) să aprindă un capăt de lumânare.

Sarcina noastră este să introducem stârvurile înţepenite în nişte saci de hârtie.

Lucru adesea foarte anevoios, care ne ia ore întregi de muncă istovitoare, căci rigiditatea corpurilor aliniate lângă perete face datoria noastră aproape cu neputinţă de îndeplinit. Pentru asemenea situaţii ne-au fost puse la dispoziţie câteva răngi.

Zilnic, o grămadă de hoituri e încărcată în teleguţa trasă de doi măgăruşi, pe care îi struneşte un bătrân bărbos, apucat uneori de crize teribile de epilepsie.

La cimitir călugărul de serviciu face în grabă slujba înmormântării.

Am băgat de seamă că aceşti călugări sunt de obicei beţi şi de aceea nu e de mirare ca în cântarea *Troparului* să se amestece refrenul obscen al unui cântec de cârciumă.

În echipele de săpători apare totdeauna şi Nastenka. Are o figură zâmbăreaţă şi pare să plesnească de sănătate. De multe ori îşi dezbracă zeghea, rămânând într-o cămăşuţă care-i lasă dezgolite braţele musculoase şi o parte din sâni.

Privirile călugărilor, care-i sorb din ochi goliciunea, o fac să tremure de plăcere.

Femeia în doliu acceptă micile mele servicii, mi-a îngăduit chiar să-i achit facturile.

Ea îşi risipeşte în întregime mica sumă de care dispune pe cocaină.

Mergem zilnic la cimitir, unde o privesc cum începe să smulgă buruienile de pe nu ştiu ce mormânt părăsit. Sub unghii are întotdeauna nişte pământ nisipos.

Câteodată se lasă invitată la cină. Ne-am obişnuit să frecventăm mereu acelaşi birt ieftin, unde deasupra tejghelei se poate citi inscripţia *Pentru ţară şi împărat*.

Mă roagă să-i povestesc despre lunile petrecute-n tranşeele pline cu apă de pe frontul italian, sub bubuiturile arzătoare ale obuzelor. Avem grijă să nu pronunţăm niciodată un anumit nume, care ne-ar răscoli amintirile cele mai dureroase.

Seara, înşelând vigilenţa portăresei cu negi, mă strecor în camera ei. O privesc cum stă cu picioarele în lighean, atât de absentă încât nici nu ştiu dacă-mi remarcă prezenţa. Are tot timpul rochia ridicată deasupra genunchilor, provocându-mi o stare de stânjeneală.

Sunt seri când această jenă devine aşa de puternică încât mă decid să-i trag fusta peste genunchi, pentru că nu pot să-i privesc goliciunea.

Mi se pare fragilă ca o fetiţă, iar picioarele-i sunt întotdeauna reci ca gheaţa.

Nopţile pe care le petrecem împreună au devenit nişte nopţi de coşmar.

Nastenka nu mă lasă să dorm lângă ea, în culcuşul încropit din paie şi zdrenţe într-un colţ al bordeiului, din pricina duhorii de hoit care mi-a impregnat pielea. Acum locul meu e într-un colţ, cât mai departe de culcuşul unde se lăfăie Nastenka.

O simt cum adoarme aproape instantaneu. Doarme cu gura deschisă, iar sforăitul ei îmi provoacă o furie neputincioasă.

Mă răsucesc de pe o parte pe alta, încercând în zadar să adorm.

Îmi amintesc de giugiulelile noastre din casa de oaspeţi, goliciunea Nastenkăi îmi joacă pe dinaintea ochilor şi simt pe tot corpul strânsoarea mâinilor ei butucănoase.

Când nu mă mai pot stăpâni, mă strecor lângă ea şi încep să o pipăi. Cum mă simte, Nastenka se apucă să mă lovească sălbatic cu mâinile şi picioarele, făcându-mă să mă pomenesc ba cu o arcadă spartă, ba cu nasul însângerat.

Iar a doua zi, după o noapte cumplită, şuieratul sirenei mă mână din nou la căratul cadavrelor din morga spitalului.

Cred că suntem cea mai ciudată pereche din oraşul acesta.

Am observat că buna ei creştere lasă de dorit în foarte multe privinţe: Mânuieşte tacâmurile cu stângăcie, vorbeşte cu gura plină, iar unghiile ei nu sunt niciodată suficient de curate.

La rândul meu, bănuiesc că fac o impresie detestabilă cu tunica ofiţerească la care am descusut epoleţii şi cu mâna de lemn care îmi atârnă ţeapănă pe lângă corp, vârâtă într-o mănuşă de lână.

În timpul plimbărilor noastre mi se pare că surprind priviri dezaprobatoare, rânjete pline de ironie, şoapte maliţioase.

Portarul hotelului unde locuiesc abia catadicseşte să mă salute, cameristele uită să şteargă praful din camera mea, cafeaua pe care mi-o aduce chelnerul e un fel de zoaie dulceagă.

Ea pare că nu observă nimic din toate acestea. E din ce în ce mai absentă. De multe ori trebuie s-o conduc ca pe-un orb pe străzile care, la anumite ore, sunt pline de lume.

Se înviorează numai când ne aşezăm pe terasa unei mici cafenele dintr-o piaţetă plină de porumbei.

Aici îşi umple poala cu chifle şi hrăneşte porumbeii care vin fără nicio frică să se îmbulzească printre picioarele consumatorilor.

După aceea mă roagă să-i comand o băutură tare şi începe să privească iarăşi în gol.

Noaptea au loc percheziţiile.

Suntem dezbrăcaţi până la piele, iar cuvioşiile lor, oamenii în sutane cernite, nu pierd prilejul de a face tot felul de observaţii răutăcioase în legătură cu corpul meu buhăit, a cărui vedere a început să-mi stârnească o greaţă teribilă.

Pe Nastenka o bat în schimb cu familiaritate pe fese sau o ciupesc de sânii care se fac de la o zi la alta tot mai pietroşi şi mai mari.

S-a întâmplat ca în timpul unei asemenea percheziţii mădularul meu să se întărească pe neaşteptate, spre hazul călugărilor care tocmai pipăiau coapsele tari ale Nastenkăi.

Am fost lovit peste sex cu o vână de bou şi am leşinat de durere.

Când m-am trezit din leşin, zăceam lângă Nastenka. În partea de jos a pântecelui simţeam o durere atroce. Alături, soţia mea dormea goală, cu picioarele larg desfăcute.

Simţind că încep să mă mişc, m-a luat în braţe şi a început să-mi şoptească, printre sughiţuri de plâns, că de acum pot face ce poftesc cu corpul ei mare şi butucănos, apoi i-am simţit limba fierbinte cum încearcă să-mi descleşteze buzele, ca în casa de oaspeţi.

Dar mângâierile Nastenkăi nu-mi provoacă decât nişte erecţii scurte şi dureroase.

M-am lăsat în voia mâinilor ei neîndemânatice icnind de durere.

Nastenka nu înţelege ce se petrece cu mine. Îşi închipuie pesemne că dezmierdările ei nu sunt suficient de drăgăstoase pentru a-mi trezi bărbăţia.

Mi-a luat sexul şi l-a vârât între coapsele ei, strângând cu înverşunare. Atunci am avut senzaţia că în interiorul meu se rupe ceva şi un jet de spermă amestecată cu sânge a înroşit coapsa Nastenkăi.

Străbatem din nou aleile cimitirului.

Nişte soldaţi înarmaţi cu hârleţe sapă o groapă. Sunt foarte tineri şi foarte blonzi, vorbesc tare şi scot hohote sănătoase de râs. La un moment dat se opresc din săpat şi prind să prânzească. Muşcă din felii groase de pâine pe care au întins cu bricegele ceva roşu şi lipicios. Apoi sorb din bidonaşul de aluminiu care circulă de la unul la altul şi îşi răsucesc din ziar nişte ţigări grosolane pe care le lipesc cu scuipat şi din care trag pe urmă cu sete.

Băutura trebuie că e foarte tare, deoarece unul dintre ei, un milităraş pirpiriu cu faţa plină de coşuri, se îneacă şi începe să tuşească, spre hazul

tovarăşilor săi, care prind să-i care nişte pumni zdraveni în spinare.

Plouă mărunt, iar clopotele bat cu solemnitate.

Un sicriu simplu de brad e adus pe umeri, printre obeliscurile acoperite de muşchi.

Soldaţii care săpaseră groapa se retrag sub coroana unei sălcii bătrâne. Un pachet de cărţi apare din buzunarul unei mantale, în vreme ce cioclii vin cu perniţe de catifea pe care sunt expuse o mulţime de decoraţii.

Ni se atrage atenţia că bătrânul ciolănos, cu falca înfăşurată într-un fular, este trimisul special al curţii imperiale.

În rândurile mulţimii şi-au făcut apariţia ţigăncile care ghicesc viitorul, prostituatele, hoţii de buzunare, vânzătoarele de cârnaţi.

Operatorii filmează, fotografii încep să facă fotografii. În faţa jucătorilor de cărţi s-a strâns o grămadă mare de mărunţiş

Trimisul Kaiserului a început să ţină o cuvântare.

Deodată glasul său se sparge într-un potop de înjurături.

I-a descoperit pe jucătorii de cărţi, iar corpul său ciolănos e scuturat de o furie violentă. Ia de jos un bulgăre de pământ, pe care îl aruncă în direcţia soldaţilor de sub salcie, nimerindu-l drept în mijlocul frunţii pe militărașul cel pirpiriu.

Se trag douăzeci şi patru de salve de artilerie.

Femeia în doliu mă strânge tare de braţ. Simt că degetele-i tremură uşor, probabil din pricina cocainei.

Între timp mulţimea a început să se risipească.

Din spatele unui tufiş apare soldăţelul cel purpuriu, care e legat la cap cu o faşă plină de sânge. Priveşte iscoditor în toate părţile, pe urmă se desface la pantaloni şi se apucă să urineze.

Clopotele capelei bat în continuare cu aceeaşi solemnitate.

Nastenka a aşezat în faţa mea un pahar ciobit pe care l-a umplut cu şampanie.

Băutura îşi face efectul de la primele înghiţituri. O senzaţie plăcută de moleşeală mi se răspândeşte în membre şi în locul acela de deasupra pubisului unde simt o durere mocnită.

Nastenka soarbe şi ea câteva picături din lichidul dulceag, aruncându-mi una dintre obişnuitele ei căutături jalnice, iar pe obrazul pistruiat i se ghiceşte parcă o lacrimă.

Golim o sticlă, apoi încă una.

După un timp, gândurile încep să mi se învălmăşească. Nastenka s-a apropiat de mine şi şi-a strecurat mâinile bătătorite de muncă sub zeghea vărgată. Apoi m-am pomenit că încearcă să-mi dea jos pantalonii care aveau între picioare o pată mare de sânge.

Gleznele îmi erau ca de plumb, iar Nastenka a trebuit să mă poarte pe sus până în culcuşul nostru mizer, unde mângâierile din noaptea trecută au reînceput. Simţeam carnea Nastenkăi încinsă de patimă, dar corpul meu refuza să reacţioneze. Respiraţia ei gâfâită, care duhnea a şampanie, nu-mi provoca decât greaţă.

Deodată, m-am ridicat în capul oaselor şi am început să vomit peste fesele mari ale Nastenkăi. Un lichid verde şi rău mirositor îmi ţâşnea cu putere pe nări şi pe gură, arzându-mi, ca un acid, fundul gâtlejului.

Pe urmă am căzut într-o stare de semi-leşin, în timpul căreia mi se părea că o zăresc pe Nastenka aşezată goală pe duşumea şi sorbind şampania răsuflată de pe fundul ultimei sticle.

Spre dimineaţă, o duhoare de tutun ieftin mi-a săgetat nările. Am făcut un efort şi am deschis ochii. Goală ca o maimuţă, cu ochii roşii de plâns, Nastenka se plimba prin bordei, trăgând cu sete dintr-o ţigară.

Şi m-am pomenit întrebându-mă de unde are soţia mea şampanie şi ţigări înainte ca totul să se scufunde într-un somn greu, fără vise, din care m-a trezit şuieratul sirenei ce dădea deşteptarea.

O rog să renunţe la hainele sale de doliu, mai ales la voaleta ce-i acoperă faţa pe care n-o pot privi decât seara, la lumina anemică din camera ei.

Într-o zi a apărut cu o pălărie violet, care-i lăsa descoperit chipul măsliniu şi prelung. Era nefardată şi am putut observa din nou că obrajii ei sunt brăzdaţi de o reţea foarte fină de riduri.

În ciuda eforturilor pe care le fac, e imposibil să-i ghicesc vârsta.

În părul tăiat foarte scurt i-au apărut câteva fire cărunte.

Se vede totuşi că odinioară a fost foarte frumoasă.

La rândul ei, mă cercetează atent şi pare să-mi observe pentru prima dată mâna de lemn. O ia cu gingăşie între degetele ei, care tremură şi de data asta uşor, îmi scoate mănuşa de lână şi pipăie, plină de curiozitate, lemnul rece şi lustruit.

Nastenka nu poate să înţeleagă ce se întâmplă cu mine: îmi aduce şampanie şi mă târăşte pe maldărul de zdrenţe din colţ, unde încearcă să inventeze dezmierdările cele mai drăgăstoase pentru a-mi trezi bărbăţia.

Un timp am crezut că va reuşi şi m-am abandonat mângâierilor ei încăpăţânate. Apoi aceste momente de apropiere au devenit tot mai stânjenitoare. Trupul ei plin de pistrui nu-mi mai stârnea nicio dorinţă. Sexul meu părea moleşit pentru totdeauna.

Nastenka are palmele pline de bătături. Sub unghiile crăpate i se depune, după fiecare zi de muncă forţată, pământul tare şi nisipos al cimitirului din Monte Negro. Şi-a luat obiceiul să-şi taie unghiile de la mâini şi de la picioare cu un briceag tocit, dezgolindu-şi coapsele până aproape de şolduri. Indiferenţa mea e evident că o nemulţumeşte. De la un timp mi se năzare că în ochii ei lipsiţi de expresie se poate citi o ură mocnită.

De aceea, seara, după ce mă întorc de la căratul cadavrelor, ies din bordei. Umblu la întâmplare, până când reţelele de sârmă ghimpată îmi atrag atenţia că nu mai am voie să înaintez. În timpul hoinărelilor mele se întâmplă să-l întâlnesc pe bătrânul care mână căruţa cu hoituri şi pe care (din pricina bărbii lui de mujic şi a crizelor de epilepsie) l-am poreclit Dostoievski.

Dostoievski locuieşte de unul singur într-o căsuţă de scânduri.

Aici frigem pe spuză vietăţile cenuşii, asemănătoare cu şobolanii, pe care le vânează, în timpul plimbărilor noastre, cu un toiag noduros.

La sfârşitul cinei, gazda scoate de sub salteaua care miroase a bătrâneţe o sticloanţă de basamac. După ce ne aghezmuim, Dostoievski vrea să mă înveţe să joc căzăcească şi mă înjură cum îi vine la gură din cauza picioarelor mele neîndemânatice.

Mă întorc la Nastenka beat-mort şi a doua zi se întâmplă să mă trezesc într-o băltoacă de borâtură.

Nastenka nu spune nimic. Tace şi fumează cu înverşunare.

Într-o zi ne-am pomenit într-una din gările secundare ale oraşului.

Pe peronul scăldat în lumina amiezii, un acordeonist fără picioare cântă *Marşul Radetsky*. Iar în mulţimea soldaţilor care mănâncă, beau,

trăncănesc sau joacă zaruri pe nasturi îl recunosc pe militărașul cel pirpiriu.

E aşezat pe o laviţă şi ţine pe genunchi o fată grasă şi blondă, ale cărei cozi groase ajung până aproape de şolduri.

Degetele femeii în doliu mi se crispează pe braţ.

Fata a scotocit îndelung prin geanta ei pântecoasă de unde scoate o pară pe care i-o întinde soldatului. Acesta ia para, şovăie un moment, vrea s-o bage în buzunar, pe urmă se răzgândeşte şi o hăpăie dintr-o înghiţitură.

Câţiva feroviari aleargă de-a lungul peronului, agitându-şi fanioanele galbene. Ascultăm ordinele sacadate ale gradaţilor, apoi şuieratul unui ţignal. Mâna soldăţelului e vârâtă adânc în corsajul grăsanei.

Femeia în doliu şi-a scos cutiuţa de argint şi prizează pulberea albă de cocaină.

Pe peron e mare zarvă şi agitaţie. Militarii se îmbulzesc în bou-vagoanele din care răzbat vorbe în doi peri, hohote de râs, înjurături soldăţeşti. Pirpiriul a sărit şi el în picioare. Caută cu înfrigurare în buzunarul vestonului. Scoate mai întâi un pachet de mahorcă, apoi o broşură despre prevenirea bolilor ruşinoase, pe care i-o întinde tovarăşei sale.

Se aude şuieratul locomotivei.

Mai zărim un moment silueta uscată a pirpiriului agitându-se pe scara unui vagon, apoi peronul rămâne pustiu.

Fata cea grasă strânge la piept broşura primită de la soldat, pe urmă începe s-o fluture în direcţia şirului lung de vagoane.

Acordeonistul începe un alt marş militar. În şapca lui desfundată s-a strâns o grămăjoară de monede mărunte pe care e imprimată figura severă a Kaiserului.

Am stat de vorbă cu Dostoievski în legătură cu Nastenka.

Zăceam tolăniţi pe marginea unui şanţ, în apropierea reţelei de sârmă ghimpată ce împrejmuieşte cimitirul castelului.

Bătrânul îşi luase cu dânsul, ca de obicei, măciuca de vânătoare, pe care îşi odihnea capul pleşuv, cu fruntea mare ca o roată de locomotivă.

M-a ascultat cu atenţie, mozolind un fir de iarbă între gingiile lui ştirbe.

Mi-a spus că toate femeile sunt nişte lepădături şi n-ar fi trebuit s-o iau de soţie pe Nastenka.

Apoi s-a sculat în picioare şi mi-a cerut să-l urmez.

Am mers mult, pe o potecă îngustă care trecea printre tufişuri spinoase, în vârful cărora creşteau ciorchini de floricele mărunte şi galbene. Am luat un ciorchine şi l-am strivit între degete. Florile n-aveau niciun miros.

Am coborât apoi într-o râpă prin care şerpuia albia aproape secată a unui pârâu. Pe malul apei o fetiţă mărunţică la trup, tunsă chilug, păzea trei gâşte grase, albe.

Ea este Liuba, a spus Dostoievski.

Fetiţa ne-a ieşit în întâmpinare, îmbrăţişând cizmele pline de praf ale lui Dostoievski, în timp ce ne potopea cu exclamaţii ruseşti drăgăstoase. Bătrânul a scotocit prin buzunar şi i-a întins Liubei o bomboană cleioasă, pe jumătate topită.

Acum cară-te, a spus Dostoievski.

Fetiţa i-a sărutat mâna deformată de reumatism şi s-a întors la gâştele ei.

Pe drumul de întoarcere, Dostoievski mi-a mărturisit că aşteaptă ca Liuba să se mai împlinească la trup ca să şi-o facă ibovnică.

Ne-am dedat şi în seara aceea uneia din obişnuitele noastre beţii. Dostoievski era mult mai tăcut ca de obicei şi-mi arunca, pe deasupra sticloanţei cu basamac, o uitătură posomorâtă.

Îmi amintesc că la un moment dat s-a apucat să-mi şteargă lacrimile (căci trascăul lui îmi provoca interminabile crize de plâns) cu colţul unei feţe murdare de pernă, bodogănindu-mă în ruseşte.

Iar la plecare mi-a dăruit un cuţit pe care l-a scos de sub salteaua lui împuţită.

A început să-şi scoată rochia în faţa mea fără nicio sfială.

Acum cel dintâi lucru pe care îl face când ne strecurăm în camera ei este să-şi tragă rochia peste cap, cu o mişcare precipitată, ca şi cum ar dori să scape de un obiect foarte stânjenitor.

Rămâne într-un furou negru şi scurt, care îi dă aerul unei artiste de varieteu.

Când a făcut pentru prima dată acest gest neobişnuit cred că am roşit ca o fetişcană.

Nu se mai grăbeşte să se aşeze pe marginea patului; se plimbă prin cameră, găsindu-şi tot felul de ocupaţii: ba îndreaptă rama unei fotografii, ba scutură nişte firimituri nevăzute de pe faţa de masă, ba scotoceşte prin vreun sertar de unde scoate cine ştie ce obiect inutil, vreun ciot de creion sau vreo scrisoare mototolită, pe care o frământă mult timp între degete.

Îi privesc picioarele fără voie şi mă mir că nu le-am remarcat până acum albeaţa neverosimilă.

Ea îmi surprinde privirea. Roşeşte. Se aşază pe pat şi încearcă să-şi tragă marginea furoului peste genunchi. Nu reuşeşte. Atunci decide să se vâre sub plapumă. Trec câteva minute penibile. Ne uităm stânjeniţi unul la altul. Mie îmi vine să intru în pământ de ruşine.

Încerc acelaşi sentiment şi când mă întorc la hotel, unde comportarea personalului devine tot mai neobrăzată.

Când trec pe lângă el portarul e apucat brusc de o tuse suspectă, iar femeia de la recepţie clipeşte

spre mine insinuant, după care, ostentativ, îl cheamă pe portar şi îl pune să vadă dacă nu i-a intrat ceva în ochi.

Slujitorii pe care îi întâlnesc pe scări îmi fac loc mimând un respect exagerat. Se lipesc cu spatele de perete, sugându-şi burţile şi înţepenind în nişte poziţii ridicole, iar odată unul dintre ei, mai obraznic, a avut neruşinarea să schiţeze în direcţia mea un salut militar.

Nu încape nicio îndoială: mi se cotrobăie în bagaje. Ieri, în timp ce îmi căutam aparatul de ras, am găsit în cufărul meu de campanie un teanc de fotografii pornografice.

Nu ştiam ce să fac cu ele, primul meu impuls a fost să i le arunc în obraz cameristei. M-am temut însă de scandal şi le-am azvârlit în closet.

Azi-dimineaţă, când am ieşit din hotel, portarul şi femeia de la recepţie vorbeau pe un ton revoltat despre clienţii care se poartă ca nişte sălbatici şi înfundă instalaţiile sanitare.

La apariţia mea au tăcut brusc şi m-au salutat cu o deferenţă suspectă.

Beţiile mele cu Dostoievski au ţinut săptămâni.

Într-o seară, când m-am întors acasă balăngănindu-mă şi am strigat-o pe Nastenka, aceasta nu era nicăieri.

Am aprins opaiţul şi am început să cotrobăiesc prin toate cotloanele, amintindu-mi că avea obiceiul să se ascundă prin locurile cele mai neaşteptate.

M-am împiedicat de mai multe ori, o dată am alunecat şi m-am lovit rău la genunchi, dar n-am găsit-o pe Nastenka.

Am luat în mână lămpaşul şi am început să mă învârtesc furios prin jurul bordeiului, răcnind ca un apucat numele Nastenkăi.

N-am primit niciun răspuns.

În cele din urmă m-a răzbit o oboseală teribilă. Din gâtlejul meu nu mai ieşeau decât nişte scâncete stinse. M-am întors în bordei şi m-am prăbuşit într-un colţ cu mintea paralizată. Nu puteam să accept că Nastenka mă părăsise pentru totdeauna.

A apărut către dimineaţă. Avea hainele ude de rouă şi ascundea la spate un calup de ţigări ieftine.

N-a vrut să-mi spună unde fusese.

I-am mărturisit că o iubesc ca un nebun. Dacă va mai încerca vreodată să plece de la mine o voi ucide.

Nici declaraţiile mele de dragoste, nici ameninţările nu păreau să o impresioneze. S-aşezat pe jos, în celălalt capăt al bordeiului şi a început să pufăie calmă dintr-o ţigară.

Toate încercările mele de a găsi o cameră de închiriat au eşuat lamentabil.

În unele locuri mi se pretindeau nişte chirii exorbitante. În alte părţi, după lungi tocmeli, când se părea că tocmai l-am convins pe proprietar să mai lase din preţ, acesta spunea că s-a răzgândit brusc şi că nu mai închiriază.

Au fost şi din aceia care mi-au declarat făţiş că am un aer neserios.

În cele din urmă a trebuit să apelez la serviciile unui intermediar.

Acesta e un ovreiaş mărunţel şi timid, îmbrăcat într-un caftan slinos din ale cărui buzunare scoate nenumărate agende pe care mi le vâră sub ochi, arătându-mi tot felul de adrese din cartierele rău famate ale oraşului, singurele (m-a încredinţat Guss) unde aş mai putea să găsesc o cameră cu chirie.

Am acceptat serviciile ovreiaşului, deoarece viaţa la hotel a devenit imposibilă.

A doua carte a Nastenkăi

Am început s-o supraveghez cu străşnicie pe Nastenka.

Seara, după ce se întoarce de la lucru, nu-i mai îngădui să părăsească bordeiul. O însoţesc şi atunci când se duce să-şi facă nevoile, iar beţiile cu Dostoievski au încetat de o bună bucată de vreme.

Acesta îmi trimite prin Liuba nişte clondire de basamac care rămân neatinse, într-un colţ al bordeiului, de teamă ca Nastenka să nu mă părăsească din nou. Şi, din aceeaşi pricină, mă străduiesc să dorm cât mai puţin.

Apoi am mai născocit ceva: din zdrenţele unui cearşaf am împletit o funie rezistentă. Înainte de culcare, înnod strâns un capăt al funiei de glezna butucănoasă a Nastenkăi, iar celălalt capăt mi-l înfăşor în jurul antebraţului, puţin deasupra încheieturii.

Ea nu se împotriveşte, uneori am chiar impresia că aşteaptă cu nerăbdare momentul în care îi înnod funia de picior. Momentul acesta creează între noi o nouă intimitate.

Când îi ating glezna, simt o vagă înfiorare. De la un timp, am început să-i ating, ca din greşeală, şi coapsele. Într-o seară nu m-am mai putut stăpâni şi mi-am vârât adânc mâna sub fusta Nastenkăi. Ea mi-a strâns-o uşor între genunchii săi mari şi mi-a aruncat o privire în care mi s-a părut că citesc foarte multă compătimire.

Acum Guss mă aşteaptă în fiecare dimineaţă în holul hotelului.

Îmi spune că deocamdată n-a reuşit să găsească nimic. Îi va fi teribil de greu fără un certificat de bună conduită, eliberat de patronul de la hotel.

Mărturisesc că am început să-mi pierd încrederea în acest ovreiaş cu privirea alunecoasă.

Personalul îl tratează pe Guss cu multă amabilitate. I se aduce pâine cu unt şi cafea, iar portarul i-a oferit odată, chiar în prezenţa mea, una din ţigările lui groase de foi, din care Guss a început să pufăie neîndemânatic, ferindu-se de fumul care-i intra în ochi.

Am rămas uimit când, într-o dimineaţă, l-am găsit cu un picior descălţat, aşezat cu timiditate pe marginea unei canapele, în timp ce femeia de la recepţie îi cârpea una din şosetele prost spălate, pe care se puteau zări nişte urme negricioase de degete.

Dacă îi reproşez această familiaritate cu oamenii de la hotel, Guss se înroşeşte la faţă şi, bâlbându-se, îmi spune că face toate acestea doar spre binele meu.

Ca să mă convingă de devotamentul său nemărginit, ovreiaşul nu se mulţumeşte cu vizitele zilnice la hotel. În timpul plimbărilor pe care le fac cu femeia în doliu ne iese în drum pe neaşteptate de mai multe ori pe zi. Se opreşte la oarecare distanţă de noi şi îmi face tot felul de semne, fluturând deasupra capului o agendă.

Când ne aşezăm seara pe terasa cafenelei din piaţa cu porumbei, Guss trece de câteva ori, fără grabă, prin dreptul nostru. E însoţit de personaje ciudate, cărora le face semne insistente cu degetul în direcţia mea. Ba un slujbaş la pensie cu nişte ochelari de sârmă pe nasul ascuţit, ba un meşteşugar gros şi roşu la faţă care nu şi-a lepădat încă şorţul de piele, ba o bătrână matusalemică, numai piele şi oase.

După o vreme, revine de unul singur, se aşază pe bordura trotuarului şi începe să clatine din cap cu amărăciune.

În asemenea momente, am sentimentul că toţi consumatorii de pe terasă se uită la mine ca la un om de nimic şi îi fac semn lui Guss să dispară. Pleacă tacticos, cu capul în pământ, strecurându-se ca un şobolan pe lângă pereţii cenuşii ai caselor care mărginesc piaţa.

Mâna mea de lemn e aşezată pe masă şi ea o mângâie cu blândeţe.

De când m-a surprins privindu-i picioarele, evită, sub diverse pretexte, să mă mai primească în camera ei.

Am început să prelungesc tot mai mult momentul când îi leg Nastenkăi funia de picior.

Acum mâinile mele se opresc îndelung pe ţesătura aspră din care este croită fusta ei de puşcăriaşă. Îi mângâi, prin materialul care îmi zgârie buricele degetelor, picioarele groase.

Nastenka stă nemişcată, cu spatele foarte drept şi cu ochii pe jumătate închişi.

Mă las pe vine, îi apuc un picior, apoi pe celălalt şi mă prefac că le cântăresc, neputându-mă hotarî de care să-i încolăcesc funia. Simt cum încep să i se încordeze muşchii piciorului şi îmi apropii ca din greşeală faţa de una din gambele ei. Carnea Nastenkăi îmi frige pielea obrazului. Iar mădularul meu moleşit se întăreşte câteodată pe jumătate.

Un timp m-am mulţumit cu aceste atingeri. Apoi am îndrăznit mai mult. A venit rândul genunchilor şi al coapselor. Bărbăţia mea, câtă mai rămăsese, era concentrată în vârful degetelor care parcurgeau fără grabă picioarele Nastenkăi, de jos, de la gleznă, şi până mult deasupra genunchiului.

În timpul acestor dezmierdări, coapsele ei se strângeau spasmodic una de alta. Mâna mea încerca să se strecoare între ele şi îi căuta sexul. Atunci din pieptul Nastenkăi ieşeau nişte gemete înfundate, care îmi provocau veritabile stări

convulsive. O penetram în cele din urmă cu degetul, într-o transă vecină cu nebunia, iar mâna ei îmi apuca mădularul tocmai la timp ca să-mi primească sămânţa.

Dar aceste dezmierdări nefireşti nu-mi produceau, după ce febra cărnii se potolea, decât o mare scârbă şi o mare tristeţe.

Mă simţeam o fiinţă abjectă şi vrednică de dispreţ, iar sticlele aduse de Liuba au fost golite într-o singură noapte.

Într-o seară pe terasa cafenelei a apărut un cerşetor deşirat. Purta un halat vişiniu de spital care-i lăsa dezgolite pulpele slăbănoage, acoperite cu peri cenuşii. Cerşetorul avea sub braţ o vioară.

Apariţia lui a fost întâmpinată cu hohote zgomotoase de râs.

L-am văzut strecurându-se printre mese ca un lunatic, împiedicându-se de scaune şi dezvelindu-şi până sus picioarele dizgraţioase de cocostârc.

În cele din urmă s-a oprit în faţa femeii în doliu.

— Hugo ce-i cu dumneata? – murmură tovarăşa mea în timp ce degetele ei se întindeau după cutiuţa cu cocaină.

Cerşetorul şi-a înşurubat vioara sub bărbie şi a început să scârţâie în falset o arie tărăgănată, probabil rusească. Apoi a azvârlit arcuşul cât colo, a dus vioara la ochi ca pe o puşcă, prefăcându-se că ocheşte în direcţia noastră şi din gâtlejul lui s-a făcut auzit chelălăitul metalic al mitralierei.

Umerii femeii în doliu erau scuturaţi de un spasm.

Cerşetorul făcu câţiva paşi înapoi şi se lăsă să cadă pe spate, cu picioarele larg desfăcute şi mâinile încrucişate pe piept.

Cineva i-a aruncat de la o masă o monedă mărunţă.

Hugo se săltă în capul oaselor, deschise gura şi încercă să articuleze ceva cu ciotul său vânăt de limbă care se zbătea între două şiruri de dinţi cariaţi.

Iar femeia în doliu plângea cu sughiţuri, în timp ce un chelner deşerta peste trupul deşirat al lui Hugo, la semnul unui agent pântecos de poliţie, ivit din senin printre mese, o căldare cu apă.

Bineînţeles că tristeţea şi scârba nu m-au determinat să pun capăt dezmierdărilor noastre.

Dau dovadă de o imaginaţie ieşită din comun: treptat, aproape fiecare parte a corpului meu este antrenată în aceste complicate jocuri erotice, iar Nastenka nu-mi refuză nici o parte a corpului ei.

În locul duhorii de hoit, un iz puternic de spermă emană din zdrenţele aşternutului, ca şi din pielea mea şi a Nastenkăi.

În lipsa ei, mi se întâmplă să fiu cuprins de un val de amărăciune şi atunci beau cantităţi mari de rachiu. Sunt convins că mă dispreţuieşte şi am momente când o urăsc.

Corpul meu a devenit dependent de dezmierdările pe care mi le îngăduie Nastenka.

Cotrobăind prin bordei, am dat peste ciobul ei de oglindă în care mă privesc cu curiozitate. Îmi privesc chipul emasculat: o bucată de materie moale, pe care se pot citi semnele firii mele nevolnice.

Pare chipul unei femei bătrâne şi vicioase, a cărei bărbie tremură ca o bucată de gelatină.

Întind mâna şi scot din carâmbul cizmei cuţitul pe care mi l-a dat Dostoievski.

Îmi plimb degetele o vreme pe tăişul rece şi dur, apoi încerc să ridic cuţitul, cu un gest hotărât, îndreptându-l în direcţia unui duşman invizibil.

Mă străduiesc să înţepenesc într-o poziţie cât mai ameninţătoare, dezvelindu-mi gingiile într-o

grimasă de ură.

Chipul din oglindă rânjeşte la rândul lui şi mi se pare că-mi face cu ochiul.

De afară se aud paşii Nastenkăi.

Guss a insistat să-l însoţesc la un prieten al lui care dă o mică petrecere.

Găsesc cererea lui foarte impertinentă şi nu ezit să i-o spun.

E descumpănit de refuzul meu. Bâlbâindu-se cumplit, încearcă să-mi explice că, dacă voi fi mereu atât de arogant şi de inflexibil, n-o să-mi poată găsi niciodată o cameră în oraş.

Ochii lui urduroşi mă privesc rugător şi presimt că nu voi avea tăria să rezist până la capăt.

Acum Guss m-a apucat de pulpana vestonului. Vreau să-i îndepărtez mâinile nespălate de săptămâni şi atunci izbucneşte în plâns.

Încerc să-l îmbărbătez. Apoi mă pomenesc că-i şterg lacrimile cu mâneca vestonului, sub privirea curioasă a oamenilor de serviciu şi ale femeii de la recepţie, care scot murmure de dezaprobare.

Cineva mă dă la o parte în cele din urmă cu brutalitate. Guss este ridicat de pe covorul cenuşiu şi întins pe canapeaua uzată din piele.

Femeia de la recepţie îi scoate bocancii şi şosetele murdare de lână. O văd cum îi masează încetişor un punct de pe talpă, în timp ce aruncă în direcţia mea o privire plină de ură.

Nu se aud decât sughiţurile de plâns ale ovreiaşului.

Apoi unul din oamenii de serviciu scoate din buzunar un fel de Hopa-Mitică pe care i-l întinde lui Guss. Acesta tace ca prin minune, strângând în pumnul lui roşu şi mare păpuşa caraghioasă din ipsos.

Acum în tăcerea apăsătoare nu se aud decât bătăile inimii mele.

Nastenka a început să se întoarcă de la săpat seara târziu. Dacă o întreb unde a zăbovit, mă priveşte cu duşmănie.

Apoi se trânteşte, cu spatele la mine, pe culcuşul nostru de zdrenţe.

Când încerc să mă apropii de ea, nu schiţează niciun gest de împotrivire.

Se lasă în voia mea cu o totală pasivitate, fără a participa în vreun fel la spasmurile mele groteşti, părând adormită, poate chiar moartă.

O copleşesc cu cele mai grosolane insulte, o ciupesc şi o muşc cu sălbăticie.

Rămâne în continuare fără reacţie. Nu-i zăresc decât ceafa puternică, în care îmi înfig dinţii cu o ură neputincioasă.

Corpul Nastenkăi mi se pare o carapace care mă exasperează prin duritate şi rezistenţă, iar toate încercările mele de a o penetra eşuează ridicol.

Stors de vlagă, mă rostogolesc într-un colţ al bordeiului şi orbecăiesc după cuţitul a cărui răceală îmi dă o senzaţie neaşteptată de calm. Nastenka se ridică din aşternut. O surprind ştergându-şi coapsele cu o cârpă îngălată şi împuţită.

Iese din bordei şi dispare în întuneric, cu mişcările nefireşti ale unei păpuşi însufleţite.

Nu am puterea să o urmez.

Uneori lipseşte zile sau chiar săptămâni.

Cobor împreună cu Guss o scară întortocheată, prin măruntaiele unei hardughii cu zidurile pătate de igrasie.

De la intrare am fost izbit de un miros puternic de varză murată.

Gazda noastră locuieşte într-un subsol rece şi neprimitor ca o subterană.

Ne-a deschis o persoană impunătoare, în care mi s-a părut că-l recunosc pe portarul de la hotel. Probabil că pe chipul meu a apărut în momentul acela o strâmbătură de neplăcere, poate chiar de repulsie, căci l-am simţit pe Guss trăgându-mă uşor de pulpana vestonului. Gazda mi-a întins mâna cu un aer ceremonios, apoi a schimbat cu Guss mai multe pupături lipicioase.

Am avut o ezitare înainte de a trece pragul acestui sălaş mizerabil, împins cu delicateţe de Guss care-mi şuşotea nu ştiu ce la ureche.

Intrăm în cele din urmă într-o cameră joasă, cu pereţi afumaţi, unde mirosul de varză e aproape insuportabil. Camera e ticsită de oaspeţi înghesuiţi pe taburetele verzi de bucătărie şi pe priciurile aliniate lângă perete, ca într-o celulă sau dormitor de orfelinat.

Se vorbeşte cu voce scăzută despre tot felul de fleacuri: preţul ovăzului, ultimul discurs al primarului, cel mai bun leac împotriva degerăturilor. Musafirii (numai bărbaţi) au aerul unor funcţionari sau al unor comercianţi în retragere, toţi în costume de culoare închisă şi cu cravatele strâns înnodate la gât, deşi în cameră e o căldură umedă şi nesănătoasă.

Guss îmi întinde o farfurioară cu caviar şi un pahar de şampanie.

Gândul că am în carâmbul cizmei un cuţit despre care nu ştie nimeni, nici măcar Nastenka, mă face să mă simt puternic şi sigur de mine.

Stau ceasuri întregi răsucind între degete custura lui Dostoievski, năpădit de gândurile cele mai stranii.

În timpul acestor reverii mohorâte am condamnat-o de sute de ori la moarte pe Nastenka.

Ştiu că nu voi avea curajul s-o fac decât pe întuneric, după ce voi fi turnat în mine două sau trei sticle de basamac.

Va fi probabil într-o noapte ploioasă şi fără lună, Nastenka îngeraşule.

N-o să te fac să suferi, voi isprăvi totul dintr-o singură lovitură.

O să mă apropii pe furiş şi o să-ţi pipăi îndelung sânul stâng, iar tu te vei abandona ca de obicei acestei atingeri imunde, crezând că vreau să mă desfrânez cu trupul tău mare şi plin de pistrui.

Apoi te voi străpunge cu ură şi, excitat de mirosul sângelui care se va răspândi gâlgâind în aşternutul nostru mizer, îmi voi freca pentru ultima oară mădularul pe jumătate sculat de coapsele tale mătăhăloase.

Ştiu că ura mea n-o să se potolească nici atunci când, în lumina cenuşie a zorilor, îţi voi despărţi de trunchi braţele şi picioarele, stropindu-mă de sus până jos, ca un parlagiu, cu sângele tău.

Voi îngropa într-un colţ al bordeiului toate aceste jalnice rămăşiţe, laolaltă cu cârpele însângerate, din care o să emane încă un damf puternic de spermă.

Voi bătători bine pământul şi voi avea grijă să distrug toate urmele, iar călugării care m-au făcut neputincios pentru totdeauna nu vor afla niciodată ce s-a întâmplat cu corpul tău mare, pe care îl sorbeau din privirile lor desfrânate.

Numai diavolul de Dostoievski o să cunoască, Nastenka îngeraşule, taina mormântului tău.

Treptat, atmosfera deveni mai destinsă. Musafirii au început, unul câte unul, să-şi scoată vestoanele, cravatele au dispărut ca prin minune, cămăşile dezbumbate până la buric lăsau să se vadă piepturi brânzoase, acoperite de peri rari şi roşcaţi.

Hohote deşucheate au izbucnit la poanta unei anecdote fără perdea.

Gazda aduse o cratiţă aburindă şi deşertă cu polonicul, în străchini de tablă, o fiertură vâscoasă din măruntaie.

Mâinile încep să întingă în farfurii. Se mănâncă lacom, cu icnete şi plescăituri. L-am văzut pe Guss vârându-şi în gură o bucată mare de pâine muiată în sos. Fiertura miroase puternic a usturoi.

Bineînţeles că n-am omorât-o pe Nastenka, deşi acum am dobândit siguranţa că mă înşală.

Adunându-mi ultimele puteri, m-am târât printre buruienile care cresc cât statul de om în apropierea bordeiului şi ceea ce era până atunci o bănuială a devenit certitudine.

La nici o sută de paşi de culcuşul pe care zăceam într-o somnolenţă prevestitoare a agoniei, Nastenka se dăruia călăilor mei, tuturor acelor preacuvioşi care, despuiaţi de sutanele lor cernite, îşi dădeau la iveală şezuturile păroase şi picioarele strâmbe.

Şi se lăsa dezmierdată cu gura de bărbaţii fardaţi din castel, care o răsplăteau cu calupuri de ţigări ieftine şi sticle de şampanie, pe care Nastenka avea neruşinarea să le deşerte în faţa mea, în timp ce degetele mele înfrigurate se strecurau între coapsele ei.

Nu părăseam niciodată bordeiul fără să iau la mine cuţitul a cărui răceală îmi potolea dorinţa feroce de a ucide.

De multe ori aveam impresia că ştiau prea bine că îi pândesc şi că în timpul acelor împerecheri animalice pe buzele călugărilor plescăie vorbe de ocară cumplite, având puterea unui afrodisiac.

Iar prezenţa mea le sporeşte plăcerea, revărsată în urlete răguşite şi sacadate.

Descopeream cu spaimă şi cu dezgust că la gemetele de plăcere ale Nastenkăi mădularul meu începe să se întărească.

În asemenea momente mă apucam să cioplesc câte o bucăţică de lemn, închipuindu-mi că străpung de sute şi sute de ori burta neruşinată a Nastenkăi.

Ciopleam de obicei nişte omuleţi piperniciţi, ale căror uriaşe mădulare sculate stârneau hohotele de râs ale Nastenkăi, care îi aduna de prin toate colţurile bordeiului şi îi alinia pe o policioară, strigându-i cu tot soiul de porecle ciudate.

După asemenea ceasuri de coşmar, zăceam zile întregi în bordei, ca atins de paralizie, încercând în zadar să mă masturbez.

Gazda, ajutată de Guss, strânge străchinile de tablă, din care fiertura a fost linsă până la ultima picătură. Iar apariţia unui castron mare de punci e salutată cu aplauze şi tropăituri.

Guss îmi mai aduce un pahar de şampanie, apoi se apleacă şi, cu o periuţă pe care o scoate din buzunar, se apucă să-mi lustruiască pantofii.

Limbile au început să se împleticească. Iar câţiva musafiri şi-au scos pantalonii, etalând culorile ţipătoare ale unor chiloţi de baie ridicoli.

Mirosul de varză se amestecă acum cu o duhoare stătută de corp nespălat şi de transpiraţie.

Cu mişcări nesigure, gazda aduce un patefon.

Observ că toată lumea şi-a scos pantalonii.

Burţile fleşcăite, picioarele noduroase, fesele deşelate de atâta şezut ies la iveală cu ostentaţie. Lângă mine, un gât nespălat conversează cu o spinare plină de bubuliţe. Şi descopăr că unul dintre invitaţi are chiar deasupra buricului un furuncul oribil.

Guss îmi spune în şoaptă numele invitaţilor, care spre stupefacţia mea, aparţin unor familii

ilustre. Îl aud cu stupoare pe ovreiaş pronunţând până şi numele arhiepiscopului de Canterbury.

Apoi, dintr-o dată, râsetele şi vorbele în doi peri încetează. Gazda a propus să se păstreze – nu-mi dau seama de ce – câteva momente de reculegere.

Guss îmi cere stăruitor să mă ridic în picioare.

Bag de seamă că oaspeţii au încremenit în poziţie de drepţi, cu dreapta împinsă înainte pentru salut.

Şi o lanternă magică proiectează pe peretele mâncat de răpciugă portretul ţarului Nicolae al II-lea în timp ce din piepturile diforme şi costelive explodează strigătul *Pentru ţară şi împărat*.

În timpul lungilor absenţe ale Nastenkăi sunt vizitat adesea de Dostoievski.

Acesta e însoţit de Liuba care ne prepară un ceai concentrat şi molfăie lacom bomboanele ce apar din buzunarul bătrânului.

Dostoievski toarnă vârtos în ceaşca de ceai din basamacul său tare ca focul.

Apoi îmi vorbeşte de revoluţia mondială ce se pune la cale în subteranele de la Monte Negro. Spune că la libertate nu se poate ajunge decât prin crimă şi dintre buzele lui pătate de nicotină aud răbufnind numele lui Lev Davidovici Troţki.

Mă gândesc cu ură la Nastenka. Îmi pipăi prin pantalonii de puşcăriaş mădularul neputincios, în timp ce Dostoievski începe să mângâie creştetul chilug al fetiţei. Pe urmă ordonă asediul Palatului de Iarnă şi îmi şopteşte, cu unrânjet libidinos, că o să-şi petreacă noaptea în patul împărătesei.

Dar ce ne pasă nouă, Nastenka îngeraşule, de toţi aceşti revoluţionari de profesie.

Petrecerea s-a terminat târziu, către dimineaţă, într-o atmosferă de stânjeneală.

S-au vărsat lacrimi, s-au intonat marşuri eroice, au fost pomenite numele comandanţilor şi steagurile diverselor regimente.

După ce numele fiecărui comandant era pronunţat cu solemnitate, un bărbat rotofei, cu picioarele scurte, imita perfect, lăsîndu-şi tare capul pe spate, ţăcănitul sacadat al mitralierei. Îmi amintesc că purta un complet de baie oranj, pe care era imprimată reclama unei fabrici renumite de bere. Şi că vorbea o germană cu uşor accent slav, în care îi conjura pe bravii săi camarazi să răzbune sângele nevinovat vărsat la Ekaterinburg.

Apoi se făcu linişte şi gazda ceru să fie adusă şampania.

Dopurile pocniră, lichidul dulceag gâlgâi în cănile ordinare de tinichea. Oaspeţilor li se împărţiră nişte lumânărele subţiri şi o voce foanfă de popă fu auzită cântând *Veşnica pomenire*.

Îi aruncai o privire întrebătoare lui Guss, care făcu a nedumerire din umeri. Se aşezase pe duşumea şi răsfoia o agendă, indiferent la agitaţia invitaţilor care se zoreau să deşerte pe pardoseala murdară câţiva stropi de şampanie.

Am rămas uimit când unul dintre ei îşi ciocni de paharul meu cana borţoasă de tinichea, numindu-mă *dragă von Lichtenstein*.

Şi mă pomenii dintr-o dată strângând tot felul de mâini sau schimbând fraze politicoase cu aceşti domni, a căror ţinută sumară contrasta evident cu numele lor aşa de aristocratice.

N-am mai putut să ţin socoteala paharelor de şampanie deşertate.

Îmi amintesc doar că la un moment dat Guss îmi ţinea capul deasupra unui lighean, iar din măruntaiele mele ţâşnea o borâtură amară ca fierea.

Pe urmă m-am trezit răsturnat pe marginea unui prici, iar ovreiaşul îmi masa tâmplele şi îmi flutura

pe la nas o batistă muiată vârtos în oţet.

La plecare, gazda mi-a întins o mână indiferentă. Pe Guss l-a sărutat însă apăsat pe buze de câteva ori şi am observat că îi îndeasă în buzunarul caftanului un teanc de bancnote slinoase.

Mă trezesc dintr-un somn agitat, cu corpul acoperit de o transpiraţie rece. În bordei e un întuneric gros şi apăsător.

Nu doarme nici Nastenka.

O aud răsucindu-se în culcuş, iar mâna mea se întinde după custura lui Dostoievski.

Mă scol în picioare şi încep să orbecăiesc în căutarea opaiţului.

Totul trebuie săvârşit la lumină, căci fapta mea nu este o crimă, ci un act de justiţie.

Degetele mele strâng spasmodic cuţitul.

Mă apropii de Nastenka şi îi spun că am condamnat-o la moarte.

Cred că nu înţelege nimic, fiindcă, buimăcită încă de somn, îmi aruncă una din privirile sale opace, din care lipseşte orice sclipire de inteligenţă. Apoi dintr-o dată ochii i se fixează asupra cuţitului şi din pieptul ei iese un scâncet ca de copil.

Vreau să isprăvesc dintr-o singură lovitură.

Nu va opune rezistenţă, va primi moartea cu aceeaşi pasivitate cu care îmi primea şi mângâierile.

Ţin cuţitul în dreptul umerilor, cu vârful îndreptat spre ţâţa stângă a Nastenkăi. Aceasta scânceşte în continuare, iar ochii ei cenuşii se uită la mine cu insistenţă.

Cuţitul începe să-mi tremure între degete.

Scâncetele Nastenkăi devin ritmice, sacadate, paralizându-mi mişcările.

Sunt cuprins de aceeaşi ură neputincioasă şi, cu ultimele puteri, îmi implânt în stomac custura lui Dostoievski.

Prima carte a Liubei

Astăzi am fost convocat la poliţie.

Guss ţine morţiş să mă însoţească.

Pe drum, poposim într-un birt frecventat de tot felul de zdrenţăroşi, printre care desluşesc silueta de cocostârc a lui Hugo.

La plecare sunt puţin ameţit. Guss mă apucă de braţ şi mă imploră, bâlbâindu-se ca de obicei, să umblu mai drept.

Suim pieptiş o stradă în trepte, printre metereze dărăpănate, pe care cresc în voie trandafirii sălbatici. Apoi străbatem o pasarelă parcă interminabilă.

Ajungem într-o curte ciudat de pustie, înconjurată de ziduri văruite într-un alb strălucitor, iar din cuşca portarului cineva schiţează spre noi un gest de indiferenţă.

Mi se pare că paşii noştri fac un zgomot asurzitor pe pietrele de pavaj cenuşii.

Guss mă conduce ca pe un orb prin faţa ghişeelor oblonite pe un coridor ce coteşte tot timpul. Pe urmă ne pomenim într-o anticameră uriaşă.

Sala are aspectul unui şantier părăsit. Trecem printre mormanele de tencuială căzută, călcăm pe cioburi sfărâmicioase de cărămidă, iar la un moment dat Guss se împiedică de o roabă răsturnată şi îmi arată, suflecându-şi un crac de la pantalonii slinoşi, deasupra genunchiului, o vânătaie cât toate zilele.

Pe schelele înălţate de-a lungul pereţilor atârnă pânze mari de păianjen.

Prin aer pluteşte un praf alb, care ni se depune pe haine.

Într-un colţ, un lucrător cu o mistrie meştereşte ceva. Guss se apropie de el, şuşotesc îndelung, apoi îmi spune că trebuie să coborâm la subsol.

Şi iată-ne din nou orbecăind pe coridoarele fără sfârşit, urcând şi coborând scări care se înfundă pe neaşteptate.

În sfîrşit, Guss descoperă o scăriţă abruptă şi întunecoasă, care ne duce într-o sală de aşteptare.

Aici miroase a motorină, iar pereţii sunt acoperiţi de sus până jos cu regulamente şi instrucţiuni.

O femeie de serviciu şterge praful de pe laviţele vopsite în cafeniu.

Pe una din ele şade soldăţelul cel pirpiriu. Muşcă dintr-o tartină, pe care, la vederea noastră, o ascunde, cu o mişcare de animal temător, în buzunarul mundirului.

Guss îmi arată cu degetul, pe uşa din faţa noastră, cartea de vizită a comisarului-şef.

Într-o noapte am visat-o pe Liuba.

Se făcea că rana de la burtă mi se vindecase şi că puteam să mă târăsc până la intrarea bordeiului, de unde se zărea un colţ de grădină.

De ramurile copacilor cu frunza întunecată atârnau nişte leagăne.

Deodată am băgat de seamă că nu eram singur. La câţiva paşi de mine apăruse silueta unei fetiţe. Purta o rochie albă, plină de panglici şi de volane, care îi ajungea până aproape de glezne. Asemenea rochii se purtau acum o sută de ani.

În părul ei lung, revărsat peste umeri, străluceau câteva fire argintii de beteală.

De sub poala rochiei i se vedeau picioruşele încălţate în nişte bocanci scâlciaţi, plini de un noroi negricios. Acestea erau, fără doar şi poate, încălţările Liubei.

Prin aer plutea o ninsoare deasă de funigei, iar de undeva, de foarte aproape, se auzea chemarea drăgăstoasă a guguştiucului.

Deodată Liuba mi-a întors spatele.

Se duce la unul dintre leagăne.

Încearcă să-şi facă vânt, dar nu are nici suficientă forţă, nici suficientă îndemânare. Leagănul se mişcă greoi, scârţâind din toate încheieturile.

După câteva balansuri stângace, călcâiele Liubei ating iarăşi pământul.

Faţa ei este roşie de efort.

O văd întinzându-şi picioarele mult înainte şi dându-şi trunchiul tare pe spate. Are corpul încordat ca un arc sub rochia plină de volănaşe.

O viespe mare şi galbenă se roteşte în jurul meu, scoţând un bâzâit ascuţit.

Leagănul se mişcă tot mai încet, apoi se opreşte. Liuba şi-a epuizat toate puterile şi, dintr-o dată, se răstoarnă cu faţa în jos şi începe să plângă.

Bate un vânticel proaspăt.

Fetiţa stă culcată pe burtă şi plânge în hohote.

Comisarul-şef e gras ca un porc şi stă la o masă ticsită de farfurii. Se şterge la gură neglijent cu şervetul pe care-l are legat la gât, râgâie de câteva ori, apoi îmi face semn să iau loc.

Ne uităm multă vreme unul la altul. Ochii lui mici, înfundaţi în faţa roşie şi porcină, sunt foarte albaştri şi foarte pătrunzători.

A trecut aşa aproape o jumătate de oră.

Mă simt stânjenit. Vreau să-i cer o explicaţie, dar nici nu deschid bine gura că omul din faţa mea izbeşte violent cu pumnul în masă. Apoi se destinde brusc şi schiţează în direcţia mea un zâmbet viclean.

Ne uităm din nou unul la altul.

Comisarul nu se grăbeşte. Fără să mă slăbească din ochi, îşi trage în faţă o farfurie cu friptură rece şi începe iar să mănânce.

Taie friptura meticulos, în bucăţele neobişnuit de mici, fără să privească în farfurie, cu ochii fixaţi stăruitor asupra mâinii mele de lemn.

Cred că sunt palid la faţă şi încerc, nu ştiu de ce, un sentiment de vinovăţie.

Deodată comisarul-şef îmi cere autoritar să-i tai o felie de pâine.

Cuţitul pe care mi l-a întins îmi tremură jalnic în mână. Încerc să tai pâinea rumenă, ţărănească, ajutându-mă cu mâna de lemn, în timp ce reprezentantul autorităţilor mă priveşte amuzat, apoi începe să hohotească.

Visul cu Liuba a continuat.

Străbatem acum o câmpie prăfoasă. Undeva, la mare distanţă, se desluşeşte cumpăna unei fântâni.

Liuba e îmbrăcată din nou în rochiţa ei cenuşie, care seamănă cu blana de şoarece şi este iarăşi tunsă chilug. Are în mână o doniţă mare şi grea.

În jurul nostru domneşte o linişte nefirească.

Mă uit la bocancii plini de noroi ai fetiţei.

Trecem printr-o ceaţă subţire şi albicioasă care se lipeşte de rochia Liubei.

Într-un târziu, am ajuns la fântână.

Liuba începe să scoată apă, cu mişcări sigure de femeie în toată firea.

Mi se pare că aş auzi o lătrătură îndepărtată de câine.

Opintindu-se din greu, Liuba varsă apa în doniţă. Pe urmă îmi cere să-i întind mâinile. Acestea sunt foarte murdare, pline de o negreală neobişnuită.

Mă spăl pe mâini, sub privirea ageră a fetiţei, care îmi varsă apă din doniţă. Braţele ei, dezgolite

până aproape de umeri, tremură din cauza efortului.

Negreala de pe mâinile mele se ia cu mare greutate.

Comisarul-şef mănâncă în continuare.

Şi-a desfăcut nasturii de la redingotă şi nodul de la cravată. E atât de roşu la faţă încât te poţi aştepta oricând să facă un atac de apoplexie.

Îmi cere ba solniţa, ba sosiera, ba încă o felie de pâine.

Îi spionez cu coada ochiului pântecele enorm, ce se revarsă din pantalonii în care ar putea să încapă trei sau patru bărbaţi de proporţii obişnuite.

Acum mănâncă un ou pe care l-a tăvălit prin muştar. Pe buzele lui groase şi foarte roşii au rămas lipite câteva fărâme de albuş.

În sfârşit, începe să se şteargă la gură şi îmi ordonă să-i torn de băut.

Bea fără grabă, sorbitură cu sorbitură, dintr-un lichior cu nume exotic.

Pe urmă, bagă mâna în sertarul biroului şi scoate un teanc de fotografii, pe care vrea să mi-l întindă, dar se răzgândeşte şi îmi dă ordin să nu-l deranjez, căci are de gând să aţipească pentru o jumătate de oră.

Din turul pantalonilor lui uriaşi se aude fâsâind o pârţâitură.

O ţin de mână pe Liuba, care mă poartă pe nişte străduţe întortocheate, cu case vechi de sute de ani.

Apoi ne pomenim suind o scară de lemn, spre o cameră aşezată probabil chiar sub acoperiş.

Liuba pare perfect familiarizată cu această încăpere severă, plină de tablouri şi de cărţi legate în piele.

Zăresc în treacăt portretul unui bătrân cu favoriţi albi, care are aerul că ne-ar cerceta cu severitate.

Pe o măsuţă, clocoteşte molcom un samovar.

Liuba mă ia de mână şi mă conduce în faţa unui acvariu prin care plutesc peştişori viu coloraţi. Un melc de apă urcă încet pe geamul gros, prin care irizează o lumină verzuie.

Se aude doar clipocitul moale al apei din samovar.

Pe spătarul unui scaun descopăr o redingotă albastră ca cerul.

Acum Liuba îşi lipeşte un deget de sticla acvariului. Melcul se apropie încet de degetul trandafiriu al fetiţei.

Încerc să descifrez titlurile gravate cu aur pe cotoarele cărţilor. Pe urmă privesc iarăşi portretul bătrânului, care poartă (observ doar acum) o veche uniformă ofiţerească.

Lângă mine, Liuba ciocăneşte uşor cu degetul în sticla acvariului. Vorbeşte cu melcul, în lungi propoziţii ruseşti, pe jumătate cântate.

Talpa melcului şi degetul Liubei se suprapun perfect de o parte şi alta a geamului gros, iar în jurul lor străluceşte o mică aură aurie.

Comisarul doarme cu gura larg deschisă şi sforăie îngrozitor.

Stau înţepenit de nu ştiu cât timp în faţa lui, pe un taburet incomod şi simt, în braţe şi în picioare, nişte furnicături ascuţite.

Deodată uşa se deschide brusc şi soldăţelul cel pirpiriu e îmbrâncit în birou. Este dezbrăcat până la brâu şi are o privire speriată, pe care o aruncă în toate părţile, ca şi cum ar căuta o ascunzătoare.

Apar şi doi gardieni bătrâni, ai căror pâslari alunecă în tăcere pe podeaua dată cu motorină. Unul dintre ei ţine cu stângăcie un stetoscop.

Comisarul a deschis ochii, încearcă să bâiguiască ceva, apoi face un gest de lehamite şi adoarme din nou.

Gardienii s-au pus pe trebăluit. Unul scrie într-un registru, celălalt îi ordonă militărașului să-şi apese degetele de tuşiera pusă pe un colţ al biroului.

Sforăitul comisarului acoperă glasurile celor doi bătrâni care îi vorbesc în cor pirpiriului.

După multe parlamentări, acesta se lasă convins în sfârşit să facă pe placul bătrânilor, care acum îl ascultă cu stetoscopul.

Pe urmă schimbă între ei nişte rânjete ştirbe.

Unul dintre gardieni se apropie de biroul comisarului şi întinge cu o bucată de pâine în sosul sleit de pe fundul unei farfurii. Tovarăşul său îl imită. După o clipă de şovăială îi imită şi soldăţelul, ale cărui degete sunt acum pătate de tuş.

Deodată comisarul începe să se agite prin somn, iar faţa lui e schimonosită de o strâmbătură. Cei trei s-au oprit din mâncat. Schimbă priviri între ei şi unul înşfacă farfuria cu sos, iar celălalt apucă de pe birou o bucată mare de pâine.

Ies din cameră, păşind pe vârful picioarelor şi străduindu-se să nu facă nici cel mai mic zgomot. Pirpiriul îi urmează, aruncând în jurul său priviri de animal hăituit.

Ochii albaştri ai comisarului s-au deschis, iar buzele lui se destind într-un zâmbet mieros.

Asistat de Liuba, răsfoiesc nişte albume vechi cu fotografii.

Aceste fotografii le aparţin unor persoane de o infinită, dar neostentativă seriozitate. Toate aceste nasuri riguros acviline, toţi aceşti ochi de culoarea oţelului, toate aceste buze subţiri şi încăpăţânate au un aer izbitor de familie. Între tunicile militarilor şi înaltele chipie ofiţereşti se pot zări feţe supte de

ajunare, brâuri late din piele căptuşite cu două rânduri de cuie, multe rase călugăreşti.

Sunt corpuri modelate de o disciplină ascetică, suflete de o frumuseţe carteziană, pentru care Dumnezeu a orânduit lumea în postulate.

Unii din aceşti oameni arseseră fără doar şi poate odinioară oraşe, prezidaseră tribunalele Inchiziţiei, parafaseră cu particula lor de nobleţe sentinţele capitale şi tratatele de dogmatică. Alţii vor fi cunoscut eşafoadele revoluţiei, au muşcat pământul la Marengo şi Austerlitz.

Liuba îmi arată acum un album în care se găsesc doar fotografiile decolorate de vreme ale unor mâini de o neobişnuită expresivitate.

Mâini a căror strânsoare cumplită se mulase perfect pe plăselele unor săbii făcute parcă pentru a fi mânuite de uriaşi.

Mâini energice şi osoase, frecate cu zăpadă până la sânge în bătaia viscolelor ruseşti. Mâini degerate la Berezina, sau, dimpotrivă, mumificate de arşiţă în mijlocul pustietăţilor egiptene.

Sute de mâini care au dispreţuit moliciunea.

Iar pe ultima pagină a albumului e iarăşi fotografia domnului cu favoriţi albi, surprins de data aceasta la picioarele unui meterez acoperit de glicină, în mijlocul unui grup de copii: băieţi în costumaşe de paji şi fetiţe care purtau adorabile rochiţe cu malacov.

Simt că mă năpădeşte un val de căldură şi privesc întrebător către Liuba.

Aceasta mă apucă de reverul hainei, mă scutură de câteva ori şi începe să-mi vorbească, repede-repede, în ruseasca ei din care eu nu înţeleg nici măcar un singur cuvânt.

Privindu-mă blajin, comisarul îmi întinde un teanc de fotografii.

Sunt scene surprinse la petrecerea dată de amicul lui Guss.

Iată-mă, înţepenit într-o poziţie marţială, cu braţul teafăr întins spre portretul mare aproape cât un perete al ţarului. Şi iată-mă pe jumătate despuiat, dansând cu un grăsun care mă ţine cu tandreţe pe după umeri şi mă soarbe din ochi cu o privire libidinoasă. Îmi văd mâna de lemn, prinsă cu nişte catarame strălucitoare de ciotul mumificat al unui braţ subţire ca de copil. Şi mă văd în braţele portarului de la hotel, care mă sărută pe gură şi încearcă să-mi vâre cu forţa în buzunar un teanc de bancnote.

În timp ce privesc aceste fotografii, cu siguranţă trucate, comisarul-şef îmi vorbeşte despre importanţa datelor antropometrice în criminalistică. Apoi îmi promite că voi fi tratat cu tot respectul cuvenit unui von Lichtenstein autentic şi, apucându-mă de mână cu delicateţe, îmi apasă degetele de tuşiera din colţul biroului.

Mă aştept să fiu pus în lanţuri, supus unor interogatorii interminabile. O senzaţie de vlăguială mă moleşeşte şi îi permit comisarului să facă tot ce pofteşte cu mâinile mele. Acum, ca şi soldăţelul cel pirpiriu, am degetele înnegrite cu tuş, iar reprezentantul autorităţilor îmi ţine în continuare mâna teafără în palma lui mare şi grea, ca o labă de măcelar.

Trec aşa multe minute.

Pe urmă simt, ca prin vis, nişte degete lipicioase ciupindu-mă familiar de bărbie.

Nu ştiu de unde găsesc tăria să mă ridic în picioare, iar pintenii mei zornăie cu putere, obligându-l pe comisar să-şi ascundă mâinile insolente în manşetele largi ale redingotei

Îmi spune bâlbâindu-se că întrevederea noastră s-a încheiat şi mă conduce maşinal până la uşă.

Acolo îmi trage un ghiont prietenos între coaste, clipeşte de câteva ori şmechereşte şi, după ce se

asigură că nu mai e nimeni în cameră, pronunţă în şoaptă cuvintele *Pentru ţară şi împărat*.

Traversez cu Liuba nişte linii de cale ferată. Ne strecurăm printre vagoane dezafectate, ale căror ferestre au fost oblonite cu scânduri şi ne pomenim în cele din urmă pe un peron.

Aici moţăie o femeie bătrână care poartă o şapcă de feroviar pe capul aproape chel, rotund ca o bilă de biliard.

Mai e şi un chioşc de îngheţată în faţa căruia se înghesuie câteva ţărănci grase, iar ceva mai încolo un mic restaurant de unde răzbat vocile groase ale chefliilor.

O trag pe Liuba în localul plin de beţivi şi îi cumpăr o acadea. Pe urmă ne aşezăm la o masă şi comandăm un ceai negru, din care fetiţa bea cu înghiţituri mici, lingându-şi între două sorbituri, ţurţurele roşu de zahăr.

La masa de lângă noi stă un bărbat cărunt, neras, cu sprâncenele foarte groase. Poartă o tunică ofiţerească murdară, căreia i-au fost descusuţi epoleţii.

Respiră greu şi din când în când e apucat de lungi accese de tuse. Are o mână ţeapănă, ascunsă într-o mănuşă cenuşie de lână.

Necunoscutul ne cercetează bănuitor, cu nişte ochi spălăciţi, care seamănă cu două guguloaie de sticlă.

Acum Liuba e o tânără femeie cu pieptăraş roşu şi ten de italiancă.

Privirile ofiţerului o iscodesc cu neruşinare, încercând să pătrundă prin deschizătura largă a decolteului.

Faţa măslinie a Liubei roşeşte uşor, iar ochii ei rămân pironiţi pe fundul ceştii de ceai, o ceaşcă ordinară, cu marginile ciobite.

O iau de braţ şi o silesc să se ridice de la masă.

În urma noastră se aude tusea uscată a ofiţerului.

Când m-a văzut părăsind biroul comisarului-şef, Guss s-a repezit la mine şi a-nceput să-mi sărute mâinile. Părea cuprins de o fericire nemărginită.

În spatele lui, soldăţelul cel pirpiriu îşi manifestă la rândul său bucuria tropăind şi bătând din palme ca un copil.

N-am luat parte la veselia lor gălăgioasă.

Surprinşi de lipsa mea de entuziasm, Guss şi tovarăşul lui s-au retras într-un colţ al sălii de aşteptare. Milităraşul a scos din buzunarul mundirului o ridiche neagră pe care s-a apucat s-o cojească meticulos cu briceagul. Guss şi-a suflecat pantalonii şi a început să-şi maseze vânătaia de la genunchi.

Când m-am îndreptat hotărât spre ieşire, m-au urmat în tăcere. Ovreiaşul şchiopăta şi am avut impresia că o face ostentativ.

Am traversat aceleaşi scări interminabile şi aceleaşi coridoare întortocheate. În cele din urmă, ne-am văzut în curtea pustie, unde pâlpâiau acum nişte becuri anemice. N-am întâlnit niciun suflet de om, până şi ghereta portarului era scufundată în întuneric.

În timp ce coboram spre oraş, călcând nesigur pe treptele alunecoase de piatră, din spatele unui meterez a apărut umbra de cocostârc a lui Hugo.

Era foarte vesel şi le-a întins însoţitorilor mei, scoţând nişte sunete înfundate cu ciotul său vânăt de limbă, o sticlă pântecoasă de şnaps.

Guss şi pirpiriul au început să soarbă cu lăcomie.

După o clipă de ezitare, ovreiaşul a şters gura sticlei cu mâneca lui îngălată şi m-a întrebat dacă nu poftesc o înghiţitură.

Am început să beau fără să mă gândesc la nimic.

Când am ajuns la hotel, ne ţineam tuspatru de gât, spre stupoarea portarului şi a femeii de la recepţie.

Pe maidanul din spatele gării s-au aprins luminile iarmarocului.

Liuba cască ochii la ghirlandele de becuri multicolore şi la paiaţele care, strâmbându-se şui, se strecoară printre picioarele vizitatorilor.

Ne oprim la roata norocului.

Aici e mare înghesuială; mai ales soldaţi trimişi în spatele frontului, cu braţe şi capete bandajate, fluturându-şi mâneca goală sau cracul pantalonului fără picior.

Unul a câştigat un purcel viu, altul o cratiţă smălţuită. Văd un ulan mustăcios care strânge la piept o răţuşcă albastră de cauciuc. Nişte pantofi de bal poleiţi cu un strat subţire de aur strălucesc în mâinile unei ordonanţe.

Acum e rândul Liubei să-şi încerce norocul.

Roata se învârteşte cu repeziciune, făcând să răsune peste mulţimea mantalelor cenuşii câteva măsuri din *Marşul Radetsky*.

Apoi acul indicator se opreşte şi Liuba e anunţată că a câştigat o flaşnetă.

Fetiţa roşeşte de bucurie. Câţiva soldaţi se apropie de mine şi îmi strâng călduros mâinile. Mirosul cunoscut al prafului de puşcă şi al noroiului din tranşee mi se strecoară în nări.

Opintindu-se din greu, un ţigan subţiratic aduce de undeva o cutie masivă de nuc, prevăzută cu o manivelă de bronz. Ţiganul poartă o pălărie de mexican şi îi zâmbeşte Liubei, dezvelindu-şi dinţii de aur.

Soldaţii aplaudă şi bat din picioare.

Un caporal rănit la picior izbeşte cu cârja în ligheanul de tablă pe care tocmai l-a câştigat la roata norocului.

Şi în timp ce pe feţişoara roşie ca focul a Liubei se preling broboane mari de sudoare, în memoria mea cineva pronunţă răspicat, milităreşte, numele lui Kostas Venetis.

Comisionarii hotelului sunt îmbrăcaţi în culori ţipătoare, iar unii din ei poartă pe spate nişte panouri publicitare, pe care e pictat ba un colier de cârnaţi, ba o halbă spumoasă de bere.

Dimineaţa pot fi văzuţi în hol, aşteptând ordinele portarului.

Acesta le cercetează ţinuta, mârâind nemulţumit ori de câte ori descoperă un nasture prost cusut sau o pată de noroi pe cracul unui pantalon.

Nu au voie să se deplaseze decât în pas alergător şi, de aceea, pe figurile lor palide, de adolescenţi bolnăvicioşi se poate citi o oboseală cumplită.

După ce primesc o gamelă cu supă fierbinte sunt trimişi în oraş cu diverse însărcinări.

Unii se postează la gară şi au misiunea să îi ia în primire pe puţinii străini cărora le înşfacă bagajele, îi urcă aproape cu forţa în nişte cupeuri hodorogite de piaţă şi îi aduc la hotel, făgăduindu-le cea mai desăvârşită ospitalitate.

Alţii aleargă pe străzi, ducând şi aducând colete misterioase, pe care le stivuiesc, sub comanda portarului, în debaralele pline de şobolani

Există comisionari însărcinaţi cu distribuirea corespondenţei şi comisionari însărcinaţi cu cumpărăturile, pe care îi poţi vedea cărând coşuri uriaşe cu chifle, saci de zahăr şi de cafea, ba chiar şi carcase însângerate de vită care le strivesc umerii slăbănogi.

Ca să nu mai vorbesc de butoaiele enorme cu bere, pe care le rostogolesc în sus şi în jos pe scările hotelului, îndemnându-se unul pe altul cu strigăte şi înjurături.

Astăzi unul dintre aceşti băieţandri piperniciţi mi-a adus un buchet de lalele şi un coş cu fructe exotice.

Printre fructele din coş erau ascunse fotografiile unor bărbaţi îmbrăcaţi în rochii scurte şi înfoiate, care le lăsau descoperite coapsele grăsulii, strânse în ciorapi de mătase.

Privesc cu dezgust toate aceste mizerii.

În maldărul de fotografii găsesc cartea de vizită a comisarului-şef, pe care cineva desenase stângaci, cu creionul albastru, o floare de nu-mă-uita.

Ţiganul cu pălărie de mexican îmi porunceşte să îngenunchez şi îmi saltă-n spinare flaşneta. Greutatea acesteia îmi încovoaie umerii şi trebuie să fiu ajutat de soldaţi ca să mă ridic în picioare.

Între timp în jurul Liubei s-a strâns un grup mare de curioşi.

Fetiţa gâfâie, ca după un mare efort, dar faţa ei radiază de bucurie.

Un soldat întinde mâna şi vrea să pipăie rochiţa cenuşie a Liubei.

Ţiganul face un pas înainte. Degetele lui se încleştează de urechea soldatului, pe care o răsucesc cu brutalitate. Acesta urlă de durere şi îşi ia mâna butucănoasă de pe rochia Liubei. Un camarad îi întinde un cârnat din care soldatul prinde să muşte cu lăcomie.

Acum ochişorii negri ai Liubei cercetează cu atenţie un panou, pe care este pictată o tânără femeie, cu faţa oacheşă şi prelungă. Tânăra stă în picioare pe şaua unei motociclete, iar paiaţele care vând alune ne spun că o cheamă Robusta.

Liuba mă ia de mâna şi îmi cere să o urmez.

Roata norocului se învârteşte din nou, în hohotele de bucurie ale soldatului care mănâncă lângă mine cârnaţi.

Comisionarii de la hotel au început să mă caute zilnic, aducându-mi mereu aceleaşi coşuleţe de papură, cu fructe tropicale şi vinuri spaniole sau portugheze. Câteodată pe fundul coşului descopăr mici bijuterii, fără prea multă valoare: butoni de manşetă, ace de cravată, ineluşe subţiri, mai potrivite pentru degetele unei femei, un lănţişor de argint sau o tabacheră suflată cu aur.

Un timp i-am gonit pe comisionari. Aceştia aveau însă grijă să spioneze momentele când lipsesc din hotel şi să strecoare în camera mea toate acele cadouri scârnave, pe care le găseam la întoarcere aşezate pe noptiera de la capătul patului.

Atunci am început să le arunc la gunoi, sub privirea stupefiată a cameristelor.

În ochii celor de la hotel citesc numai dezaprobare, până şi Guss mă caută tot mai rar şi mă lasă să înţeleg că eforturile lui de a-mi găsi o cameră de închiriat sunt pe punctul să eşueze.

Personalul hotelului scormoneşte în gunoi cu neruşinare.

Într-o dimineaţă, coborând în hol, am surprins-o pe femeia de la recepţie încercând să spargă o nucă de cocos.

Alteori am descoperit nişte cameriste sorbind, în spatele unei draperii, dintr-o sticlă cu vin roşu de Alicante.

Portarul poartă un ac de cravată pe care l-am văzut, neîndoielnic, acum câteva zile, pe fundul unui coş umplut cu rodii şi fructe de mango.

Pe degetele murdare ale lui Guss sclipesc nişte ineluşe de aur. Când îl întreb de unde le are, îmi spune, prefăcându-se foarte mirat, că le poartă la mână dintotdeauna.

Până şi Hugo, care a devenit tovarăşul nedespărţit al lui Guss, mozoleşte uneori pe furiş o banană sau o pară zemoasă.

Iar pe mocheta din hol sunt aruncate, claie peste grămadă, cărţile de vizită ale comisarului-şef.

Ajung, împreună cu Liuba, departe de luminile de la roata norocului, într-un fel de curte întunecoasă, unde e trasă o căsuţă-vagon.

La picioarele noastre se întinde o băltoacă negricioasă, în care se oglindesc câteva steluţe spălăcite şi o seceră subţire de lună.

S-a făcut frig şi corpul fetiţei tremură în bătaia rece a vântului.

— Cred că ne-am rătăcit, spune Liuba, strângându-mă tare de mână.

— Ba nu v-aţi rătăcit, spune atunci limpede o voce în spatele nostru.

Vocea îi aparţine unei tinere de aproape doi metri, îmbrăcată într-o cămaşă lungă de noapte. Ea se apropie de Liuba, pune o mână pe creştetul tuns chilug al fetiţei şi adaugă:

— Mă cheamă Robusta. Tu trebuie să-mi spui domnişoara Robusta pentru că sunt mai mare ca tine.

Acest chip de italiancă e cu siguranţă al Liubei celei mari căreia îi oferisem o ceaşcă de ceai în locanda împuţită a gării.

Privesc cu mirare cum Liuba cea mare şi Liuba cea mică stau faţă în faţă şi se cercetează una pe cealaltă.

Deodată un glas răguşit întreabă de undeva de la picioarele mele:

— Ştie careva din voi cât fac rădăcină pătrată din 11.346?

— Lev Davidovici – se bucură Liuba cea mare – ai ieşit şi dumneata la plimbare?

Liuba cea mică se uită neliniştită în toate părţile, încercând să ghicească de unde vine vocea aceea severă şi arţăgoasă.

— Nu te uita acolo, tâmpito, sunt aici, la picioarele tale, auzim iar. Şi lângă bocancii plini de noroi ai fetiţei zărim un câine cu blana zbârlită şi cu ochii foarte vioi.

— Lev Davidovici, câinele socotitor, face prezentările Liuba cea mare.

Vântul bate acum cu putere şi cămaşa de noapte a domnişoarei Robusta se umflă ca o paraşută, descoperindu-i coapsele măslinii.

Sunt prins ca într-o cursă de şobolani.

Comisionarii nu lasă nicio zi fără să-mi bată la uşă, iar celui mai neruşinat dintre ei a trebuit să-i proptesc între ochi gaura neagră a revolverului.

Pe noptiera mea sunt depuse zilnic odioasele coşuri cu fructe.

Şi de câteva zile am început să fiu urmărit.

Mai întâi s-a ţinut după mine o precupeaţă bătrână de peşte. Avea capul înfăşurat într-o broboadă groasă de lână, care-i lăsa descoperiţi numai ochii negri şi iscoditori. Îi auzeam tot timpul în spatele meu scârţâitul cizmelor de cauciuc şi glasul îngroşat de tutun şi de băutură care striga *Hai la scrumbie proaspătă*.

Răsuflarea ei aproape că-mi pârjolea ceafa.

La un moment dat, am luat-o la fugă. Atunci babornița a început să alerge în urma mea, aruncându-şi cât colo căldarea cu peşte. Am străbătut în grabă câteva străduţe pustii, fără să am curajul de a arunca o privire în urmă. Îi auzeam paşii foarte aproape de mine, apoi nişte degete mi-au apucat strâns braţul, făcându-mă să icnesc de durere. Am fost împins într-un gang, unde bătrâna şi-a desfăcut broboada, arătându-mi o barbă ca de mitropolit şi amuzându-se teribil de spaima pe care mi-o provocase.

Într-una din zilele următoare, când am îndrăznit să părăsesc iarăşi hotelul, nişte ţângăi zgomotoşi şi

neobrăzaţi mi-au tăiat drumul, şoptindu-mi cuvinte porcoase. Unul dintre ei s-a desfăcut la pantaloni şi a scos din prohab, strâmbându-se de râs, un imens falus de cauciuc.

Când am ajuns în camera mea, aveam febră şi abia mai puteam să mă ţin pe picioare.

Am zăcut în pat mai multe săptămâni. Îmi amintesc, ca prin ceaţă, că, din vreme în vreme, eram vizitat de un medic care la plecare mă ciupea familiar de bărbie şi mă silea să înghit o bomboană pe jumătate topită de ciocolată.

— Vreau să-mi dăruieşti una din cozile tale, mârâie Lev Davidovici.

— La ce-ţi foloseşte, râde domnişoara Robusta, nu mai ai încă una?

— Nu se poate, cozile le-am făgăduit altcuiva, scânceşte Liuba, gata să izbucnească în lacrimi.

— Pe amândouă? întreabă Lev Davidovici. Şi cum fetiţa încuviinţează din cap, în timp ce o lacrimă sărată şi grea i se prelinge pe faţă, câinele-socotitor mârâie către domnişoara Robusta:

— Spune-i să nu se mai smiorcăie. Nu pot suferi fetele care dau apă la şoareci.

Atunci Liuba cea mare o sărută pe Liuba cea mică drept în creştetul capului.

— Nu mai plânge, prostuţo. Crezi că are nevoie cineva de cozile tale?

— Ba lăsaţi-mă să plâng, domnişoară Robusta, îngaimă printre lacrimi Liuba cea mică.

Mi se pare că aud un zgomot de paşi şi deschid ochii.

Nu văd nimic. Camera este scufundată în beznă şi-mi aduc aminte că eu însumi i-am cerut

cameristei să închidă bine obloanele, de teama agenţilor care-mi dau tot timpul târcoale.

Paşii se apropie, şovăie, apoi se opresc. Scârţâitul unui scaun îmi întăreşte convingerea că n-am avut o halucinaţie.

O teamă animalică mă paralizează. Încerc zadarnic să întind mâna teafără spre sertarul noptierei, în care îmi păstrez revolverul.

Scaunul scârţâie iar.

Sunt prin urmare la discreţia lor şi orice încercare de rezistenţă e inutilă. Corpul meu gol tremură sub cearşaf.

— Cine e? întreb cu o voce care se doreşte ameninţătoare, dar nu e decât tremurătoare şi slabă.

Niciun răspuns. Mult timp este linişte.

Poate nu vor decât să mă intimideze.

Nu trebuie să-mi trădez frica cu niciun preţ.

După un timp, paşii se aud iar. Cineva s-a aşezat pe marginea patului.

Nişte degete îmi pipăie pieptul prin pânza cearşafului, mai curând cu timiditate.

Apoi cearşaful este dat la o parte, iar vizitatorul nocturn proiectează asupra mea lumina unei lanterne.

Cred că mi s-a zburlit părul de spaimă. Nu mai îmi dau seama ce fac. Ca împins de un resort, corpul meu se năpusteşte asupra agresorului care nu-mi opune deloc rezistenţă. Reuşesc să-i smulg din mână lanterna şi să-i luminez faţa.

Dumnezeule! E femeia în doliu.

Îi privesc cu stupoare faţa palidă, acoperită de transpiraţie şi intuiesc că e îngrozitor de speriată. Nu am puterea să-i adresez niciun cuvânt.

Ea e prima care rupe tăcerea. Mă roagă s-o iert, explicându-mi, în germana ei stricată, că n-a văzut niciodată până acum un bărbat dezbrăcat.

Cartea Robustei

A început să plouă cu găleata.

Liuba cea mare şi Liuba cea mică se refugiază în interiorul căsuţei-vagon.

Acum domnişoara Robusta şi-a scos cămaşa de noapte şi, întinzându-i fetiţei un borcan cu alifie urât mirositoare, porunceşte:

— Freacă-mă peste tot.

Udă leoarcă şi cu rochiţa lipită de coapsele subţirele ca nişte creioane, Liuba se uită la minunatul corp al Robustei. Îşi pune în palmă puţină alifie, se apropie, cu paşi mărunţi şi şovăitori de Liuba cea mare, dar, în loc să îndeplinească porunca acesteia, îşi ascunde faţa în poala rochiei şi începe iar să bocească.

— Hai şi freacă-mă, spune iarăşi Robusta.

Liuba continuă însă să plângă.

— Bine, cum vrei tu, face cealaltă Liubă şi, luând din mâna fetiţei borcanul cu alifie, se apucă să-şi frece singură gâtul şi braţele.

Un miros ca de mâl inundă interiorul căsuţei-vagon. Hohotele de plâns ale Liubei devin mai ascuţite, iar apa care intrase în bocancii ei plini de noroi lasă pe covor o pată de umezeală.

Guss mă anunţă că mi-a găsit în cele din urmă o locuinţă.

Şi mă poartă pe străzile cotite din apropierea hotelului, până când ne oprim în faţa unei prăvălii oblonite, pe a cărei firmă decolorată se poate citi: *Haute Couture*.

Ovreiaşul îmi spune că în spatele atelierului, pe care îl vom putea folosi drept bucătărie, se găseşte un dormitor destul de încăpător.

Apoi scoate din buzunarul caftanului o legătură de chei, descuie lacătul uriaş şi ridică oblonul metalic.

Atelierul este o cameră mare şi mohorâtă.

Miroase a loc stătut şi a murdărie de şobolan, dar, oricum, e mult mai bine ca la hotel.

Acum Guss se aşază la maşina de cusut şi începe să pedaleze demonstrativ. Se aude un fel de scrâşnet, ca şi cum maşina ar fi pe punctul de a se desface din toate încheieturile. Adresându-mi unul din zâmbetele lui lipicioase, ovreiaşul îmi spune că se pricepe puţin şi la croitorie. E gata să-mi recondiţioneze vestoanele ofiţereşti prăpădite şi să le dea o formă mai elegantă.

Continuăm vizitarea atelierului.

De-a lungul pereţilor sunt aliniate două rânduri de manechine. Unele au pe cap pălării înalte, altele ţin între degete bastonaşe delicate de promenadă. Mucavaua are culoarea cenuşie a cărnii fierte de vită şi e pleznită din loc în loc, lăsând pe corpurile acelea îmbăţoşate pete albicioase de lepră.

Pe Guss vederea manechinelor îl înveseleşte peste măsură. Se plimbă printre ele, le trage bobârnace în piept sau încearcă să le scuture mâinile, se preface că le confundă cu nişte persoane în carne şi oase şi le adresează obişnuitele amabilităţi care se rostesc într-o conversaţie. Pe urmă îşi scoate caftanul şi îl potriveşte cu gingăşie pe umerii unui manechin deşirat, cu ochi albaştri de sticlă.

Simt în veselia ovreiaşului ceva provocator şi ostentativ, iar gândul că va trebui să trăiesc în compania acestor fiinţe decavate de mucava îmi provoacă o silă adâncă.

Dar am scăpat cel puţin de privirea dispreţuitoare a portarului şi a femeii de la recepţie.

Deodată în peretele căsuţei-vagon se aude o troznitură.

Liuba cea mică ridică privirea.

O scândură cade cu zgomot şi un cap bărbătesc, ale cărui gene sunt date din belşug cu rimel, îşi face apariţia în spărtură, aruncând priviri pofticioase asupra Robustei care, în timp ce îşi freacă pântecele şi sânii cu alifie, îi porunceşte fetiţei:

— Du-te şi înfundă spărtura, prostuţo.

Capul scoate nişte grohăituri neruşinate. Atunci Liuba apucă taburetul din faţa oglinzii şi îl aruncă, adunându-şi toate puterile, în direcţia urâcioasei de tărtăcuţe, care soarbe din ochi goliciunea Robustei.

— N-ai nimerit, hohoteşte capul. Mai încearcă o dată.

Liuba nu se lasă mult invitată şi aruncă din nou taburetul. De data aceasta, scăfârlia geme prelung şi se retrage din crăpătură.

— Bravo, ciripeşte Robusta. Eşti o fetiţă foarte vitează. Apoi se strecoară sub pat şi scoate un coş plin cu rufe murdare. Cele două Liube deşartă coşul în mijlocul căsuţei-vagon. Pe fundul lui licăreşte tăişul unei săbii încovoiate.

— Ia te uită, paloşul meu, se bucură Liuba cea mare. Şi cu sabia ridicată deasupra capului execută mişcările unui dans războinic, care îi scot în evidenţă frumuseţea coapselor.

Camera din dosul atelierului e o chichineaţă unde abia încap un divan şi o masă de toaletă.

Guss a făcut rost de un godin şi a adus o stivă mare de lemne. Ne-am decis să instalăm godinul în atelier. Uneori rămân şi peste noapte aici, ghemuit pe masa de croitorie.

Ovreiaşul îmi ţine tot timpul tovărăşie.

Îmi prepară micul dejun pe un primus, iar mirosul omletelor arse şi al cafelelor date în foc se amestecă, dimineaţă de dimineaţă, cu damful zidurilor igrasioase.

După aceste mese sărăcăcioase, obişnuiesc să petrec ceasuri întregi, învelit cu o pătură soldăţească, la fereastra-vitrină, care e pe trei-sferturi acoperită cu un strat de vopsea cafenie.

Afară ninge de câteva zile.

La poarta casei de peste drum, care pare nelocuită, s-a adunat, cu timpul, un troian uriaş de zăpadă.

Strada e frecventată de foarte puţini trecători. Câteva case mai încolo se găseşte un birt, de unde se poate auzi uneori cântecul singuratic al vreunui beţiv rătăcit.

În timp ce eu privesc pe fereastră, Guss se ocupă de croitorie. Mereu croieşte câte un petic cenuşiu de postav, folosindu-se de nişte tipare vechi, confecţionate dintr-un carton care a devenit aproape sfărâmicios.

Alteori îl aud pedalând la maşină.

Seara mă ghemuiesc lângă sobiţa de tuci şi o căldură plăcută mi se strecoară în mădularele rebegite care păstrează amintirea cumplită a gropilor pline de apă de pe frontul italian.

Ritmul maşinii de cusut îmi dă o senzaţie profundă de linişte.

Liuba s-a apucat să înfunde crăpătura din peretele căsuţei-vagon.

Mai multe cearşafuri pătate de ploşniţe, cămăşi de noapte mototolite şi pijamale, batiste pe care era brodată monograma domnişoarei Robusta, corsete de molton şi pantalonaşi dantelaţi luară pe rând drumul spărturii, prin care pătrundea acum o lapoviţă murdară. Acestora le-au urmat ciorapii de

mătase ai acrobatei, faţa de masă, covoraşul vărgat pe care Liuba îl udase cu apa din încălţările ei prăpădite şi, în cele din urmă, până şi plapuma roz a Robustei.

— Bravo, eşti o fetiţă foarte îndemânatică, spune aceasta, sărutând feţişoara triunghiulară a Liubei.

Fetiţa îngenunche la picioarele prietenei sale şi îşi lipi fruntea de pântecele ei neted.

— Dacă vrei, poţi să mă săruţi peste tot, spuse cu o voce ciudată domnişoara Robusta.

Liuba se înroşi şi o furnicătură îi cutremură pântecul neîmplinit.

— Scroafelor! – pleoscăi atunci în spatele celor două fete o voce care semăna cu un grohăit.

Liuba cea mare şi Liuba cea mică întoarseră capul în acelaşi timp.

În perete se ivise o nouă spărtură, iar tărtăcuţa reapăruse, aruncându-i Robustei ocheade libidinoase.

Liuba vru să arunce din nou taburetul, dar fu împiedicată de un gest autoritar al domnişoarei Robusta, care apucase sabia de plăsele.

— Patria în primejdie!, răcni capul şi încercă să se retragă din crăpătură.

Dar Robusta făcu o mişcare fulgerătoare cu sabia, iar tărtăcuţa căzu la picioarele Liubei. Sângele ţâşni prin spărtura din perete, împrăştiindu-se peste tot, pe spatele şi pe pieptul Robustei şi pe rochiţa cenuşie a fetiţei cu faţa triunghiulară. Şi cele două fete au stat, timp de câteva clipe, în ploaia aceea de sânge, Liuba copleşită de groază, Robusta cu un zâmbet triumfător pe buzele sale puternic rujate. Apoi Liuba cea mare împinse cu piciorul tărtăcuţa care se rostogoli sub patul din celălalt colţ al căsuţei-vagon.

Palidă ca moartea, Liuba trebui să se sprijine de braţul măsliniu şi rotund al Robustei.

Guss susţine că a început să-i slăbească vederea. De la un timp, nu se mai apucă de lucru decât după ce îşi potriveşte pe nas o pereche de ochelari groteşti, cu lentilele foarte groase.

Îmi întoarce pe dos vestoanele militare şi e mereu nemulţumit din pricina cusăturilor, care ies strâmbe, pentru că în atelier nu e suficientă lumină.

De câteva zile, meştereşte la instalaţia electrică.

A făcut rost de un fier de lipit, cu care cositoreşte tot felul de sârme, privindu-mă cu superioritate prin ochelarii lui groşi.

Apoi, într-o dimineaţă, m-a implorat să rămân toată ziua în chichineaţa din dosul atelierului, căci mi-a pregătit o surpriză.

Seara, ovreiaşul ţine să mă conducă el însuşi în croitoria inundată de o lumină ce-ţi perforează parcă retinele.

O duzină de becuri puternice se bălăngăne la capătul firelor negricioase ce ies din tavanul căruia Guss i-a dărâmat tencuiala în întregime.

Cu ochelarii pe nas, zâmbindu-mi mieros, ovreiaşul se aşteaptă, fără doar şi poate, să-l laud.

Singura mea replică e o înjurătură cazonă, care îl face pe Guss să izbucnească în lacrimi.

— Vino să te dezbrac, se aude într-un târziu vocea domnişoarei Robusta.

Liuba nu se împotriveşte.

Robusta se apleacă şi dezleagă şireturile bocancilor din care continuă să se prelingă un firicel subţire de apă. Degetele sale se strecoară sub rochiţa cenuşie a Liubei şi îi scot ciorapii rupţi în mai multe locuri şi prinşi cu jartiere din două bucăţi de elastic.

Acum picioarele Liubei sunt dezgolite până aproape de şolduri. Fetiţei îi este foarte ruşine şi îi

vine să plângă, dar degetele Robustei sunt aşa de moi şi de blânde încât din pieptul Liubei nu iese decât un suspin.

— Ce slabă eşti, exclamă domnişoara Robusta, cercetând picioarele subţiri ale Liubei, pe care elasticele lăsaseră două cercuri de culoarea racului fiert.

Pielea fetiţei are nuanţa nesănătoasă a mucegaiului. Câteva fire răzleţe de păr îi cresc pe fluierele picioarelor, deasupra genunchilor ascuţiţi şi în furca adâncă a coapselor ei descărnate.

Acum Robusta îi descheie, fără să se grăbească, rochia de culoarea blăniţei de şoarece, care e leoarcă de apă. Liubei i se văd coastele, iar pieptul ei este doar puţin mai răsărit decât al unui băiat.

Degetele Robustei îi alunecă de-a lungul spatelui, i se urcă spre ceafă, pe urmă coboară şi o ciupesc cu blândeţe de sfârcuri.

Un nou suspin iese dintre buzele clorotice ale Liubei, căreia îi e foarte ruşine de chiloţeii ei zdrenţăroşi.

A trebuit, la rândul meu, să-mi cumpăr o pereche de ochelari fumurii, pentru a-mi feri ochii de lumina prea puternică din atelier.

Seara, pot să-l surprind câteodată pe soldăţelul cel pirpiriu lipindu-şi fruntea de fereastra-vitrină şi privindu-l ţintă pe Guss care, cu ochelarii pe nas, trebăluieşte la masa de croitorie. Nu rareori pirpiriul apare în tovărăşia lui Hugo, care obişnuieşte să-şi semnaleze prezenţa scârţâind la vioară primele măsuri ale unui marş militar.

Atunci când se ştie privit, Guss îşi ia o figură plină de gravitate, scoate din buzunarul caftanului metrul de croitorie şi măsoară de nenumărate ori cine ştie ce bucată roasă de postav soldăţesc, pescuită pesemne din cufărul meu de campanie. Apoi, cu un ciot de creion pe care îl păstrează tot

timpul după ureche, înşiră în agendele lui tot felul de calcule ce îl fac să transpire din adundenţă. Îşi ridică apoi capul din socoteli, se întoarce spre mine şi, cu o voce emfatică, mă întreabă dacă nu am din întâmplare o tabelă de logaritmi.

În cele din urmă, merge la masa de croit, ia un tipar, îl întoarce pe toate părţile, îl ridică în dreptul ochelarilor săi caraghioşi, privindu-l în zare cu o expresie de concentrare teribilă, apoi clatină din cap cu nemulţumire şi se apucă să examineze o altă bucată de carton, pe care, după multe ezitări, se hotărăşte în sfârşit s-o aşeze peste bucata de postav şi să-i traseze conturul cu o cretă de croitorie.

Când începe să decupeze materialul, Guss ia figura inspirată a unui artist. După fiecare mişcare îşi flutură capul pentru a-şi îndepărta de pe frunte laţele unsuroase, în care n-a mai intrat de multă vreme un pieptene. Ovreiaşul are o frunte neobişnuit de lată, străbătură, în timp ce lucrează, de trei cute orizontale. Mereu bombăne, e veşnic nemulţumit şi se opreşte adesea din lucru pentru a privi încruntat la semnele de creion din agendă.

După ce Guss a terminat de croit, bucata de postav este prinsă de umerii unui manechin cu nişte ace de gămălie. Atunci în atelier se lasă o linişte apăsătoare, aproape solemnă. Guss e în stare să-şi contemple opera ceasuri întregi, ba netezind o cută, ba retezând din foarfecă vârfurile unor fire răzleţe, ba făcând, cu un capăt de aţă, nişte însăilături pentru care îşi consultă agenda la fiecare împunsătură.

Când e mulţumit, ovreiaşul bate pe umeri, prieteneşte, păpuşoiul de mucava, trăgând cu coada ochiului spre fereastra-vitrină.

Hugo şi pirpiriul l-au privit în tot acest răstimp cu feţele radioase de admiraţie, iar la urmă bat totdeauna din palme.

Liuba cea mică şi Liuba cea mare sunt complet goale şi se uită una la cealaltă.

Apoi Robusta îşi unge palma cu alifie.

— Hai să te frec, îi porunceşte fetiţei care se lasă în voia mâinilor mari şi puternice ale prietenei sale.

Robusta frecţionează mult timp corpul subţiratic al Liubei, întinzându-i, pe fiecare centimetru de piele, o peliculă subţire de alifie.

Fetiţa simte cum alifia îi pătrunde prin pori, iar mirosul acesteia îi provoacă o stare de ameţeală.

E un miros de mâl şi de carne putredă, mirosul domnişoarei Robusta, pe care Liuba l-a simţit atunci când şi-a lipit bărbia triunghiulară de coapsele acrobatei.

Liuba cea mare frământă vârtos corpul puţintel al fetiţei căzute într-un fel de leşin. Aceasta scoate din când în când icnete de durere, căci degetele Robustei şi-au pierdut blândeţea şi moliciunea, o strâng şi o apasă ca nişte dinţi de grapă, foarte tăioşi.

Într-un târziu, Robusta slăbeşte strânsoarea. Corpul Liubei rămâne prăvălit, ca un morman de cărnuri stoarse de vlagă pe podeaua căsuţei-vagon.

— Du-te şi priveşte-te în oglindă, porunceşte Liuba cea mare.

Liuba cea mică se duce împleticindu-se la oglindă.

Pe chipul ei se poate citi acum o mare uimire.

Oglinda îi arată o faţă cu pielea măslinie ca a Robustei. Coapsele şi şoldurile i s-au mai împlinit, iar în partea de jos a pântecelui i-a crescut un păr aspru şi des.

Lapoviţa plescăie pe acoperişul căsuţei-vagon.

Bătând din palme de bucurie, Liuba se aruncă la pieptul prietenei sale.

Într-o seară, Guss mi-a cerut permisiunea să le arate prietenilor săi manechinele.

Mi-am dat plictisit consimţământul.

Hugo şi pirpiriul, care aşteptau pesemne de multă vreme, căci erau plini de zăpadă şi aveau feţele roşii de frig, au intrat pe vârfuri în atelier.

Guss le ordonă să se descalţe la uşă.

În ultima vreme nu se mai bâlbâie, iar ochelarii îi dau un aer sever de pastor sau institutor.

Militărașul cel pirpiriu s-a apropiat primul de manechine. Pe faţa lui era zugrăvită o bucurie copilăroasă. A scos din buzunar câteva mere zbârcite şi le-a depus la picioarele unui manechin care ţinea între degete un bastonaş de promenadă cu măciulia din fildeş pleznită.

Apoi a schimbat o privire complice cu Hugo, care i-a întins hârbul lui de vioară.

Îl văd pe soldăţel apăsînd cu străşnicie arcuşul de coarde. Notele unei arii de cabaret încep să tremure fals, rănindu-mi timpanele.

Mutul şi-a ridicat poalele halatului vişiniu şi, dezgolindu-şi picioarele lungi, acoperite de sus până jos cu peri cenuşii, a început să execute stângaci paşii cancanului.

Guss urmăreşte încruntat acest spectacol, scrutându-l cu severitate pe Hugo prin ochelari.

— O să fii toată viaţa un călugăr deghizat într-un libertin, îşi rânjise cândva la mine dinţii de aur, într-o mică ospătărie din Prater, Kostas Venetis.

— Bea asta, se aude din nou glasul Robustei.

Fetiţa duce maşinal la buze paharul pe care i-l întinde Liuba cea mare.

Băutura e tare ca focul, atât de tare încât Liubei i se opreşte respiraţia, scapă paharul din mână şi se

prăbuşeşte la picioarele domnişoarei Robusta.

Acum sufletul fetiţei cu faţa triunghiulară îşi părăseşte învelişul de carne.

Ia forma unui noruleţ albicios care pluteşte sus, foarte sus, peste luminile iarmarocului.

Vede o căsuţă-vagon în care sunt două fete dezbrăcate până la piele, apoi un bordei de pământ, unde zace un ocnaş cu o rană cumplită la burtă.

E păzit de un bătrân epileptic, care tocmai a pronunţat numele lui Lev Davidovici Troţki.

Vede un ofiţer ciung şi o femeie în doliu străbătând aleile unui cimitir militar.

Apoi şarje de cavalerie, explozii, paturile unui spital şi un felcer cu mustaţa răsucită în sus care meştereşte o mână de lemn.

Un bărbat care soarbe picături de vin roşu de pe degetele unei femei.

Cantinele subterane din Monte Negro, unde vivandierele le servesc nelipsitul hamburger unor miniştri căzuţi în dizgraţie.

Un perete acoperit de iederă pe care sunt zugrăvite crucea şi trandafirul, ciudate personaje cu aripi prin care fojgăie paraziţi.

Unde eşti, copilul meu irlandez? – geme prin somn fetiţa cu faţa triunghiulară.

Guss a început să primească tot felul de vizite.

Femele de proletar, sărmane fiinţe clorotice, care vor fi locuind în această mahala insalubră bat cu sfială de la un timp la uşa atelierului.

Guss le întâmpină cu ochelarii pe nas şi le întreabă sever ce poftesc.

Suluri bălţate de stambă, pânze grosolane de cânepă, ba chiar şi catifele mâncate de molii, culese din cine ştie ce gropniţă de gunoaie sunt despăturite sub privirea cârcotaşă a ovreiaşului care clatină mereu din cap cu nemulţumire.

Apoi îşi scoate metrul de croitorie, pe care îl înfăşoară în jurul taliilor îngroşate de sarcini, al ţâţelor fleşcăite şi al şoldurilor diforme.

Degetele lui pipăie fără ruşine toate aceste cărnuri tăbăcite de muncă.

Şi se întâmplă adesea ca un chicot neruşinat să-mi întrerupă pe neaşteptate siesta.

În schimbul serviciilor sale, Guss primeşte găini slăbănoage, cu creasta decolorată, câte o traistă cu cartofi degeraţi ori câte un hartan de afumătură, din care pregăteşte nişte fierturi lungi şi fără savoare.

Pe masa întinsă în atelier se află întotdeauna o singură farfurie.

Guss nu se atinge de niciun fel de mâncare, dar dacă eu refuz să mănânc îşi ia un aer jignit şi se retrage pe scaunul cel mai îndepărtat. Are la rădăcina nasului două cute adânci, care-i trădează nemulţumirea.

Certurile noastre au devenit un lucru obişnuit. Eu îi reproşez prezenţa musafirilor care mă împiedică să mă simt ca la mine acasă. El mă acuză de nerecunoştinţă, spunându-mi că îşi distruge vederea doar pentru ca de pe masa mea să nu lipsească niciodată bucata de carne. Îi dau bani, pe care refuză să-i ia, strigându-mi că nu poate răpi bănuţul de la gura unui infirm. Îl dau afară, iar el se preface că pleacă; peste câteva ceasuri e însă înapoi, la masa de croitorie, cu ochelarii pe nas şi creionul după ureche.

Atunci îmi iau mantaua de postav cenuşie şi hoinăresc până la căderea nopţii pe străzile troienite ale oraşului.

La întoarcere, mă opresc în birtul din colţul străzii, unde deşert o stacană de vin fiert, apoi încă una. Guss vine să mă ia puţin înainte de ora închiderii, călăuzindu-mi spre casă paşii împleticiţi.

Domnişoara Robusta începe să se îmbrace.

Îşi pune mai întâi un pieptar gros de pâslă, încheiat la spate cu o mulţime de şireturi pe care Liuba trebuie să le înnoade cât se poate de strâns.

Picioarele sale puternice sunt acoperite, până deasupra genunchilor, cu nişte jambiere din piele.

Un fel de costum de ski, de culoarea oţelului, croit dintr-o muşama rezistentă şi căptuşit cu bumbac, se mulează perfect pe coapsele ei vânjoase.

Părul negru al domnişoarei Robusta dispare şi el sub o cască metalică.

Liuba cea mică poartă o rochie albă, semănată cu steluţe argintii, care îi lasă genunchii descoperiţi.

Are în picioare nişte pantofi de bal, suflaţi cu o pulbere fină de aur.

Cele două Liube se uită una la alta şi îşi zâmbesc.

Apoi Robusta îşi ia de mână prietena şi o conduce de-a lungul unui coridor întunecos şoptindu-i să nu-i fie frică.

Într-un colţ al atelierului a apărut o construcţie din placaj, căreia Guss îi spune cabină de probă.

O oglindă veneţiană, în stare destul de bună, atârnă pe unul dintre pereţi.

Clientele lui Guss sunt poftite acum în interiorul acestui cub de placaj a cărui uşă se încuie pe dinăuntru.

Probele durează ore în şir. În timpul lor, petrec momente penibile în ungherul meu de lângă godin, ascultând zgomotele suspecte ce se aud din cabina de probă: râsete înfundate, miorlăituri amoroase, suspine de voluptate, gâfâituri.

Când iese din cabină, ovreiaşul pare complet epuizat. Păşeşte împleticindu-se, iar faţa lui

gălbejită e acoperită de o roşeaţă puternică. Îşi conduce până la uşă clienta, care îşi ridică fără sfială înaintea lui fusta de stambă, potrivindu-şi înainte de plecare, jartierele. Apoi se spală meticulos pe mâini şi pe faţă, slobozind un soi de scâncete mieunate.

Nu îndrăznesc să spun nimic, dar cred că sunt la fel de roşu la faţă ca Guss.

Nu ştiu dacă atunci când deschid ochii şi văd chipul ciupit de vărsat al lui Dostoievski mă trezesc sau mă cufund, dimpotrivă, în somn.

Sunt gol şi am pe burtă, deasupra stomacului, o cârpă muiată în şliboviţă.

Mă surprind şoptind, cu buzele arse de febră, numele Nastenkăi.

Apoi umblu din nou printre barăcile iarmarocului, căutând-o pe Liuba.

Nu este la menajerie, unde un papagal năpârlit le ghiceşte viitorul câtorva infanterişti făcuţi ciuciulete, iar ţigăncuşa care dresează şerpi îmi zâmbeşte cu toţi dinţii, întinzând spre mine o mică viperă pe care o ţine de ceafă.

Mă mişc anevoie, din pricina flaşnetei care îmi rupe umerii, şi am sentimentul că sunt în întârziere.

Traversez o baracă în care sunt expuse mulaje înfăţişând mădulare mâncate de sifilis, iar un pitic cocoşat, gătit în straie albe de felcer, mă întreabă dacă nu doresc explicaţii şi vrea să-mi vândă o cărţulie cu o cruce mare şi roşie pe copertă.

Mă împiedic de sarcofagul de sticlă al Cleopatrei, iar aceasta cască ochii la mine şi începe să mişte din mâini şi picioare.

Bag capul sub pânza unui cort unde un caporal cu nas ascuţit îi întinde femeii-păianjen un pachet de mahorcă. Aceasta îi spune că a venit tocmai din

Argentina şi îl lasă s-o mângâie pe buclele ei ca lâna de oaie.

Liuba nu era nici aici.

Trec printre oglinzi care îmi strâmbă înfăţişarea. Apoi mă uit la soldaţii care salută statuia de ceară, înaltă de aproape trei metri, a ultimului castelan de la Ţarskoe Selo.

După un timp, mă pomenesc în ultimul rând al unui amfiteatru de scânduri, unde redingotele negre ale burghezilor se pierd în mulţimea uniformelor militare.

Iar megafoanele anunţă, din minut în minut, cel mai senzaţional spectacol de circ, dat în onoarea celor care luptă pentru ţară şi împărat prin câmpiile prăfoase ale Balcanilor.

În ultimul timp, Guss şi-a lărgit clientela.

Femeile din cartier nu mai sunt primite decât dimineaţa şi, în timp ce le înfăşoară talia cu metrul de croitorie, ovreiaşul nu se sfieşte să amestece cu o mână în fiertura de linte care clocoteşte pe primus.

Cartofii degeraţi şi hartanele de afumătură sunt adesea restituite, cu o privire piezişă prin ochelari. În schimb, mâinile întotdeauna murdare ale ovreiaşului se preumblă în voie pe cărnurile acelea bicisnice chiar şi în afara cabinei de probă, desfac nasturi, deznoadă bretele, se amuză mai cu seamă să provoace mici ciupituri dureroase, care lasă vânătăi şi produc ţipete ascuţite de indignare.

În atelier au început însă acum să apară şi câteva burgheze, cărora Guss le rezervă orele sale de după-amiază. Acestea poartă pălării cu voaletă şi aruncă în jur priviri temătoare înainte de a se decide să ciocănească în fereastra-vitrină.

Am observat că aceste vizitatoare privesc uneori spre colţul de lângă godin, iar mâna mea de lemn le stârneşte curiozitatea.

Guss le dă nişte explicaţii lungi şi întortocheate, arătându-mă insistent cu degetul şi luând o figură compătimitoare.

Apoi le pofteşte în cabina de probă, de unde începe să se audă foşnetul ca de hârtie mototolită al jupoanelor şi al pantalonaşilor.

S-au aprins reflectoarele.

Orchestra începe să cânte.

Un domn spilcuit, cu mustaţa cănită, anunţă o dresură de lei. Doi clovni bătrâni spun o glumă fără perdea, apoi încep să-şi tragă eternele picioare în fund, stârnind hohotele grosolane ale pifanilor.

Fachirul îşi înfige în antebraţ un cuţit lung de bucătărie.

Scamatorul face să apară şi să dispară un zar mare de tablă dintr-o pălărie. Apoi scoate din buzunarul domnului spilcuit o maimuţică sfrijită.

Trei marinari dansează pe sârmă, în timp ce cântă la muzicuţă *Vaporul Titanic*.

Spectatorii s-au plictisit şi încep să dea semne de nervozitate. Se mănâncă alune, se golesc, cu gâlgîituri zgomotoase, sticle de bere şi de limonadă.

Mulţimea pare să aştepte ceva. Deodată, cineva strigă, de undeva din rândurile din faţă *Robusta!* şi puzderia spectatorilor scandează acum minute în şir *Ro-bus-ta! Ro-bus-ta!* bătând nerăbdător din picioare.

Spilcuitul vrea să spună ceva, dar glasul lui este acoperit de urletele şi fluierăturile asistenţei.

Atunci orchestra atacă o arie triumfală şi din piepturile celor prezenţi se aude un murmur de satisfacţie. Reflectoarele proiectează în arenă o lumină de culoarea sângelui proaspăt. Domnul cel spilcuit dispare în spatele unei perdele de catifea.

Locul lui e luat de ţiganul de la roata norocului, care anunţă, în aclamaţiile furibunde ale mulţimii,

numărul cel mai senzaţional: zborul cu motocicleta al domnişoarei Robusta.

Guss mă convinge în cele din urmă să fac cunoştinţă cu o doamnă impunătoare, care a început în ultima vreme să frecventeze atelierul.

Vechile mele deprinderi mondene şi politeţea în spiritul căreia am fost educat reapar ca prin farmec. Şi iată-mă pocnindu-mi călcâiele şi sărutând, ca un om de lume desăvârşit, mâna, poate puţin cam mare, o doamnei consilier von Klausus.

Aceasta mă măsoară de sus până jos cu un aer semeţ şi îmi spune că va fi bucuroasă să mă primească la unul din ceaiurile sale săptămânale.

În spatele ei, Guss îşi manifestă entuziasmul desfăcându-şi degetele în semn de victorie.

Doamna consilier nu este o persoană prea arătoasă. Are la rădăcina nasului un neg acoperit cu peri cafenii, iar nasul încovoiat, care seamănă cu un plisc, o face să arate ca o găină mare şi leneşă.

Nu pot să nu remarc însă croiala desăvârşită a rochiei sale, ca şi valoarea bijuteriilor pe care le etalează.

Îmi făgăduieşte că o să-mi facă o nouă vizită, nu peste mult, şi iat-o într-adevăr revenind după câteva zile, împreună cu fiicele sale.

Acestea au un mic început de guşă, ochii uşor bulbucaţi şi nasul în formă de plisc al doamnei consilier, dar sunt graţioase şi pline de viaţă.

Una din ele îmi întinde un album de amintiri legat în mătase şi plin de semnături din care nu lipseşte niciodată particula de nobleţe.

Caligrafiez nişte versuri compuse în adolescenţă în care e vorba despre o tufă de răsură crescută pe mormântul unui soldat.

Şi semnez apăsat: Ulrich von Lichtenstein.

Robusta şi Liuba şi-au făcut apariţia în arenă.

Abia acum observ, în spatele lor, zidul curajului şi al morţii, înălţat din traverse metalice.

Nişte rândaşi în haine pestriţe de clovni rostogolesc în arenă o motocicletă argintie, care capătă reflexe purpurii în lumina ca sângele.

Aplauzele şi aclamaţiile au devenit asurzitoare.

Apoi iar e linişte.

Flaşneta agăţată de spatele meu atacă primele măsuri din *Marşul Radetzky*. Soldaţii îngrămădiţi sub pânza cenuşie a cortului cântă şi ei, cu nişte voci aspre şi răguşite, din care a dispărut damful rachiului şi al tutunul ieftin.

Cântă şi burghezii, cu glasuri piţigăiate, ţinându-şi în dreptul inimii palmele grăsulii.

Undeva în rândurile din faţă se intonează imnul imperial rus, în timp ce, din altă parte a amfiteatrului se aud acordurile triumfătoare ale *Marseillaise*-ei. Aproape acoperită de această harababură de voci, parcă de foarte departe, răsună melodia tânguitoare a imnului polonez. Chiar lângă mine, un husar bandajat la cap, bătând măsura din mâneca goală a tunicii sale cu brandemburguri, răcneşte *Doamne, binecuvântează-i pe unguri*.

Deschid ochii o clipă. Cocoţat pe masa grosolană de lemn, Dostoievski urlă refrenul *Internaţionalei*, acompaniat de vocea subţirică a Liubei.

Îmi amintesc că sunt prizonierul călugărilor din Monte Negro şi că Nastenka m-a părăsit pentru totdeauna.

M-am hotărât să o vizitez pe doamna consilier.

Asta s-a întâmpat într-o zi friguroasă, cu un vânt rece, care-mi pătrundea prin postavul mantalei şi îmi biciuia fără milă pielea tăbăcită de zilele petrecute în tranşeele pline de apă de pe frontul italian.

Marele salon era gol şi am fost întâmpinat cu strigăte sincere de bucurie.

Doamna von Klausus i-a poruncit unui lacheu în etate, cu mustaţa parcă plină de promoroacă, să servească un ceai a cărui fierbinţeală plăcută mi-a pus repede sângele în mişcare.

Ceştile erau din porţelan veritabil de Saxa.

În timp ce vorbesc cu doamna consilier, ochii mei cercetează portretele înnegrite de pe perete. Negustori şi bancheri din secolul al XVII-lea, cu tichii negre şi gulere albe. Nicio armură, nicio mână durdulie de cleric purtând ineluşul cu piatră de ametist.

Doamna consilier îmi spune că-i văduvă şi-mi arată portretul soţului ei: un bărbat în robă neagră de avocat sau judecător, care-şi ascunde ochii după un lornion cu rama de aur.

Apoi una din cele două domnişoare se aşază la pian şi începe să apese clapele, nu fără îndemânare, executând o bucată italienească.

După o vreme, sora ei se hotărăşte, la rândul ei, să-şi etaleze timbrul plăcut de soprană. Recunosc cu surprindere cuvintele poeziei pe care o caligrafiasem în albumul domnişoarei von Klausus şi aş minţi dacă n-aş recunoaşte că această atenţie mi-a făcut o foarte mare plăcere.

La plecare, cele două domnişoare au ţinut să mă conducă pe scara întunecoasă. Mi s-a părut că îşi freacă ostentativ şoldurile de mantaua mea cenuşie.

Bubuiul motorului acoperă cântecul celor câteva sute de piepturi.

Robusta încalecă pe motocicleta ei argintie, în timp ce Liuba s-a urcat cu picioarele pe ghidonul strălucitor.

Cântecul se opreşte pentru o clipă, priviri nedumerite o cercetează pe Liuba cea mică. Domnul spilcuit îşi scoate capul din dosul perdelei de catifea şi îi urlă ceva fetiţei, dar strigătele sale sunt acoperite de bubuitul motorului.

Şi, dintr-o dată, strălucitoarea motocicletă zvâcneşte ca o felină metalică, avântându-se pe zidul curajului şi al morţii şi lăsând în urma ei o dâră purpurie de foc.

Acum nu mai cântă nimeni, Un cutremur năucitor, însoţit de jerbe de flăcări, striveşte parcă, sub suflarea-i teribilă, mulţimea de privitori. O văd pe Liuba, dreaptă ca o lumânare, pe ghidonul motocicletei care descrie cercuri ameţitoare.

Când cu capul în sus, când cu capul în jos, purtată de maşina zburătoare a domnişoarei Robusta, fetiţa rămâne cu tălpile lipite de ghidon, iar în jurul corpului ei mărunţel se formează o aură purpurie.

Nu ştiu cât a durat numărul celor două Liube.

În cel din urmă, motocicleta înţepeneşte în mijlocul arenei, iar cele două fete le fac reverenţe spectatorilor în delir.

Apare în arenă şi spilcuitul, care le ia de mână pe Liuba cea mare şi pe Liuba cea mică şi, împreună cu ele, în răpăitul tobelor şi sunetul ascuţit al trompetelor, execută un tur de arenă.

Iar flaşneta începe acum o arie veselă, acompaniată de vocile, mai groase sau mai piţigăiate, ale privitorilor.

Guss mă pune să-i povestesc amănunţit vizita în casa doamnei consilier.

Începe să sară într-un picior de bucurie când îi spun că domnişoarele von Klausus mi-au pus

versurile pe muzică.

Ţine să-şi împărtăşească bucuria şi pirpiriului, pe care îl aduce în atelier şi îi spune că am început să fiu primit în cele mai de vază familii.

Pe urmă îi scoate din oala ce clocoteşte o bucată mare de slănină, pe care militărașul o devorează cât ai clipi. Între două înghiţituri, nu pierde prilejul de a face semne sfioase cu capul în direcţia manechinelor, care îi insuflă un respect aproape religios.

Apoi se apropie cu timiditate de mine, mă apucă de unul din nasturii de la tunică şi rămâne mult timp aşa, având pe faţă o expresie de beatitudine.

Guss îmi face el însuşi cizmele şi îmi calcă pantalonii înainte de vizitele la doamna consilier.

Aici sunt primit cu tot mai multă familiaritate. Se întâmplă de multe ori ca doamna von Klausus să lipsească şi atunci rămân în compania celor două domnişoare.

Acestea au renunţat de mult la orice ţinută protocolară. Mă primesc în nişte rochii de casă destul de uzate, de sub care se zăreşte poala juponului sau marginea unui pantalonaş de dantelă.

Când se apleacă, le pot zări sânii generoşi, pe care îmi vine să-i strivesc între palme.

Se scarpină în faţa mea fără sfială, iar atunci când facem muzică mă ating adesea cu sânii sau şoldurile.

Răvăşit de dorinţă, mă întorc în atelierul de croitorie, unde Guss mă priveşte cu înţeles prin ochelarii lui caraghioşi.

Iar într-o zi m-am pomenit că dau târcoale unei case de toleranţă.

Dostoievski mi-a meşterit un fel de cârjă, cu ajutorul căreia încerc să umblu prin jurul

bordeiului. Picioarele mele, dezobişnuite de mers, învaţă treptat să mă slujească din nou.

Călugării au uitat pesemne de mine. Fără ajutorul lui Dostoievski aş fi pierit de mult de foame şi sete.

Încerc să mă târăsc până la locul unde lucrează echipele de săpători, cu speranţa s-o zăresc pe Nastenka. Zadarnic. Soţia mea nu e nici aici.

A dispărut şi Liuba. Dacă îl întreb despre ea pe Dostoievski, acesta îmi aruncă un surâs ştirb şi îmi face şmechereşte cu ochiul.

De câte ori se îmbată, cade în genunchi în faţa mea, rugându-mă să-l iert că m-a îndemnat să săvârşesc vărsare de sânge.

Într-un colţ al bordeiului, pitită între nişte scânduri, am găsit custura cu care încercasem să mă omor.

I-am înapoiat-o lui Dostoievski care a vârât-o în carâmbul uneia din cizmele lui, pe care se usucă noroiul din Monte Negro şi mi-a zâmbit strâmb.

Noaptea le visez în continuare pe cele două Liube. De fapt cuvântul *visez* e impropriu, căci am mai degrabă senzaţia că mă găsesc într-o sală de cinematograf unde sunt proiectate simultan mai multe pelicule.

Îmi pipăi cicatricea de deasupra stomacului, să mă conving că totul s-a petrecut în realitate.

Am început să pun la îndoială până şi faptul că Nastenka a existat cu adevărat.

În bordei nu există nici un obiect care să fi aparţinut fostei mele soţii.

Mi-am luat inima-n dinţi şi am trecut pragul casei de toleranţă. Gândul că va trebui să mă dezbrac în faţa unei necunoscute, expunându-mi mâna de lemn, m-a făcut să ezit câteva săptămâni.

În salon, pe canapelele de pluş roşu, stau nişte domni cu aerul grav. Ei sorb tacticos din pahare cu

piciorul înalt lichioruri verzui, portocalii, negre sau galbene.

Mi se aduce şi mie un pahar cu şampanie.

Cu spatele la mine, un bărbat corpolent zdrăngănea ceva la pianină. Îi observ în treacăt spinarea voluminoasă, care stă să-i rupă vestonul de culoarea alunei.

Beau, cu gândul la domnişoarele von Klausus, puţină şampanie.

O fată negricioasă mi se strecoară în braţe ca o zvârlugă, îşi bagă degetele sub tunica mea cenuşie şi începe să-mi mângâie pieptul.

Depun în mâinile grăsuţe ale patroanei bancnotele cuvenite şi urc scara veche de lemn spre etajul de sus.

În urma mea se aud notele săltăreţe ale pianinei.

Ovaţiile şi aplauzele au încetat. Liniştea e atât de adâncă încât pot auzi vocea puţin răguşită a domnişoarei Robusta şoptindu-i Liubei să nu-i fie frică, orice s-ar întâmpla de acum înainte.

Apoi, deodată, sub pânza cenuşie a cortului se aude explodând un glas antipatic şi arţăgos:

— Impostoarea! Demascaţi-o pe impostoare!

Şi o tărtăcuţă însângerată se rostogoleşte în arenă, lăsând în urma ei o dâră negricioasă de sânge.

Ţiganul de la roata norocului ia scăfârlia de păr şi o aşază pe o tipsie. Capul scoate un fel de grohăit dezgustător, apoi îşi fixează privirea asupra celor două Liube. O văd pe Liuba cea mică tremurând în rochiţa ei albă, care-i lasă genunchii descoperiţi.

Din rândurile mulţimii se aud strigăte de oroare.

Orchestra atacă acordurile grave ale unui marş funebru, iar nişte personaje în costume de cioclu aduc în arenă un sicriu dat cu bronz argintiu.

— Vreau răzbunare! – scrâşneşte din dinţi tărtăcuţa, iar scrâşnetul său este însoţit de scârţâitul lugubru al unei viori. Liuba se ascunde în spatele Robustei, ce le zâmbeşte în continuare privitorilor, cu gura ei violent rujată care, în lumina reflectoarelor, pare o pată de sânge.

— Tăiaţi-i capul! – scrâşneşte scăfârlia cu furie.

— Nu se poate, Medardus – spune ţiganul de la roata norocului, călăul e plecat în concediu. Şi în arenă răsună câtva note impertinente de piculină.

— Ba nu-s plecat, se aude dintr-un colţ al arenei.

Este domnul cel spilcuit, care, înainte de a-şi trage o cagulă roşie peste faţă, îi dă un bobârnac tărtăcuţei şi o trage familiar de urechi, spunându-i, acompaniat de sunetul în falset al cornului englezesc:

— Îţi mulţumesc, Medardus, numai dumneata te gândeşti la pâinea copiilor mei.

Liuba, pe jumătate ascunsă de corpul viguros al Robustei, e foarte palidă, iar genunchii îi tremură violent în bătaia asurzitoare a tobelor, în timp ce domnişoara Robusta îi spune ceva la ureche.

Cobor din nou în salon, după o împerechere scurtă şi pătimaşă. De la pierderea mâinii, nu mai avusesem nicio femeie.

Borţosul aşezat la pianină se întoarce cu faţa la mine. Recunosc trăsăturile porcine ale comisarului-şef, care-mi expediază o bezea însoţită de un zâmbet batjocoritor.

Mă prefac că nu-l văd şi încerc să-mi închei, ajutându-mă cu mâna de lemn, nasturii de aramă de la manta.

Se ridică de pe scaun şi se apropie de mine, păşind greoi şi apăsat, pe picioarele lui de elefant. Acum suntem faţă în faţă, privindu-ne unul pe

altul. Nu-i pot suporta multă vreme căutătura ironică şi las capul în duşumea.

Comisarul mă apucă strâns de bărbie, în timp ce gura lui roşie, parcă dată cu ruj, se strânge într-un cerc perfect şi şuieră în direcţia mea:

— Şi cum te-ai distrat, porumbelule?

Nu pot reacţiona pentru moment, voinţa îmi este paralizată. Comisarul profită de lipsa mea de reacţie şi mă face să mă rotesc de câteva ori în jurul propriei mele axe, ţinându-mă de bărbie.

De pe canapelele roşii se aud râsete stânjenite.

În sfârşit, degetele comisarulu se desprind de pe bărbia mea fără grabă.

— De ce fugi de mine, porumbelule? – şuieră el din nou.

Reuşesc abia acum să mă smulg din starea de buimăceală care mă cuprinsese. Vreau să-l pălmuiesc. Dar cineva mă apucă de mâna teafără, şoptindu-mi:

— Nu, domnule baron, pentru Dumnezeu.

Este patroana care mă apucă de braţ şi mă târăşte cu forţa într-o cameră lăturalnică, unde îmi spune că nu vrea scandal şi că doamna von Klausus îi ceruse să aibă grijă de mine.

În arenă a fost adus un butuc mare de măcelărie.

Călăul scoate dintr-o husă de piele o secure strălucitoare, pe care o răsuceşte pe toate părţile în faţa spectatorilor îngroziţi.

Tobele bat sacadat, iar toboşarii, care poartă la pălărie lungi panglici de doliu ce mătură aproape pământul, formează un semicerc în partea din fund a arenei.

— Grăbiţi-vă – mârâie capul, scoţând din nas şi urechi mici pârâiaşe de sânge.

Robusta o ia de mână pe Liuba, o conduce până în dreptul butucului şi îi spune din nou ceva la ureche. Fetiţa tremură din tot corpul, dar găseşte

putere ca să se întoarcă spre public şi să facă o reverenţă.

— Mai repede! – şuieră scăfârlia.

Călăul vine spre Liuba cea mică şi o prinde cu brutalitate de păr. Aceasta îngenunchează şi îşi întinde gâtul pe butucul de măcelărie.

— Sânge pentru sânge! – grohăie tărtăcuţa.

Călăul ridică securea deasupra capului, apoi izbeşte fulgerător. Capul Liubei se desprinde de trunchi şi se rostogoleşte în nisipul arenei, în timp ce corpul zvâcneşte înapoi, ca împins de un arc. Rămâne o vreme încremenit, cu spatele drept, iar din gâtul tăiat sângele este azvârlit cu putere în sus, ca dintr-o fântână arteziană, închipuind în aer, înainte de a se împrăştia pe capetele şi pe umerii privitorilor, volute şi arabescuri ciudate.

Au trecut aşa multe minute.

Apoi, în sfârşit, corpul Liubei s-a întins pe nisip, s-a mai zbătut de câteva ori şi a încremenit, cu rochia ridicată şi picioarele desfăcute.

Tobele bat asurzitor, iar din gura tărtăcuţei izbucneşte ceva care seamănă cu un hohot de râs.

La un semn al călăului, cioclii se apropie, ridică rămăşiţele Liubei şi le introduc în sicriul anume pregătit, căruia încep să-i fixeze capacul în cuie.

Nişte câini negri, neobişnuit de mari, încep să licăiască balta de sânge formată în jurul butucului.

Am scos un urlet de groază şi am deschis ochii.

Prin intrarea bordeiului se zăreşte o lună portocalie.

De undeva se aud ţârâind greierii.

Dostoievski doarme la picioarele mele. Are genunchii aproape lipiţi de bărbie, iar corpul lui slăbănog e cuprins când şi când de uşoare frisoane.

Scoate nişte gemete înfundate, apoi horcăie groaznic.

Îmi lipesc talpa de pieptul lui costeliv, care dogoreşte ca focul.

Atingerea mea pare să-l liniştească. Se destinde brusc, iar dintre buzele sale îngălbenite se aude un oftat ca de uşurare.

Talpa mea se freacă de cămaşa lui ponosită, leoarcă de transpiraţie.

Afară se aude un fâlfâit de aripi greoi, probabil zborul unei păsări de noapte.

Deodată, palmele lui Dostoievski îmi încleştează piciorul.

Încerc să mă eliberez din strânsoare, dar degetele bătrânului îmi strâng gleznele ca o menghină.

Îl strig de mai multe ori, dar nu se trezeşte, iar somnul său a devenit din nou agitat.

Vreau să-mi trag iarăşi piciorul, pe care Dostoievski îl smuceşte la rândul lui cu o forţă surprinzătoare.

După un timp, palmele lui mi se desprind de pe gleznă, îmi apucă laba piciorului şi îmi caută degetul mare.

Pe urmă, bătrânul se ridică în capul oaselor, fără să-mi lase piciorul din mână. Are o înfăţişare cumplită, faţa lui e desfigurată de o strâmbătură, iar ochii, larg deschişi, cu albul întors în afară, pe care îi desluşesc la lumina unui lămpaş, îmi provoacă un nou urlet de spaimă.

Urlă şi el – un urlet ascuţit, care seamănă cu ţipătul huhurezului.

Apoi îmi muşcă sălbatic degetul mare de la picior până la sânge.

Patroana mi-a preparat un ceai de ierburi care mă calmează treptat şi mă face să asud vârtos.

A trebuit să-mi scot mantaua, pe care femeia o spânzură de un umeraş, spunându-mi că e prea devreme să plec.

Acum sunt pe deplin calm şi încep să mă gândesc cu luciditate la întâmplarea cu comisarul. Mărturisesc că uitasem aproape de existenţa acestuia, căci, de când părăsisem hotelul, urmăririle încetaseră.

Firesc ar fi fost să-l provoc la duel şi i-am împărtăşit gândul acesta patroanei care se uită la mine ca la un nebun.

Duelurile sunt interzise, iar doamna von Klausus ar suferi enorm dacă mi s-ar întâmpla vreo nenorocire.

În definitiv, comisarul este un om de treabă şi n-ar trebui să-l judec atât de aspru pentru micile lui ciudăţenii.

Nu ştiu de ce, dar patroana îmi inspiră o mare încredere. Este o femeie încă destul de tânără şi destul de arătoasă. Îmi mai toarnă o ceaşcă de ceai şi îmi prepară nişte tartine. Apoi încuie uşa, se apropie de mine şi începe să se dezbrace. Mă apucă de braţul teafăr şi mă conduce ca pe un copil spre sofaua din colţul odăii.

Cum stau culcat pe spate, iar patroana îmi mângâie sexul, pe urmă, spunându-mi *domnule baron*, îmi cere respectuos permisiunea să mă încalece. Se împreunează cu mine expert, ţinându-şi faţa la o oarecare distanţă de a mea, în timp ce mâna mea teafără e încleştată de fesa ei mare şi albă.

Nu mă lasă să plec decât foarte târziu, după ce a ţinut să mă îmbăieze cu mâna ei.

La plecare, mi-a restituit banii, spunând că face toate acestea doar de dragul doamnei von Klausus.

Afară ninge ca într-o carte poştală.

Nu departe de croitorie, cu spatele sprijinit de un felinar, am zărit-o pe femeia în doliu.

Avea o figură pierdută şi îşi strângea între degete cutiuţa cu cocaină.

Am trecut mai departe, fără să-i adresez niciun cuvânt; întâmplarea de la hotel mă face să bănuiesc în ea o complice a comisarului-şef.

Tăcerea lugubră e întreruptă pe neaşteptate de cântecul flaşnetei câştigate la roata norocului.

Sunt notele unui cântecel vesel, care stârnesc agitaţie printre spectatori.

Aceştia huiduie, fluieră, bat nervos din picioare, iar husarul de lângă mine se pregăteşte să-mi tragă o chelfăneală.

Vocea ţiganului cu pălărie de mexican le cere insistent privitorilor să stea liniştiţi.

În arenă au apărut câteva paiaţe pitice, care aruncă mingi viu colorate în călăul care a încremenit cu securea în mână.

Ţiganul apucă scăfârlia de păr şi o arată privitorilor din primele rânduri.

Nu-i decât o scăfârlie de mucava, pictată grosolan cu vopsea albă şi roşie.

Fugărit de paiaţe, călăul dispare în spatele cortinei de catifea.

Ţiganul se apropie de sicriul fetiţei şi execută nişte pase magnetice. Capacul începe să se clatine, apoi sare din loc, iar corpul nevătămat al Liubei, care poartă acum o coroniţă de aur pe cap, se ridică din lada dată cu bronz argintiu.

Trompetele sună onorul, iar soldaţii se ridică în picioare, salutând portretul unui bătrân cu favoriţi albi, care tocmai a fost adus în arenă.

Liuba rămâne suspendată în aer, cu braţele desfăcute în formă de cruce şi faţa golită de sânge.

Ţiganul execută din nou nişte pase magnetice.

Corpul Liubei aterizează uşor lângă Robusta.

Obrajii ei încep să prindă culoare, apoi fetiţa deschide ochii şi îi zâmbeşte cu blândeţe domnişoarei Robusta.

— Lucheni, nu Lichtenstein! – behăie în oribilele mele coşmaruri vocea comisarului-şef, în timp ce degetele sale bondoace mă apucă strâns de bărbie.

Iar agenţii lui (nişte bătrâni ciolănoşi, cu mustăţile răsucite în sus) răvăşesc prin cufărul meu de campanie, căutând rochia pătată de sânge a Kaiserinei.

Guss îmi şterge fruntea de transpiraţie, îmi introduce termometrul sub braţ şi flutură din cap cu îngrijorare.

Doamna von Klausus

Vizitele mele la doamna von Klausus au devenit zilnice.

Petrec tot mai puţin timp în atelierul de croitorie, unde Guss, a cărui clientelă sporeşte de la o săptămână la alta, l-a adus pe soldatul cel pirpiriu, dându-i în seamă treburile gospodăriei.

Pirpiriul deretică, prepară dejunul, spală vasele, se îngrijeşte de rufele mele, îmi curăţă cizmele şi îmi cârpeşte ciorapii.

Guss i-a îngăduit să crească în chichineaţa din spatele atelierului câteva găini pe care soldatul le hrăneşte cu grăunţe din pumn şi râde în hohote atunci când găinile îi ciupesc degetele cu pliscul.

Cel mai mult îi place să şteargă de praf manechinele, cărora, cu mare respect, le spune *domnule maior* sau *domnule locotenent-colonel*.

Imitându-l pe Guss, a început să ia măsura clientelor din cartier, care însă îl pălmuiesc sau îl iau la înjurături ori de câte ori soldăţelul vrea să le pipăie.

Din fericire, nu se mai întâmplă decât foarte rar să asist la asemenea scene.

Iau dejunul şi cina la doamna consilier, unde cele două domnişoare von Klausus mă ajută să-mi tai friptura şi îmi bagă în gură cu mâinile lor bucăţile cele mai gustoase.

Mama lor îmi pune în farfurie felii uriaşe de Linzertorte şi îmi îngăduie să fumez la masa din sufragerie, servindu-mă ea însăşi cu nişte ţigări de foi excelente, pe care le aduce din biroul soţului ei.

Mi-au cerut tustrele să le arăt sabia de paradă, păstrată, alături de alte amintiri scumpe, într-o despărţitură secretă a cufărului meu de campanie.

Fetele cercetează lucrătura artistică a mânerului şi sunt puternic mişcate când descoperă, gravate pe lama tăioasă ca briciul, cuvintele *Pentru ţară şi împărat*.

Acum mi se aşază pe genunchi fără nicio sfială. De câteva ori am încercat să le pipăi discret, prefăcându-mă că le admir trandafirul prins în corsaj.

Domnişoarele von Klausus au lăsat genele-n jos şi s-au înroşit tare la faţă.

Cu timpul, am început să inventez diverse pretexte pentru a le mângâia umerii, braţele şi chiar sânii pietroşi, ai căror sfârcuri devin înţepătoare când le ating din greşeală cu degetul.

Seara, în drum spre atelier, poposesc la patroana casei de toleranţă, care îmi potoleşte fierbinţelile cărnii, ţintuindu-mă între perinele sofalei încăpătoare şi zdrobindu-mă sub zvârcoliturile şezutului său dolofan.

Mă calcă întocmai ca un bărbat, smulgându-mi strigăte ascuţite de voluptate.

Ne găsim, în toiul nopţii, pe o stradă pustie.

Liuba are pe cap cerculeţul de hârtie poleită e care-l purtase în timpul spectacolului.

E mereu cu câţiva paşi înaintea mea, căci flaşneta pe care o car mă face să umblu foarte încet.

Din când în când, Liuba se opreşte şi mă aşteaptă.

Păşim o vreme alături, apoi eu rămân iarăşi în urmă, zdrobit de greutatea flaşnetei.

Dintr-o dată, mă pomenesc la o intersecţie şi-mi dau seama că nu ştiu încotro a luat-o fetiţa

Pornesc la întâmplare, strigând-o tare pe Liuba.

Trec prin faţa unei ceainării luminate, din care se aude murmur de voci.

Privesc în interiorul unui local aproape gol, cu feţe albe de masă şi scaune tapisate în pluş vişiniu. La o masă stau câţiva ofiţeri cărunţi, cu piepturile pline de decoraţii.

După un timp mă izbesc piept în piept cu un paznic de noapte. Îl întreb dacă n-a văzut-o pe Liuba. El îmi arată cu degetul o străduţă îngustă, care aleargă pieziş printre două şiruri negre de case.

Am de coborât o pantă destul de abruptă şi n-o pot face decât sprijinindu-mă de pereţii care au tot felul de ieşituri ce-mi uşurează întrucâtva mersul.

Am senzaţia că nu voi ajunge niciodată la capătul acestei străduţe întortocheate.

O strig din vreme în vreme pe Liuba şi mi s-a părut de mai multe ori că aud, undeva în faţa mea, tropăitul încălţărilor ei grosolane.

Încerc să grăbesc pasul, strigându-i fetiţei să mă aştepte.

Pe urmă, piciorul îmi alunecă şi mă prăbuşesc greoi pe pavaj, lovindu-mă rău la cap şi la umeri.

Domnişoarele von Klausus mă invită la o plimbare cu sania.

Stăm tustrei, destul de înghesuiţi, pe o banchetă îngustă, înfofoliţi în nişte pături miţoase, din care ni se văd numai capetele.

Fetele poartă capişoane de blană şi sunt îmbujorate de frig. Chicotesc tot timpul, strângându-mă tare de braţ la fiecare hurducătură mai violentă.

Trecem de fortificaţii şi de colina pietroasă a cimitirului. Obeliscurile de granit sunt acum troienite şi am avut pentru o clipă impresia că pot desluşi, proiectându-se pe albul orbitor al zăpezii, o siluetă îndoliată.

Sania goneşte apoi printre păduri rare de pin, pe un drum de ţară de-a lungul căruia poţi vedea,

bălăngănindu-se ici şi acolo, firma viu colorată a unei ospătării.

Clinchetul zurgălăilor îmi aduce în minte imagini îndepărtate: faţada unui conac cu treptele acoperite de muşchi, buturugile uriaşe dintr-un şemineu, paloşele ciunte şi înnegrite de vreme dintr-o sală de arme.

Deodată, vizitiul coteşte pe un drum lateral care se pierde în adâncul pădurii.

Una din cele două domnişoare von Klausus şi-a lăsat capul pe umărul meu, cealaltă mă ţine strâns de mâna teafără cu nişte degete fierbinţi şi tremurătoare.

Ajungem în cele din urmă în faţa unei cârciumi aşezate la marginea unei poiene pustii.

Fetele se dau jos din sanie şi încep să alerge prin zăpada care străluceşte orbitor, mângâiată de razele unui soare cu dinţi.

Un bulgăre mă izbeşte în piept, însoţit de râsete în care vibrează un accent de cochetărie.

Le ajut pe domnişoarele von Klausus să înalţe un om de zăpadă cam otova, căruia îi punem în loc de nas un con negru de pin şi îi înfigem în gură una din ţigările mele de foi.

Dinspre cârciumă vine mirosul îmbietor al fripturii de gâscă şi al vinului fiert.

Prânzim în sala întunecoasă, cu grinzi afumate, de care atârnă, ca într-o bucătărie flamandă, ghirlande trandafirii de cârnaţi şi şunci negricioase.

Vinul cu mirodenii ne dezleagă limbile, vorbim toţi deodată şi râdem fără motiv. Apoi cele două fete încep să fredoneze un cântecel deocheat, în care e vorba de Trude cea grasă şi de un husar cu pantaloni roşii.

La întoarcere suntem îngreunaţi de mâncare şi băutură. Fetele moţăie cu capul pe umerii mei, iar eu le ţin de talie sub păturile miţoase ale doamnei consilier.

N-am reuşit să mă ridic decât după numeroase eforturi.

Urechile îmi ţiuiau cumplit şi din colţul gurii mi se prelingea o suviţă de sânge, căci îmi muşcasem limba atunci când alunecasem pe caldarâm.

Mi se părea că aud ba vocea subţirică a Liubei, ba tropotul unei perechi de bocanci, când în faţa, când în spatele meu, ceea ce îmi dădea un sentiment de derută şi nesiguranţă.

Nu ştiu cât am mers aşa, opintindu-mă şi orbecăind. Când am ajuns, în sfârşit la capătul străzii, începuse să se lumineze de ziuă. Mă găseam la marginea unui maidan plin de băltoace, învăluit în lumina cenuşie a zorilor. De undeva venea o geană de foc şi se auzea larmă de voci, însoţite de lălăiala piţigăiată a unei armonici.

Am recunoscut bărăcile iarmarocului, care, cu luminile stinse, mi se părea o îngrămădeală hidoasă de şandramale.

Ceva îmi spunea că Liuba trebuia să fie aici, aşa că am pornit-o în direcţia focului. Acesta ardea în faţa unei rulote şi era înconjurat de o adunătură de zdrenţăroşi, care se îndeletniceau temeinic cu băutura. Printre ei era şi ţiganul cu pălărie de mexican, căruia limbile focului îi luminau puternic faţa zbârcită, acoperită cu o plasă de riduri adânci, ce mă făcură să înţeleg că omul acesta era bătrân, extrem de bătrân şi că doar fardurile, pe care le folosea pesemne din abundenţă, îl făceau să se înfăţişeze ceva mai chipos sub luminile vesele şi înşelătoare ale iarmarocului. Bărbia căzută îi tremura, în timp ce încerca să-şi strecoare, printre buzele vinete, conţinutul unui clondir cu rachiu.

Puţin mai încolo, stătea tolănit un urs mătăhălos, ale cărui mormăituri mi-ai făcut inima cât un purice.

Adunându-mi ultimele picături de curaj, am întrebat despre Liuba. Mi s-a răspuns într-o limbă

necunoscută, cu consoane scrâşnite şi vocale rostite din fundul gâtlejului. Atunci mi-am încercat norocul şi am aruncat la întâmplare numele domnişoarei Robusta.

Hohote deşucheate de râs, cuvinte fără doar şi poate batjocoritoare şuierară atunci către mine, împreună cu duhoarea dezgustătoare a basamacului.

Moşneagul cu pălărie de mexican s-a ridicat anevoie m-a apucat de piept şi a început să mă bodogănească, arătându-mi în cele din urmă cu degetul un gard negru de rogojină.

Deasupra focului se prăjeau buturi aurii de slănină, înfipte într-o frigare de lemn. Auzeam sfârâitul grăsimii, care, din timp în timp, era lăsată să picure peste un codru negru de pâine şi o ceapă zdrobită în pumn.

Îmi era teribil de foame şi eram teribil de obosit.

O ţigancă bătrână mi-a întins o pipă de lut din care am tras maşinal câteva fumuri. Apoi am pornit clătinându-mă către gardul de rogojină. Ursul mi-a aruncat o privire indiferentă.

Iar o voce a rostit din nou răspicat în memoria mea numele lui Kostas Venetis.

Peste câteva zile o să fie Crăciunul.

Faţadele caselor din oraş sunt împodobite cu crenguţe de brad de care atârnă globuri colorate de sticlă şi bomboane învelite în staniol.

I-am cerut lui Guss să-mi cumpere un brăduţ, pe care l-am instalat în chichineaţa din spatele atelierului, unde locuiesc acum cu soldăţelul cel pirpiriu.

Acesta are patru găini albe, care se plimbă în voie prin cămăruţă. Soldăţelul a instalat pentru ele un braţ mare de paie lângă măsuţa de noapte.

Sunt nişte vietăţi molâi şi inofensive, cărora le place să le iau între degete crestele aspre la pipăit

în serile când nu mă duc la doamna consilier.

Se întâmplă ca una dintre aceste făpturi blegi şi silenţioase să fâlfâie brusc din aripile ei greoaie şi să se avânte pe genunchii mei spre marea bucurie a pirpiriului. Seara acesta se aşază pe un scăunel şi începe să tricoteze. Mă uit cu admiraţie la degetele lui bondoace, ce ştiu să mânuiască andrelele cu atâta îndemânare.

Mi-a împletit nişte ciorapi groşi de lână şi un fel de căciuliţă cu moţ, pe care mi-o pun înainte să merg la culcare, căci peste noapte în chichineaţă e frig. Soldăţelul îşi mută scaunul lângă pat şi începe să îmi maseze degetele de la picioare.

Din atelier se aude maşina de cusut şi tusea uscată a ovreiaşului.

Mă trezesc, într-o curte plină de noroi, în faţa unei căsuţe-vagon din care răzbate o lumină firavă. Un câine ogârjit se freacă de picioarele mele, scoate un mârâit care seamănă cu torsul unei pisici, apoi îşi înfundă botul într-o băltoacă. Aud cum îi plescăie limba, în timp ce se adapă îndelung, atingându-mi fluierele picioarelor cu vârful cozii sfrijite, de care sunt prinşi scaieţi.

Bat în uşa căsuţei-vagon şi un glas răguşit de femeie mă pofteşte să intru.

Înăuntru e o harababură de nedescris. Pe podea zac aruncate claie peste grămadă haine şi încălţări, sticle de băutură, cutii de ţigări, coji de cartofi, ziare mototolite.

O femeie negricioasă, cu părul oxigenat, stă turceşte în mijlocul patului şi trage dintr-o ţigară. Nu e nici foarte tânără, nici foarte frumoasă.

Are pe ea doar un combinezon şi i se văd smocurile stufoase de păr de la subsuori.

Încep s-o întreb despre Liuba.

Femeia mă ascultă uşor încruntată, apoi se scoală şi mă ajută să-mi scot flaşneta din spate.

Acum stau la masă, iar gazda îmi aşază în faţă o bucată mare de pâine şi o farfurie cu castraveţi acri. Bag în mine hulpav şi dau peste cap, dintr-o înghiţitură, paharul pe care mi-l întinde femeia, cred că e alcool de 90 de grade.

Simt o arsură puternică, aproape insuportabilă, pe urmă sunt inundat de un val de căldură ce porneşte de undeva din dreptul stomacului şi mi se răspândeşte în membre. Gazda îşi scoate combinezonul şi se întinde în pat cu braţele încrucişate sub ceafă, urmărindu-mi, plictisită, mişcările. Îi văd muşchii solizi, ieşind cu putere în relief de sub pielea negricioasă a coapselor. Are nişte umeri neobişnuit de largi şi braţele groase. Respiră liniştit şi egal, etalându-şi musculatura robustă a abdomenului.

Mă scol de la masă şi dau să mă apropii de dânsa, dar tocmai atunci uşa căsuţei-vagon este izbită de perete cu violenţă.

Miroase a zahăr vanilat şi a coajă de portocală.

În sobă arde un foc de cărbuni pe care patroana îl aţâţâ din când în când, scormonind în jăratic cu vârful unui cârlig.

Duşumeaua e vopsită într-un cafeniu şters şi ceruită cu grijă o dată pe săptămână.

Când patroana se apleacă deasupra vetrei, limbile focului îi înroşesc umerii rochiei albe de casă, cu mânecile suflecate până la coate. Îmi place să-i privesc spinarea puternică, pe care e în stare să aducă din pivniţă un sac plin cu cărbuni. Uneori mă pune să-i ascut penele uriaşe de gâscă, pe care le păstrează într-o firidă din spatele hornului.

Pe pereţi sunt litografii cu împărăteasa Sissy şi cu perechea nefericită din Mayerling, puse sub sticlă în rame de bronz pe care le împodobesc tritonii şi nereidele.

Şi mă pomenesc povestindu-i patroanei, la lumina plăcută a unei lămpi cu picior, despre sala de biliard de Schönbrünn, plină de feldwebeli care se pregăteau să plece pe front şi despre figura blajină a Kaiserului, care m-a primit fără fasoane, întinzându-mi la plecare două degete pătate de nicotină.

Îi vorbesc despre Otto von Lichtenstein, cel care primise în dar o sabie de paradă de la marea arhiducesă Maria-Antonia şi despre bunicul meu Karl, care, înainte să cadă la Austerlitz, fusese omul de încredere al prinţului Metternich.

La rândul ei, dânsa îmi povesteşte că a fost femeie de stradă la Viena.

Şi ne amintim amândoi de o cârciumioară din Prater, plină de ofiţeri amatori de rachiu de ienupăr, care le dădeau de băut florăreselor şi vânzătoarei de marţipan.

Este evreică din Praga şi-mi spune cum se numeşte în cehă mădularul bărbatului, pe care mi-l pipăie blând prin postavul aspru al uniformei.

După ce bem câteva pahare de vin, încep să fluier Marşul Radetzky şi izbucnesc într-un plâns gălăgios de beţiv.

Câţiva ţigani năvălesc în căsuţa-vagon, pornesc să mă suduie şi să mă izbească în coaste cu pumnii.

Înţeleg din pălăvrăgeala lor încâlcită, în care se învălmăşesc cuvinte din mai toate limbile Europei, că sunt acuzat de furtul unei flaşnete şi că urmează să fiu purtat pentru judecată la scaunul bulibaşei.

Femeia din pat s-a ridicat în capul oaselor şi spune ceva pe ţigăneşte.

Bărbaţii ripostează pe un ton certăreţ şi începe un fel de tocmeală, cu vorbe repezi şi şuierate, la sfârşitul căreia femeia se scoală din pat şi începe să se îmbrace cu mişcări repezite.

Ţiganii ne leagă mâinile la spate cu o sfoară subţire şi foarte tăioasă.

Unul din ei înhaţă, icnind şi opintindu-se, flaşneta care atârnă acum de spatele său ciolănos, vârât într-o redingotă ce străluceşte de jeg. Suntem purtaţi printre două şiruri paralele de magazii, din care capete femeieşti încă buimăcite de somn ne cercetează de sub clăile încâlcite de păr negru şi des.

Nişte puradei cu nasurile murdare se iau după noi, frământând desculţi noroiul lipicios şi negru ca smoala.

Traversăm o curte plină de grajduri, trecem pe lângă o cuşcă de sârmă din care se aud nişte mormăituri fioroase, ne înfundăm în trecerea îngustă dintre două şandramale de scânduri. Apoi, aplecându-ne mult, ne furişăm prin spărtura unui gard roşu de cărămidă. Acum ne găsim în faţa unui chepeng şi ni se porunceşte să coborâm în groapa ce se cască la picioarele noastre.

E o pivniţă săpătă direct în pământ şi aşternută cu paie. Mai am timp să zăresc, într-un colţ, două ulcioare cu apă şi două pâini soldăţeşti, pe urmă chepengul se trânteşte cu zgomot şi iată-mă părăsit în adâncul pământului, alături de femeia care bombăne nişte înjurături ţigăneşti, cu glasul ei îngroşat de tutun şi de băutură.

Îmi voi petrece sărbătorile de Crăciun într-o cabană de vânătoare ce aparţine doamnei von Klausus.

Pirpiriul îmi pregăteşte bagajele, supravegheat prin ochelari cu severitate de Guss. Acesta m-a sfătuit să-mi cumpăr câteva cămăşi de mătase şi a avut grijă să-mi cureţe, cu mâinile lui pricepute, uniforma de paradă pe care am de gând să o port în prima zi a Crăciunului. Acum în atelier miroase puternic a terebentină.

Ovreiaşul mă conduce pe urmă la gară, foarte emoţionat, şi ţine să-mi urce el însuşi bagajele în vagon, spre nemulţumirea celor trei sau patru hamali ce se şi înghesuiseră în jurul nostru, sperând într-un bacşiş generos.

Doamna consilier e în mod evident iritată de prezenţa lui Guss şi dă din cap cu răceală atunci când acesta îi face o plecăciune până-n pământ.

În timpul călătoriei stau între cele două domnişoare, care şi-au luat lucrul de mână şi brodează, sub supravegherea severă, de institutoare, a doamnei von Klausus. Fetele sunt serioase la culme, nu-şi ridică nasul deloc din coşuleţul cu papiote.

Coborâm într-o haltă de munte, unde suntem aşteptaţi de o sanie.

Aşa-zisa cabană e de fapt un conac în toată puterea cuvântului, aşezat pe versantul unei coline abrupte, acoperite din loc în loc cu desişuri întunecate de zadă.

Primesc o cameră cu fereastra spre răsărit. Pe pereţi sunt câteva coarne rămuroase de cerb şi o gravură înfăţişându-l pe arhiducele Rudolf la vânătoare.

Deschid fereastra şi respir aerul tare al muntelui.

Bătrânul valet, în fracul său, ale cărui cozi mătură duşumeaua, mă anunţă că dejunul se va servi într-o jumătate de oră.

Femeia va încerca să îmi roadă legăturile de la mână.

Se târăşte lângă mine pe dibuite. Maxilarele sale puternice se încleştează de sfoara ce-mi roade carnea fleşcăită a antebraţului.

Buzele ei călduţe îmi ating pielea julită până la sânge şi-mi potolesc într-o oarecare măsură durerea.

O simt cum pipăie cu limba sfoara tăioasă şi rezistentă ca un fir de oţel. Apoi incisivii săi încep să alunece ca o pilă de-a curmezişul legăturilor ce nu par câtuşi de puţin să cedeze. Fălcile îi troznesc de efort. Îmi spune că şi-a tăiat rău buzele, geme din pricina usturimii, apoi îmi cere îngăduinţa să se oprească din lucru, ca să-şi cureţe gura de sânge.

Acum stă cu capul lipit de spatele meu, icnind ca o vită înjunghiată.

Pe urmă se târăşte până la ulciorul cu apă şi bea, lipăind ca un animal, cu înghiţituri scurte şi hămesite.

Deodată aud o bufnitură puternică, urmată de un strigăt, pe jumătate înăbuşit, de durere. Nu-mi pot înghiţi urletul aproape animalic de spaimă. Îmi spune să stau liniştit: a reuşit să spargă ulciorul şi va încerca să-mi taie legăturile cu un ciob. Şi vine lângă mine, ţinând ciobul de pământ ars între dinţii ei sănătoşi.

Îi freacă marginile tăioase de sfoara ce-mi ţine mâinile răstignite la spate.

Lasă apoi ciobul din gură şi se apucă să tragă cu dinţii de legăturile a căror strânsoare nu mai este chiar aşa de puternică.

Vizitarea conacului a durat o jumătate de zi.

Toate camerele sunt pline de trofee de vânătoare. Într-un rastel de stejar se găsesc expuse câteva arme de mare preţ. Admir o flintă de pe vremea regelui Gustav Wassa, o cartuşieră de argint aurit, cuţite de vânătoare ale căror plăsele au fost încrustate cu fildeş în vestitele armurării spaniole.

Doamna von Klausus se arată foarte mândră de toate aceste relicve de acum două sute şi mai bine de ani, pe care familia soţului ei le-a agonisit dând bani cu dobândă şi vânzând peşte sărat în hala

oraşului. Trebuie să constat, nu fără o strângere de inimă, că gazda mea posedă din plin odioasa trufie a parveniţilor

Ţine să-mi arate cu mâna ei modul de încărcare al flintei, dar degetele sale bondoace, care o dau de gol pe negustoreasă, fac o impresie penibilă în timp ce se încleştează pe trăgaciul în formă de treflă, pe care se văd încrustaţii de o mare fineţe. Iar atunci când trage din teacă un superb pumnal turcesc, ajuns acolo prin cine ştie ce întâmplare, doamna consilier are aerul plebeu al unei slujnicuţe de măcelar.

De altfel pare în largul ei doar în bucătăria ce ocupă aproape jumătate din parterul conacului.

Aici domneşte o animaţie deosebită, căci mâine e ajunul Crăciunului.

În oalele cât statul de om clocotesc căpăţâni uriaşe de porc, băşici umplute cu tocătură, roţi albicioase de leberwurst şi coliere negre de sângerete. Un flăcău roşu la faţă tocmai a adus două gâşte tăiate, pe care rândăşiţele încep să le jumulească, în timp ce bucătăreasa pescuieşte cu un linguroi găurit jumările aurii dintr-o cratiţă.

Doamna consilier cercetează tocătura dintr-un castron, scotoceşte cu nasul prin oale şi cratiţe, înfige o furculiţă într-o bucată mare de muşchi ce se răceşte pe fundul unei tingiri, mestecă puţin bojoc fiert, doreşte să potrivească ea însăşi de sare sosul unei fripturi, apoi mă întreabă dacă nu poftesc o bucăţică fierbinte de caltaboş.

Fetele ciugulesc distrate câte-o jumară.

Coborâm pe urmă în crama de la subsol.

Doamna von Klausus păşeşte în faţa mea, cu aerul unui preot care oficiază, arătându-mi sticlele prăfuite, cu vinuri de pe vremea prinţului Metternich şi a lui Otto von Lichtenstein.

O aud poruncindu-i bătrânului slujitor, care ne însoţise tot timpul de-a lungul acestui periplu atât de obositor pentru mine, să desfunde o sticlă de Tokay.

Vinul are cincizeci de ani şi e vârtos ca un untdelemn.

După mari eforturi, femeia a reuşit să-mi taie legăturile. O ajut, la rândul meu, să-şi elibereze mâinile. Îmi spune că trebuie să fugim numaidecât şi îmi cere să mă caţăr pe umerii ei, ca să dau la o parte chepengul.

Îmi scot încălţările tăvălite prin noroiul negricios care acoperea ulicioarele iarmarocului.

Femeia se chirceşte la picioarele mele. Mă lipesc de ea şi îi simt şezutul pietros frecându-mi-se de coapse. Mâinile mele îi cuprind grumazul şi, ajutându-mă de genunchi, izbutesc să ajung cu tălpile pe umerii ei atletici. O simt apucându-mi picioarele pe care le apasă cu forţă de peretele pivniţei. Vocea ei răguşită de basamac îmi cere să împing cu toată puterea de chepengul gropniţei,

Mă opintesc şi împing. Spre mirarea mea, acesta se dă la o parte destul de uşor. Temniţa noastră nu e păzită.

Reuşesc să mă târăsc pe marginea alunecoasă a gropii, care seamănă cu un mormânt proaspăt săpat. Femeia mă urmează. Are mişcări agile de acrobată şi se caţără cu îndemânare pe peretele aproape vertical de pământ.

Aruncăm în jurul nostru o privire neliniştită.

E linişte şi pustietate. Nu se aude decât plescăitul monoton al picăturilor rare de ploaie. Femeia îmi arată cu degetul linia îndepărtată a orizontului şi şopteşte că trebuie să ne despărţim.

Apoi se lipeşte de mine şi mă sărută apăsat pe obraz.

Vinul tare şi mâncărurile grele ce-mi fuseseră servite la cină, mi-au provocat o stare de agitaţie. Somnul întârzie să se apropie.

Stinsesem lumânarea şi mă vârâsem sub plapuma groasă, dar mădularele mele, deprinse cu duritatea patului de cazarmă, nu se simţeau prea în largul lor: doamna von Klausus îmi pregătise un culcuş pentru sibariţi. Mi-am amintit de patul de fier al bunicului Karl şi de aşternutul simplu al Kaiserului. Apoi de salteaua subţire pe care eram trimis să mă culc în copilărie.

Eram cufundat în amorţeala dintre veghe şi somn când uşa s-a deschis fără zgomot. Am recunoscut pasul bărbătos al doamnei consilier, apoi vocea ei, pronunţându-mi încetişor numele.

Am mormăit ceva, încercând să mă prefac adormit, dar gazda s-a aplecat peste mine şi a început să mă zgâlţâie puternic de umeri. Atunci m-am ridicat în capul oaselor.

Femeia a plecat de la pat şi a aprins lumânarea. Era într-o cămaşă de noapte lungă şi decoltată, peste care purta un fel de scurteică, împodobită cu multe danteluri şi broderii. Adusese încă o sticlă de Tokay şi două pahare.

Am bombănit că nu mă simt bine, dându-i de înţeles că aş dori să mă odihnesc.

Ea a turnat în pahare, pe urmă s-a apropiat iarăşi de pat, afişând în locul băţoşeniei sale obişnuite, o voioşie suspectă. Îşi piţigăia vocea într-un chip neplăcut şi am băgat de seamă că era fardată mult mai ţipător ca de obicei.

N-am avut încotro şi a trebuit să ciocnesc cu doamna consilier.

Ultima carte a Nastenkăi

Într-o zi, Nastenka a reapărut pe neaşteptate şi mi-a spus că este însărcinată.

Îi privesc cu stupoare pântecele umflat, care se conturează, asemenea unei gâlme enorme, pe sub zeghea vărgată. Are pete roşii pe faţă şi mi se pare că gleznele ei sunt încă şi mai butucănoase.

M-am sculat fără nicio vorbă din pat, ducându-mă în vechiul meu culcuş din dosul bordeiului. Nastenka mi-a aruncat o privire recunoscătoare şi s-a prăbuşit în tăcere printre aşternuturile murdare, pe scândura tare ca piatra. În timp ce doarme, Nastenka scoate un şuierat uşor, care seamănă cu şuieratul unui ceainic ce clocoteşte.

După o vreme, în faţa bordeiului şi-a făcut apariţia figura bărboasă a lui Dostoievski.

Mă cheamă afară şi începem să jupuim amândoi un iepure cenuşiu.

Cu aceeaşi custură cu care am vrut să străpung inima Nastenkăi, bătrânul despică burta moale a animalului. Scoate cu grijă ficatul, pe care îl aşază pe o frunză mare de brusture. Mâna lui e mânjită până la cot cu pete roşii şi lipicioase de sânge.

Punem iepurele să fiarbă într-o oală mare de tuci.

Din când în când, Dostoievski azvârle în fiertură tot felul de buruieni aromatice. Apoi ciopleşte o frigare de lemn şi perpeleşte pe jar măruntaiele animalului pentru Nastenka.

Nu se aude decât clocotul liniştit al ceaunului şi şuieratul subţire al Nastenkăi.

Tokayul îmi sporeşte starea de surescitare, iar trăncăneala doamnei consilier mă oboseşte la culme.

N-am mai văzut-o niciodată atât de volubilă.

Crezând că îmi face plăcere, s-a apucat să-mi istorisească despre tovarăşii de vânătoare ai soţului ei, care îşi deşertau în bucătăria uriaşă de la parter cocoşii de munte din tolbă şi îşi purtau cu grandoare particula de nobleţe printre sticlele prăfuite din cramă. Unul dintre aceştia fusese (doamna consilier n-are nici un dubiu) un autentic von Lichtenstein.

N-are niciun rost să-i reamintesc că din semeţia de odinioară a familiei n-a mai rămas decât un conac cu acoperişul dărăpănat şi un ofiţer ciung de o mână, care-şi poartă toată averea în cufărul de campanie.

Doamna von Klausus a adus şi un săculeţ de nuci, pe care le sparge cu un cleşte de argint masiv, în timp ce pălăvrăgeşte despre isprăvile vânătoreşti ale acelui von Lichtenstein care nu există decât în imaginaţia ei. Stă cu picioarele depărtate, ca o ţărancă, iar poala cămăşii sale de noapte e plină cu coji de nucă.

Îmi întinde fără fasoane palma lată şi negricioasă, oferindu-mi miezurile cu pieliţă pergamentoasă, aducând a măruntaie mumificate.

Şi o văd roşind atunci când îmi spune că ea şi răposatul von Klausus mergeau de obicei la culcare cu o traistă de nuci descojite, pe care le ronţăiau între două împreunări, condimentându-le cu un strop de vin unguresc.

Miezul de nucă îmi alunecă greu prin gâtlej şi îmi umple gura de amăreală.

Ciugulesc totuşi din palma doamnei consilier, forţându-mă să-mi ascund dezgustul stârnit de mâna ei transpirată, care miroase tare a creme de frumuseţe.

Şi mă resemnez să admir medalionul pe care gazda îl scoate dintre sânii ei grei, ca doi săculeţi

cu grăunţe, ca să-mi arate o miniatură ce-i înfăţişează pe soţii von Klausus la o vânătoare de urşi. Poartă amândoi pălăriuţe cu pene, iar doamna consilier îşi propteşte cizma de spatele unei fiare flocoase, ce îşi rânjeşte la mine gura plină de colţi.

Înţeleg că Nastenka o să nască nu peste multă vreme.

Dostoievski îi pipăie din când în când pântecele umflat cu îngrijorare.

Soţia mea e tot mai nepăsătoare la tot ce se întâmplă în jurul ei. Şi nu vorbeşte cu nimeni, schiţând doar câte un mic zâmbet de recunoştinţă atunci când îi oferim porţia de fiertură sau măruntaiele perpelite în spuză.

Zace în culcuşul ei, jucându-se tot timpul cu păpuşile de cârpă, pe care le leagănă, scoţând sunete stranii din fundul gâtlejului. Câteodată îşi scoate sânii din zeghe, fără a se sfii de prezenţa lui Dostoievski. Şi se preface că îşi alăptează păpuşoii diformi, mârâind ceva ce aduce a cântec.

E foarte bucuroasă când Liuba se hotărăşte să treacă pragul bordeiului.

Fetiţa se apropie cu timiditate de culcuşul Nastenkăi, care o mângâie pe creştet şi o cheamă să se culce alături de ea, sub pătura murdară, pe care se mai văd încă nişte pete de spermă.

Stau îmbrăţişate ca două păpuşi caraghioase de cârpă şi se întâmplă ca fetiţa să apuce, între buzele sale fără culoare, sfârcurile vinete ale Nastenkăi. Dacă o surprinde culcată lângă soţia mea, Dostoievski îşi înfige degetele în urechiuşele Liubei şi răsuceşte brutal.

Atunci Liuba se aşază pe pragul bucătăriei şi aruncă spre Nastenka o privire de câine bătut

Încerc să potolesc pe cât pot crizele de furie ale lui Dostoievski, care bombăne nu ştiu ce despre poziţia fătului şi îmi cobeşte că Nastenka va avea o

naştere grea. Apoi îmi îmbrăţişează picioarele şi mă roagă iarăşi să-l iert că m-a îndemnat să săvârşesc vărsare de sânge.

S-ar zice că doamna von Klausus nu intenţionează să meargă prea curând la culcare.

Bâigui iar că mi-e rău şi-i cer permisiunea să stau culcat, căci doar în această poziţie nevralgia mea facială devine oarecum suportabilă. Gazda mea sare în picioare, ţine să-mi tragă cu mâna ei plapuma până la bărbie, apoi stă pe marginea patului, cu sticla de vin şi poala ei plină cu nuci.

Vorbesc cu dânsa monosilabic, prefăcându-mă că mă strâmb de durere din pricina nevralgiei

Deodată începe să-mi vorbească despre poftele ei trupeşti, care de la moartea consilierului îi tulbură nopţile. E roşie la faţă, iar limba i se împleticeşte uşor.

A avut, fireşte, câteva aventuri, pe care nu le-a putut transforma însă în legături trainice din cauza fetelor, care o supraveghează cu străşnicie şi i-au izgonit din casă pe toţi bărbaţii dispuşi s-o ia de soţie. Vorbeşte cu tot mai multă însufleţire şi la un moment dat mă apucă de mâna teafără, pe care mi-o strânge între degetele ei de negustoreasă.

Îmi dau seama că sunt la discreţia acestui morman de carne transpirată şi fleşcăită, aplecată acum peste mine, care îmi suflă în faţă o duhoare stătută de vin. Şi decid să renunţ la orice aparenţă de politeţe, mă întorc cu spatele la doamna consilier şi-mi înfund faţa în pernă, pretextând o durere năpraznică.

E prima dată de la vindecarea mea că mă privesc în ciobul de oglindă al Nastenkăi şi aproape că nu-mi recunosc faţa.

Obrajii mi-s buhăiţi, iar bărbia şi nasul parcă mi s-au alungit. Cineva m-a tuns foarte scurt şi observ că părul meu e acum aproape în întregime cărunt. Am pierdut socoteala timpului şi nu-mi pot da seama dacă mă aflu în Monte Negro de luni, ani sau decenii.

În apropierea bordeiului nu se mai arată de mult nicio sutană cernită.

De jur-împrejur totul e năpădit de bălării care îţi ajung până la mijloc. Chiar şi acoperişul adăpostului nostru e invadat de nişte plante cărnoase, arborescente, printre care fojgăie şobolanii de câmp.

Privirea mi se fixează acum asupra Nastenkăi. Stă pe marginea patului şi scotoceşte în cutia ei de carton. Şi soţia mea s-a schimbat mult, sarcina i-a deformat trăsăturile. Remarc pentru prima oară ce nas urât are Nastenka: scurt, ridicat în sus şi cu nările foarte largi.

Îşi înroşeşte buzele, ca odinioară în casa de oaspeţi şi mânuieşte cu aceeaşi stângăcie batonaşul de ruj.

Mă uit stingherit la ea minute în şir şi nu pot să înţeleg unde a izbutit să găsească bucata aceea de carmin, care-i transformă gura într-o pată diformă şi roşie.

Deodată, Nastenka mă cheamă la ea, aruncându-mi o privire grea de tristeţe.

Prin intrarea bordeiului se strecoară lumina aurie a unei după-amieze de toamnă.

M-am apropiat de culcuşul Nastenkăi, care îmi face semn să mă aşez lângă ea.

Şed stingherit pe marginea patului. Pântecele Nastenkăi îmi atinge piciorul. Şi vreau să spun ceva, dar am un nod în gâtlej şi nu pot să scot decât un fel de suspin care seamănă cu un scâncet.

Nici nu-mi dau seama când Nastenka îşi freacă bucăţica de ruj de buzele mele, chinuindu-se să schiţeze un zâmbet, care seamănă mai mult cu o strâmbătură.

Ne uităm unul la altul, cu o tristeţe câinească în ochi, apoi Nastenka aruncă pe jos bucăţica de ruj şi o striveşte cu talpa piciorului.

Nu mă mai pot stăpâni şi izbucnesc într-un hohot de plâns. Plânge şi Nastenka, strângându-mi grumajii cu braţele, în timp ce, de undeva de afară, se aude chemarea drăgăstoasă a guguştiucului.

Înţeleg din bâiguielile tot mai dezlânate ale doamnei consilier că aceasta are un nou pretendent, care va face o vizită la conac în prima zi de Crăciun.

Începe să-mi spună că e vorba de un bărbat vrednic de toată stima, care de altfel mă cunoaşte şi mă apreciază şi că intrigile fetelor ar putea să strice şi acest proiect de căsătorie, dacă nu voi fi atât de generos încât să-i acord sprijinul meu. Dacă şi-a luat libertatea de a năvăli pe neaşteptate în camera mea şi de a-mi viola intimitatea, iar intimitatea e lucrul cel mai de preţ – nu-i aşa, domnule von Lichtenstein? – este pentru că are nevoie de ajutorul unui om de familie şi de caracter. Singurul care ar putea să le convingă pe fetele ei să accepte un tată vitreg, căci domnişoarele von Klausus nu sunt în stare să-mi refuze nimic, a văzut ea asta prea bine, nimic, dar absolut nimic.

Şi în timp ce doamna consilier deapănă toată această vorbărie fără început şi fără sfârşit, întretăiată de suspine şi lacrimi, corpul ei mare se strecoară sub plapumă, făcându-mă să sar din aşternut şi să mă refugiez pe fotoliul de lângă sobă.

Gazda nu pare să se sinchisească prea tare că am lăsat-o singură. O văd înfofolindu-se bine în plapumă şi căutând o poziţie cât mai comodă. Ţine în mână sticla de Tokay, din care mai trage o dată cu sete, apoi o lasă să se rostogolească pe duşumea.

Nici nu mai îndrăznesc să privesc în direcţia patului, de unde începe să se audă un sforăit gros, pe care nu mă îndoiesc că îl aud şi cele două domnişoare von Klausus.

Obrajii îmi ard de ruşine şi mă pomenesc blestemând ziua când am acceptat invitaţia doamnei consilier.

Trec astfel câteva minute penibile, apoi îmi iau inima-n dinţi, mă apropii de pat şi încep s-o zgâlţâi cu putere pe gazda mea, care deschide ochii cu mare greutate, bâiguie ceva de neînţeles şi adoarme din nou, făcându-mă să văd roşu în faţa ochilor de mânie.

Încep să-i trag nişte ghionturi zdravene între coaste şi pe urmă o muşc de ureche până la sânge.

Nu ştiu cât am plâns agăţat de gâtul Nastenkăi, care şi-a strecurat degetele sub zeghea mea cenuşie şi a început să îmi mângâie cicatricea de deasupra stomacului.

Din ziua aceea, mă aşezam adeseori, în absenţa lui Dostoievski, pe marginea patului, lângă Nastenka.

Câteodată se strecura în bordei şi Liuba, care se ghemuia la picioarele noastre ca un căţeluş.

Stăteam nemişcaţi şi în tăcerea adâncă din interiorul bordeiului nu se auzea decât respiraţia greoaie a Nastenkăi.

Aceasta mă îndemna uneori, din gesturi sau din priviri, să-mi lipesc urechea de burta ei diformă şi lăbărţată. Acolo ticăie ceva ca un ceasornic de buzunar.

Dostoievski a meşterit un leagăn de lemn, pe care l-a instalat lângă culcuşul tare al Nastenkăi.

Amintiri stranii îmi vorbesc de la o vreme într-o limbă necunoscută.

Iar prin faţa ochilor mei trece imaginea unor portaluri acoperite de iederă, camere austere prin

care umblă călugăriţe în negru şi alb, cu feţe prelungi şi severe, brăzdate de reţele de riduri subţiri.

Şi sunt pe punctul de a-mi aminti numele meu de familie, numele uneia dintre cele mai ilustre familii din Europa.

După ce am muşcat-o de sfârcul urechii, doamna von Klausus s-a ridicat pe jumătate, m-a cuprins cu braţele sale puternice şi m-a tras către ea.

Nu credeam să fie atât de vânjoasă. Mă zbat încercând să mă eliberez şi între noi se încinge o luptă surdă, în timpul căreia nu-mi pot folosi mâna teafără, căci strânsoarea doamnei consilier nu-mi îngăduie să mă mişc.

Femeia e beată, buimacă de somn şi, în vreme ce mă ţine deasupra ei, strângându-mă cu mâinile şi picioarele, adoarme din nou, slobozind acelaşi sforăit gros care se aude cu siguranţă în toată casa.

Izbutesc cu greu să mă eliberez şi mă rostogolesc pe podea, lovindu-mă la cap de marginea ascuţită a măsuţei de noapte.

Patul se cutremură de sforăiturile doamnei consilier.

Înţeleg că-mi va fi cu neputinţă să o trezesc. Ar trebui să-mi adun bagajele şi să plec numaidecât, dar cea mai apropiată gară este la douăzeci de kilometri.

Mă resemnez să aştept dimineaţa, ghemuit în fotoliul de lângă sobă.

Acum îmi aduc foarte bine aminte că pe una din călugăriţele care-mi bântuie de la o vreme închipuirea o cheamă sora Francisca.

Suntem pe o pajişte smălţată de flori, băieţi în hăinuţe de paji, cu uriaşe gulere de dantelă şi fetiţe în rochii albe, care mătură iarba cu poalele.

Sora Francisca ne spune cum se numesc toate aceste flori albastre şi roşii, pe care le smulgem din rădăcină şi le punem la uscat între nişte file de sugativă.

Apoi băieţii încep să prindă gândaci aurii, care roiesc printre tulpinile fragede ale florilor, în timp ce fetele îşi scot plasele de prins fluturi, iar sora Francisca îşi deschide breviarul cu încuietoare metalică.

De undeva se aude bătaia solemnă a clopotelor. Ascultăm zgribuliţi, sub ogivele afumate de lumânări, cuvintele latineşti ale preabunului *pater*. Şi iată-ne cântând tabla înmulţirii, într-o cameră plină de pupitre, în care stau îngrămădite cărticele subţiri şi hărţi pictate în verde, galben şi cafeniu.

E suficient să închid ochii pentru ca aceste vedenii, de o neobişnuită limpezime, să mă fure cu totul, făcându-mă să uit bordeiul de pământ unde Nastenka e pe cale să nască şi reţelele de sârmă ghimpată care mă ţin prizonierul fratelui-stareţ.

Într-o zi, m-am pomenit vorbindu-i Nastenkăi despre sora Francisca şi despre coridoarele boltite, unde paşii mei se încrucişau cu cei ai unei fetiţe în rochie albă.

Ascultându-mă, Nastenka a fost cuprinsă de o stranie agitaţie. A început să facă nişte semne ciudate cu mâinile şi să rostească un puhoi de cuvinte care păreau să fie italieneşti, în timp ce în ochii ei se aprindea pentru prima oară o licărire de inteligenţă.

În cele din urmă m-a furat somnul.

Când m-am trezit, doamna consilier nu mai era în odaie şi doar sticla de vin răsturnată pe duşumea îmi adeverea că totul se întâmplase aievea.

Îmi simţeam capul greu, iar când bătrânul valet mi-a bătut la uşă anunţându-mă să cobor la dejun mi s-a părut că citesc în intonaţia lui o nuanţă batjocoritoare.

M-am dus în sufragerie hotărât să-mi anunţ gazda că treburi grabnice mă silesc să părăsesc conacul chiar în ziua aceea.

Doamna von Klausus nu venise la masă. Nu erau în sufragerie decât cele două domnişoare, care m-au întâmpinat cu amabilitate, făcându-mi loc între ele. Apoi au început să flecărească, potopindu-mă cu tot felul de drăgălăşenii, în timp ce aveau grijă să-mi umple paharul cu rachiu de ienupăr, palmele lor grăsulii mi s-au aşezat ca din întâmplare pe coapse.

Oare păţania de azi-noapte să fi trecut cu totul neobservată?

Rachiul mă face peste măsură de vorbăreţ şi încep să le înşir nişte complimente cam în doi peri celor două fete, care roşesc până-n albul ochilor.

Cu toate acestea, nu-şi retrag mâinile de pe coapsele mele. Şi nu protestează atunci când mă apuc să le mângâi pe şolduri, fredonând răguşit cântecul despre Trude cea grasă.

În timpul nopţii zac între veghe şi somn, la picioarele Nastenkăi. Aceasta respiră tot mai greoi şi e cuprinsă adesea de uşoare convulsii.

Mi se pare că aud cântecul unor voci argintii şi îmi vine în minte o hăinuţă albă de ministrant.

Aceste glasuri se armonizează cu sunetul grav al orgii la care cântă sora Francisca.

Apoi mă pomenesc în faţa unor dulapuri ticsite de uniforme ofiţereşti, pe care le scutur de praf sub supravegherea atentă a unei dădace.

Iată-mă frecând cu un petic de catifea nasturii aurii ce strălucesc în lumina puternică a soarelui de amiază. Iată-mă periind o redingotă albastră ca

cerul, pe care licăreşte o cruce împodobită cu diamante. Şi iată-mă lustruind nişte cizme cu pinteni ajutat de un bătrân lacheu, a cărui faţă este zbârcită ca pergamentul.

Printr-o fereastră deschisă se zăresc nişte fetiţe care sar coarda.

Uneia dintre ele i se spune *micuţa logodnică*.

Domnişoarele von Klausus m-au convins să jucăm baba-oarba.

Şi în timp ce una descoperă în sertarul unei comode un clopoţel pe care se apucă să mi-l agite pe la ureche, cealaltă mă leagă la ochi cu o bandă de mătase neagră pe care şi-a scos-o din sân, azvârlindu-mi o privire plină de echivoc.

Încep să păşesc împleticindu-mă în jurul mesei pe urmele fetelor care sună din clopoţel. Clinchetul se aude când din faţa, când din spatele meu şi e acompaniat de râsete înfundate. Înaintez câţiva paşi, cu mâinile întinse mult înainte şi mi se pare că ating cu vârful degetelor volanele unui corsaj de tafta. Dar clopoţelul se aude de data aceasta din dreapta, iar o voce alintată şopteşte ironic, foarte aproape de urechea mea: *Nu suntem acolo, dragă von Lichtenstein*.

Mă răsucesc, în jurul propriei mele axe şi pornesc din nou în căutarea celor două domnişoare, zdrăngănind din pinteni pe parchetul alunecos.

Acum clinchetele s-au îndepărtat. Aşa că mă hotărăsc să înaintez prudent spre perete, pipăind drumul cu braţele şi încercând să-mi calculez cu precizie paşii.

Răstorn un scaun, în hohotele zglobii ale fetelor, care mă îndeamnă s-o caut pe Trude cea grasă în poiata de păsări. Apoi se plâng cu nişte voci de mironosiţe că n-are cine să le scoată şoricelul care le-a pătruns sub cămaşă.

Sângele începe să-mi clocotească. Las la o parte prudenţa şi încep să navighez printre mobile ca un descreierat, strigând în gura mare ce va păţi Trude cea grasă din partea husarului cu pantaloni purpurii.

Nu primesc însă nici un răspuns. O linişte suspectă a început să domnească în sufragerie.

Nastenka se trezeşte din somn şi îmi cere o înghiţitură de apă.

Soarbe cu sete din ulciorul de lut, apoi îmi ia mâna şi o apasă pe pântecele ei ţuguiat. Din piept slobozeşte un oftat greu, ca de animal de povară. Îmi dau seama că e chinuită de fierbinţeală.

Moi în apă o bucată de cârpă, o storc de câteva ori şi umezesc cu ea fruntea Nastenkăi, care emană o căldură nesănătoasă.

Stăm unul lângă altul pe marginea patului, fără să ne vorbim.

Încet-încet mă las furat iarăşi de amintiri vechi, ce-mi trec pe dinaintea ochilor, ca secvenţele unui vis, pe care îl urmăresc cu ochii deschişi, lipit de şoldurile fierbinţi ale Nastenkăi.

E ziua primei comuniuni şi o conduc la altar pe *micuţa logodnică*.

Îngenunchiem în faţa grilajului scund din capelă, iar duhovnicul abaţiei ne întinde bucata sfărâmicioasă de hostie.

Din strane se uită la noi chipurile surâzătoare ale ţăranilor sau câte-o haină verde de pădurar.

Satul se-ntinde la picioarele abaţiei, iar de la ferestrele mari ale oratoriului Sora Francisca mi-a arătat nu o dată acoperişurile negre de draniţă şi hornurile prin care, la ora cinei, ies şomoioage albastre de fum.

După ce m-am deprins să cobor de unul singur cărarea abruptă spre sat, paşii mei au străbătut, nu o dată, uliţa ciudat de pustie, unde întâlneam doar

câte un bătrân descărnat, care făcea deasupra mea semnul crucii şi mormăia încetişor o binecuvântare.

La marginea satului era un conac uriaş, cu ferestrele oblonite, înconjurat de arbori coşcovi de bătrâneţe.

După un timp, am venit până la gardul conacului întovărăşit de *micuţa logodnică* şi am privit, printre scândurile putregăite, curtea năpădită de bălării.

În timp ce ne uitam în curtea conacului, eu şi fetiţa în alb ne strângeam foarte tare de mână.

Le numesc pe domnişoarele von Klausus *găinuşele mele dragi*, adăugând că au târtiţele cele mai nostime de pe faţa pământului.

Apoi zornăi cu semeţie din pinteni, aşteptând să le aud hohotele sănătoase de râs. Iarăşi tăcere.

Am dintr-o dată senzaţia că sunt victima unui complot: fetele sunt înţelese cu mama lor ca să mă pună în situaţiile cele mai stânjenitoare. Îmi smulg legătura de la ochi, bombănind o înjurătură. Aşa cum mă aşteptam, sufrageria e goală.

Înainte să plec, ar trebui să le dau o lecţie acestor neruşinate. Fără doar şi poate, patroana de la casa de toleranţă e o persoană mult mai respectabilă decât doamna consilier.

Deodată observ că uşa armoarului se mişcă uşor. Mă reped şi smucesc uşa masivă, care scoate un troznet de mobilă veche.

Fetele mi se aruncă în braţe. Sunt foarte îmbujorate şi clipesc din genele lor aurii. Au o înfăţişare atât de încurcată şi nişte expresii atât de copilăroase, încât mânia mea de adineauri se transformă într-o tandreţe aproape paternă.

Una din ele îşi ridică poala rochiei, arătându-şi până la jumătate coapsa trandafirie şi mă roagă, cu

un aer distrat, să-i potrivesc jartiera care, iată, s-a desfăcut.

Mă pomenesc îngenunchiat pe covor, cu degetele crispate pe piciorul fierbinte, care mi se abandonează cu totul.

Buzele mele se lipesc de pielea mătăsoasă şi moale de deasupra genunchiului.

Aşa am fost surprinşi de doamna von Klausus, care a intrat împleticindu-se în sufragerie.

Într-o zi, am descoperit o spărtură în gardul conacului.

Ne-am strecurat înăuntru, printre urzicile care ne umpleau picioarele de băşici şi ramurile spinoase ale tufelor de răsură.

Nişte câini fioroşi s-au repezit la noi, răsturnându-ne la pământ şi apropiindu-şi ameninţător botul de feţele noastre. Nu ştiu cât am zăcut aşa, striviţi de labele mari ale fiarelor şi morţi pe jumătate de spaimă.

Într-un târziu, vocea stinsă a unui bătrân a început să bălmăjească vorbe fără înţeles pentru noi, într-o limbă care semăna vag cu italiana. Dulăii şi-au descleştat labele şi-am reuşit să ne ridicăm în picioare.

În faţa noastră stătea un moşneag în haină verde de vânător.

Bătrânul ne-a făcut o plecăciune adâncă şi ne-a spus că ar fi încântat să-şi împartă cu noi gustarea sărăcăcioasă. Apoi ne-a luat de mână şi ne-a purtat pe nişte alei lăturalnice, deasupra cărora crengile unor arbori, bătrâni de sute de ani, formau o boltă întunecoasă.

Din când în când moşneagul se apleca şi culegea câte un burete cărnos, pe care îl întindea *micuţei logodnice*. Nu după mult, poala rochiei sale albe s-a umplut cu ciuperci.

Ajungem în faţa unei căsuţe de lemn, pe al cărei acoperiş cocoşat se lăbărţează pete de muşchi. De streaşina veche atârnă pânze lungi de păianjen.

Ne spune că e maestrul de vânătoare al Monseniorului, plecat de mulţi ani în călătorie. Îi pare rău că nu ne poate arăta odăile conacului, dar totul e ferecat. Lacăte ruginite ferecă uşile şi obloanele de stejar de la plecarea stăpânului.

Pe urmă aprinde focul şi începe să frigă pe jar bureţii din poala *micuţei logodnice*.

Mă ridic în picioare, hotărât să înfrunt explozia de indignare a doamnei consilier.

Aceasta nu spune însă nimic, se lasă greoi pe scaun şi îşi masează pometii căzuţi. Fetele şed şi ele cu mâinile încrucişate în poală, ca nişte eleve de pension. Apoi cea căreia îi sărutasem adineauri genunchiul mă întreabă dacă nu doresc nişte rachiu de ienupăr.

Doamna von Klausus îşi masează în continuare obrajii.

Sorb maşinal din paharul pe care mi-l întind nişte degete durdulii.

Fetele vorbesc acum despre toaletele pe care le vor îmbrăca a doua zi, când doamna consilier va avea casa plină de invitaţi.

Afară ninge din nou. În curtea conacului este oprită o sanie din care doi rândaşi descarcă nişte butoaie.

Dintr-o dată, gazda îmi aruncă o privire plină de amabilitate şi mă întreabă dacă n-aş fi dispus să facem o partidă de domino.

Dostoievski îmi spune că pe Nastenka o vor apuca în curând durerile facerii. Pretinde să

părăsesc pentru o vreme bordeiul şi îmi întinde cheia căsuţei sale de scânduri.

Arunc o privire rugătoare spre Nastenka.

Aceasta mă priveşte cu o milă neputincioasă în ochi. Ochii ei cenuşii s-au umplut parcă de o lumină ciudată. Îmi face semn să vin lângă ea, îmi ia mâna şi mi-o sărută cu gingăşie.

— Nu te voi părăsi niciodată, îngaim, ţintuit de privirea mustrătoare a lui Dostoievski.

Lângă cizmele pline de noroi ale acestuia se iveşte mutrişoara ascuţită a Liubei.

— Te iubesc, Nastenka, bâigui cutremurat de sus până jos de un fior rece de spaimă, iar dinţii încep să îmi clănţăne. Dostoievski mă prinde de piept, se apucă să mă zgâlţâie şi să mă toace cu pumnii lui noduroşi.

Nu fac nici un gest de împotrivire, în timp ce bătrânul mă suduie şi mă bate, roşu la chip de mânie. Îi simt mirosul de urină şi de rachiu, iar când cizma lui grea mă izbeşte în coşul pieptului, mă las la pământ icnind de durere.

— Pleacă, cneazul meu drag, şoptesc de undeva de departe buzele vinete ale Nastenkăi.

Am avut stupiditatea să joc domino cu gazdele mele, până s-a lăsat întunericul, gândindu-mă la piciorul trandafiriu al domnişoarei von Klausus.

Afară era de mult o seară geroasă, când doamna consilier ne-a anunţat că merge să se îmbrace pentru liturghie.

Aveam de făcut cu sania două ceasuri până la cea mai apropiată biserică.

Gândul că voi sta între cele două domnişoare von Klausus m-a făcut să nu refuz invitaţia, chiar dacă nu pusesem de multă vreme piciorul într-o biserică.

M-am dus în camera mea şi l-am chemat pe bătrânul valet să mă bărbierească.

În timp ce acesta îmi săpuneşte obrajii, acoperiţi din pricina rachiului de ienupăr de pete mari de roşeaţă, m-am pomenit că îmi cercetez cu luare-aminte înfăţişarea.

A trebuit să conchid că nu mai aveam, ca pe vremuri, chipul plin de severitate al bărbaţilor din familia mea.

Începusem să mă buhăiesc, iar ochii întunecaţi ai lui Otto von Lichtenstein, pe care se spunea că îi moştenisem, erau înconjuraţi de cearcăne viorii sub sprâncenele groase, înspicate ici-colo cu alb.

Bărbia mi se rotunjise, iar colţurile buzelor, lăsate în jos, trădau senzualitatea şi moliciunea.

Încet-încet, căpătasem aerul unui degenerat.

M-am trezit că ridic, ameninţător, pumnul către imaginea din oglindă, spre spaima bătrânului servitor, în a cărui mână briciul începe să tremure, ciupindu-mi obrazul adânc şi iscând un firicel subţire de sânge.

La sindrofia doamnei von Klausus va trebui să port, fără doar şi poate, un plasture pe obraz. Clăbucul ce-mi acoperă faţa se înroşeşte, dându-mi înfăţişarea unei paiaţe cu chipul vopsit ţipător.

Zac în culcuşul lui Dostoievski, care o trimite din când în când la mine pe Liuba cu veşti despre Nastenka. Am de multe ori febră şi cad într-o stare de toropeală în timpul căreia mi se arată chipul prelung al *micuţei logodnice* şi satul de la picioarele abaţiei.

O dată pe an, la marginea acestuia îşi făceau apariţia căsuţele-vagon ale circului printre care am rătăcit nu o dată împreună cu fetiţa în alb.

Într-o zi ne-am pomenit împinşi într-o baracă întunecoasă, în faţa unui ţigan bătrân care picotea în faţa unui vas de sticlă plin cu un lichid incolor şi purta o pălărie mare de mexican.

La apropierea noastră, pleoapele lui, ca două frunze uscate, au zvâcnit de câteva ori, şi doi ochi de culoarea antracitului, asemănători cu ochii lui Kostas Venetis, ne-au sfârtecat cu o privire pătrunzătoare.

Mâinile bătrânului au început să descrie deasupra lichidului din carafă nişte spirale ciudate.

Câteva luminiţe au început să pâlpâie la suprafaţa acestuia.

La un moment dat, ni s-a făcut semn să ne apropiem. Privim prin suprafaţa lichidului, ce căpătase strălucirea şi consistenţa argintului-viu.

Acum întrezăresc, după perdelele unui pătucean, chipul palid al *micuţei logodnice*, căreia sora Francisca îi întinde o băutură întăritoare. Văd pe urmă un dric argintiu, tras de patru cai negri. Îl urmează nişte bătrâni în pelerine de ploaie, de sub care se zăresc nişte aripi murdare. Prin ele fojgăie o mulţime de păduchi.

La capătul unei alei străjuite de chiparoşi se zăreşte lespedea de marmură a unui mormânt, pe care nu se pot desluşi literele roase de vreme.

Mă văd călătorind într-o trăsură cu perdelele trase, în tovărăşia unui vizitiu taciturn, care-mi arată, cu coada biciului, pe spinarea unui deal, o îngrămădeală de clădiri mohorâte.

Şi, în sfârşit, pe fundul carafei, zăresc redingota albastră ca cerul a tatălui meu.

În prima zi de Crăciun, conacul doamnei von Klausus s-a umplut încă de dimineaţă de invitaţi.

Mici moşieri de prin cătunele învecinate îmbrăcaseră în vederea acestei vizite nişte vechi tunici militare, pe care străluceau şiruri de eghileţi.

Îşi pocneau în faţa mea pintenii, înclinându-se ceremonios şi furându-mi cu coada ochiului mâna de lemn, care atârna ţeapănă, într-o mănuşă albă din piele de căprioară.

Unele dintre aceste chipuri mi s-au părut vag cunoscute. Şi mi-am amintit de petrecerea dată de amicul lui Guss într-un subsol unde mirosea a fiertură de varză murată.

Spre surprinderea, dar şi spre indignarea mea, m-am văzut pe urmă condus de doamna consilier până la o matahală în frac, iar figura porcină a comisarului-şef mi-a expediat un zâmbet înecat în osânză.

Am refuzat să-i întind mâna, prefăcându-mă că îmi caut batista.

Mă surprind privindu-i degetele scurte şi groase, acoperite cu nişte peri roşii şi îmi duc instinctiv mâna teafără la bărbie.

Comisarul mi-a observat gestul şi mi se pare că desluşesc în ochii lui mici şi foarte albaştri o licărire de ironie.

Neplăcut surprinsă de atitudinea mea, doamna von Klausus roşeşte sub stratul de pudră ce-i acoperă faţa.

Trec aşa câteva minute penibile.

Liuba vine alergând într-un suflet şi îmi spune că pe Nastenka au apucat-o durerile facerii.

Mă smulg din visele mele tulburi şi trag o duşcă din basamacul împuţit al lui Dostoievski.

În timp ce duc sticla pântecoasă la gură, mâinile mele tremură groaznic. O sudoare rece începe să mi se prelingă pe faţă.

Liuba se aşază pe duşumea şi îmi mângâie cu blândeţe piciorul desculţ. Prin rochiţa subţire i se aude inima cum ticăie cu repeziciune.

Suspin, închipuindu-mi-o pe Nastenka zvârcolindu-se de durere pe culcuşul din colţul bordeiului.

Acum Liuba nu-mi mai masează piciorul.

A scos din sân o păpuşă de cârpă, pe care o leagănă domol în poala rochiei de culoarea blăniţei

de şoarece. Apoi o ridică în braţe, o duce în dreptul pieptului şi o acoperă cu nişte sărutări plescăite şi umede.

Cunosc foarte bine această păpuşă, este una dintre păpuşile Nastenkăi.

Ne-am ridicat de la masă îngreunaţi de mâncare şi băutură şi am trecut în salonul unde fusese instalat un uriaş brad de Crăciun.

Doamna von Klausus m-a luat de braţ cu un gest posesiv. Şi, în timp ce ne îndreptăm spre bancheta din fundul salonului, mi-a şuierat la ureche că l-am jignit de moarte pe noul ei pretendent.

I-am răspuns că, la rândul său, comisarul-şef mă ofensase în câteva rânduri cumplit şi că a trebuit să strâng tare din dinţi pentru a nu-l pocni peste fălcile lui unsuroase, căci nu doream, în ruptul capului, să tulbur petrecerea doamnei consilier.

Aceasta îmi acoperă gura cu palma ei roşie şi transpirată.

Mă imploră să mă port cuviincios şi în vorbele sale mieroase ghicesc o vagă ameninţare. Apoi mă expediază să le ţin de urât celor două domnişoare von Klausus. Pe bancheta din fund se instalează, alături de doamna consilier, matahala de carne.

Fetele mă primesc între ele ca de obicei cu bunăvoinţă. Una din ele îmi adresează o strângere de mână complice, iar cealaltă îmi şopteşte că Uwe (cum îi spun ele comisarului-şef) e un porc împuţit.

Paharul mi-a fost umplut din nou cu rachiu de ienupăr, iar mâinile fetelor mi se aşază, ca din întâmplare, pe coapse.

Trăiesc o noapte de spaimă. Corpul îmi tremură din toate încheieturile şi nu pot să-mi alung din

minte imaginea Nastenkăi. Goală, cu pântecele ei umflat, în care braţul noduros al lui Dostoievski se-nfige până la cot.

Urletele soţiei mele sunt cu neputinţă de îndurat.

Acum bătrânul şi-a scos din vulva Nastenkăi mâna scheletică. Antebraţul său pare pictat până la jumătate într-un roşu crud de măcelărie.

Ţine între degete o făptură albicioasă, de mărimea unei pisici, care se zbate cu violenţă între falangele lui năclăite de sânge. Din gura deschisă a Nastenkăi se prelinge un firicel subţire de spumă.

Încerc să-mi amintesc una din rugăciunile învăţate odinioară de la sora Francisca, iar degetele mele schiţează mecanic o cruce mare şi strâmbă.

Apoi braţul îmi zvâcneşte mecanic după sticla de basamac.

Dar rachiul nu mă linişteşte şi prin faţa ochilor mei se perindă sarabanda vedeniilor.

Acum o văd pe Nastenka de undeva de sus. E culcată pe spate, cu coapsele strâns lipite, iar Dostoievski îi apasă, opintindu-se pântecele umflat. Pe urmă îşi scoate din tureatca cizmei custura bicisnică şi despică burta Nastenkăi, din care începe să curgă un puroi gros.

Bătrânul pescuieşte din lichidul insan nişte aşchii de carne pe care le pune în poalele Liubei. Aceasta zâmbeşte, dezvelindu-şi gingiile, în care se clatină doi dinţi negri şi găunoşi.

Din gura fetiţei iese o duhoare dulceagă de mortăciune.

Aud vocea behăită a comisarului-şef care toastează în cinstea doamnei consilier.

Gazda e roşie la faţă şi îşi face vânt cu un evantai chinezesc, în timp ce fetele se hlizesc lângă mine, iar chipurile lor au căpătat o expresie de obrăznicie.

Încep să fredonez în şoaptă cântecul despre Trude cea grasă, aruncându-i matahalei de carne ocheade ironice.

Acum comisarul mi-a pronunţat numele, însoţindu-l de nişte urări pline de făţărnicie şi numindu-mă *bravul nostru von Lichtenstein*.

E mai mult decât pot îndura.

Dau să mă ridic în picioare, dar degetele fetelor mi se încleştează de coapse, iar cea căreia îi sărutasem genunchiul îmi murmură la ureche că nu trebuie să mă pierd cu firea din pricina unei butii pline cu excremente.

Şi mi se pare că din gâtlejul doamnei consilier explodează un suspin teribil de uşurare.

În cele din urmă am căzut într-un somn agitat, cu visuri scurte şi stranii, întretăiate de momente de veghe când auzeam sau mi se părea că aud urletele de animal chinuit ale Nastenkăi.

Dorm în fundul unei căsuţe-vagon, pe un maldăr de paie, alături de o fetiţă slabă şi măslinie.

Trecem hurducându-ne, peste hârtoapele unui drum desfundat, iar prin ferestruicile nu mai mari decât o palmă se strecoară lumina spălăcită a lunii.

Cred că am fierbinţeală. O mâncărime insuportabilă îmi frige pântecele şi coapsele. Îmi afund mâinile sub cămaşa lungă de noapte şi mă scarpin cu înverşunare.

Fetiţa s-a trezit. Se ridică pe jumătate, apoi scoate de undeva o lumânare groasă pe care o aprinde cu ajutorul unei scăpărători.

E cu un an sau doi mai mare decât mine şi deasupra buzei de sus îi creşte un puf negricios. Când deschide gura, descopăr că are numai doi dinţi, negri şi cariaţi, de femeie bătrână.

De afară se aud pocnete de bici şi înjurături ţigăneşti.

Acum fata îmi smulge cămaşa de noapte şi o întoarce pe dos cu o mişcare îndemânatică. Pe pânza albă aleargă câteva ploşniţe. Fetiţa le striveşte între unghiile ei lungi şi murdare.

Apoi începe să-mi mângâie picioarele goale, pe care se văd o mulţime de ciupituri.

Vecinii doamnei von Klausus sunt nişte petrecăreţi şi jumătate.

Iată-i cu mundirele desfăcute, congestionaţi la faţă, hămăind în cor cântecul despre Trude cea grasă.

Comisarul s-a ridicat în picioare şi – în hohotele de râs ale gazdei – dirijează cu o furculiţă enormă, pe care i-au adus-o special din bucătărie, năstruşnicele lălăituri.

Apoi vine spre mine din nou, cu paharul plin, care i se clatină între degete.

Bem Bruderschaft.

Doamna consilier bate cu însufleţire din palme, în timp ce buzele mele se lipesc de obrazul unsuros al grăsanului.

Nu mă împotrivesc când acesta mă ia de bărbie şi începe să mă sărute ruseşte pe gură.

Domnişoarele von Klausus se strâmbă lângă mine de râs.

Bărbatul subţire şi oacheş, care poartă o pălărie de mexican şi îşi rânjeşte la mine dinţii de aur, se numeşte Kostas Venetis.

Suntem la marginea unui crâng de mesteceni şi departe la orizont, acoperite de o pâclă subţire, se zăresc fortificaţiile unui oraş.

Venetis e aşezat pe pragul unei căsuţe-vagon. La picioarele sale e un joben dat cu bronz auriu, pe care îl foloseşte în timpul numerelor lui de magie.

O ţine pe genunchi pe fetiţa cea ştirbă.

Femeile pregătesc prânzul şi din ceaunul de tuci se ridică un miros plăcut de afumătură.

După un timp, fetiţa scoate din sân un fluier scurt pe care şi-l duce la buze. Îşi umflă tare obrajii, iar fluierul sloboade un şuier tânguitor care seamănă cu scârţâitul unei balamale neunse.

Scap un strigăt de spaimă când capul turtit al unei vipere se iveşte din pălăria lui Kostas Venetis.

Şarpele se mişcă ritmic, hipnotizat de privirea bărbatului cu privire de mexican.

După încă un timp, Kostas îmi face semn să vin lângă el. Apucă năpârca de ceafă şi o întinde spre mine, poruncindu-mi să nu-mi fie frică.

Încleştez tare fălcile, în timp ce simt solzii reci ai reptilei, care mi se încolăceşte pe antebraţ.

Venetis pocneşte tare din degete.

În jurul antebraţului meu e încolăcită acum o panglică de mătase neagră.

Arătându-şi dinţii de aur, ţiganul zâmbeşte cu gura până la urechi şi-mi întinde o acadea lipicioasă.

În salonul doamnei consilier e un fum să-l tai cu cuţitul.

Un lăutar costeliv scârţâie din scripcă în urechea comisarului-şef o romanţă ungurească posomorâtă. Degetele păroase ale grăsanului s-au înfundat în corsajul doamnei von Klausus.

Mă apuc să le povestesc celor două domnişoare o anecdotă porcoasă. Acestea au privirea înceţoşată de băutură, râd şi mă bat puternic cu palmele peste şolduri.

Apoi simt nişte degete înfrigurate strângându-mi, prin postavul pantalonilor purpurii, mădularul învârtoşat.

Mă pomenesc muşcând umărul gol al tovarăşei mele din stânga care scoate un geamăt de

voluptate.

Bătrânul servitor începe să servească şampania.

Îl ajut pe Kostas Venetis să-şi execute numerele de iluzionism sub pânza afumată a cortului, în aplauzele deşănţate ale unei mulţimi de militari beţi.

N-am reuşit să fac niciodată roata ţiganului pentru că mădularele mele sunt lipsite de agilitate.

Am învăţat în schimb să ţesăl caii, sub supravegherea unui rândaş care mă mângâie adeseori cu bunătate pe creştet.

Venetis mă ia uneori la plimbare.

Îmi amintesc de sălciile dintr-o grădină publică şi de chioşcul ţuguiat de sub care se auzeau alămurile unei fanfare. Pălăria lui Kostas e plină de floricele de porumb care ţi se topesc între dinţi. Şi iată-mă hrănind peştişorii dintr-un bazin, în lumina roşiatică a amurgului, în timp ce omul cu pălărie de mexican pufăie liniştit dintr-o ţigară de foi.

Stăm apoi pe bordura unei alei, iar Kostas îmi întinde trabucul său, din care trag cu stângăcie câteva fumuri, încep să tuşesc şi îmi dau lacrimile, spre hazul ţiganului, care râde şi mă bate amical peste spate.

Îmi amintesc apoi, ca prin vis, de o plimbare cu gondola, printre palatele mohorâte ale Veneţiei. Îl ajut pe Kostas să deşerte o balercă plină de licoarea benedictinilor, sub privirea batjocoritoare a gondolierului, apoi muşc dintr-o aripă de curcan, pe care tovarăşul meu o ţine între degetele sale subţiri, rânjindu-şi dinţii de aur.

După cum îmi amintesc de susurul fântânilor de la Schönbrünn şi de-o cârciumioară din Prater, unde Venetis m-a îndemnat să-mi strecor mâna sub pelerina unei femei zdrenţăroase, care vindea

marţipan şi avea pe buza de sus o crustă maronie de herpes.

În vremea asta, falangele prelungi ale lui Kostas îmi atingeau, ca din întâmplare, una din buci.

Mă revăd conducând corul mesenilor, care urla la unison cântecul despre Trude cea grasă. Apoi, cu pantalonii lăsaţi în vine, jucând îndrăcit căzăcesca în urletele şi bătăile asurzitoare din palme ale invitaţilor de la conac.

Acum mâna mea teafără se crispează pe piciorul uneia din cele două domnişoare von Klausus, care-mi muşcă buzele cu dinţii ei mărunţi ca de şoarece. Sora ei s-a prăbuşit pe covor şi începe să vomite pe cizmele mele, cu faţa desfigurată de o strâmbătură.

Pe urmă mă pomenesc plângând în hohote la picioarele doamnei consilier, îmi smulg sabia din teacă şi vreau să-mi retez beregata.

Comisarul şef mă izbeşte peste obraz cu brutalitate.

Simt că mă scufund într-un mâl negru şi lipicios, apoi mi se năzare că stau culcat în zăpadă, sub pâlpâirea îngheţată a unui felinar ce se bălăngăne în bătaia vântului.

Şi în cele din urmă sunt legat fedeleş, pe fundul unei sănii, la picioarele unei matahale înfăşurate în blănuri, sub stelele unui cer sticlos de iarnă.

Dormitez alături de fetiţa cea tuciurie, iar prin ferestruicile căsuţei-vagon se zăresc, în bătaia lunii, coroanele unor arbori bătrâni.

Suntem într-o pădurice de la marginea Vienei, unde la sfârşitul fiecărui spectacol reuşim să adunăm o pălărie plină cu mărunţiş.

Fetiţa îmi mângâie mădularul micuţ care dintr-o dată se întăreşte. Mă trezesc răsturnat peste ea, pipăindu-i corpul încă neîmplinit. Degetele ei mă călăuzesc spre crăpătura lacomă de sub pântece, iar trupurile noastre se acuplează cu neîndemânare.

Stăm apoi strânşi unul în celălalt, în timp ce de afară se aud râsetele zgomotoase ale lui Kostas şi cântecul unui acordeon.

Odihnesc într-un pat cu aşternuturi curate, iar o infirmieră bătrână, cu trăsături severe şi nobile mă ajută să înghit nişte leacuri.

O întreb unde mă găsesc. Aflu că am fost adus aici de un paznic de noapte ce m-a cules de pe treptele unei cârciumi. Era un noroc că nu îngheţasem, iar degerăturile pe care le am la mâini şi picioare nu sunt din fericire prea grave.

Rostesc numele doamnei von Klausus, dar infirmiera îmi spune că în oraş nu există nici o persoană cu acest nume.

Îi dau atunci adresa atelierului de croitorie şi o implor să-l cheme la mine pe Guss.

Mi se pare că pe buzele ei subţiri desluşesc un zâmbet de neîncredere.

Îmi potriveşte plapuma şi mă sfătuieşte să stau liniştit. A doua zi urmează să fiu văzut de un medic.

Iau cina împreună cu Kostas Venetis şi cu femeia-atlet.

Fetiţa cea ştirbă se învârteşte pe lângă noi ca un titirez, ne aranjează în faţă nişte tacâmuri de argint masiv, în care timpul şi-a înfipt cu neîndurare ghearele ascuţite, apoi ne toarnă, în farfuriile ciobite, de porţelan franţuzesc, pe care sunt pictate scene cu păstoriţe, o supă aurie şi limpede.

În timp ce Kostas mănâncă fără fasoane, sorbind zgomotos lichidul din farfurie, observ că femeia atlet are, în ciuda staturii sale masive, nişte mişcări pline de graţie şi de eleganţă.

Felul ei de-a mânca nu trădează nimic din grosolănia unei circărese, în stare să se ia la trântă în arenă cu trei sau patru bărbaţi, pe care îi lipeşte aproape mereu cu umerii de pământ, mănâncă la fel de distins ca şi sora Francisca.

Bag de seamă că pentru cina asta şi-a pus o rochie neagră de catifea, împodobită cu dantele preţioase de Malines şi poartă câteva discrete bijuterii.

Îmi ia dintr-o dată mână, cu o neaşteptată tandreţe. Îmi priveşte îndelung liniile din palmă şi apoi trimite în direcţia lui Kostas Venetis o privire posomorâtă.

Şi în timp ce Venetis soarbe în continuare supa cu zgomot, femeia-atlet îmi sărută dosul mâinii cu gingăşie, apoi mă mângâie blând de câteva ori pe creştetul capului.

Visurile mele învălmăşite despre Kostas Venetis sunt întrerupte din când în când de urletul de durere al Nastenkăi.

Îmi trag peste cap pătura aspră, care miroase a urină şi bătrâneţe. Stau cu genunchii chirciţi la gură şi cu degetele înfundate în urechi. Corpul meu e cuprins de tremurături, iar hainele mele sunt leoarcă de transpiraţie.

Deodată mi se năzare că sunt cufundat într-un lichid cald, într-un fel de peşteră cu pereţii moi, care se contractă ritmic, împingându-mă cu putere.

Percep o duhoare vagă de excremente, apoi mă simt proiectat cu capul în jos printr-un tunel jilav, în timp ce gâlgâitul unui şuvoi de apă călâie îmi trece pe lângă ureche.

Cineva mă apucă de cap şi smuceşte puternic, încercând să mă smulgă din mâlul care e pe cale să mă înghită.

Mirosul de excremente se amestecă acum cu izul acru al sângelui şi am impresia că percep glasul bătrânicios al lui Dostoievski bombănind o sudalmă rusească.

Oameni înarmaţi au înconjurat într-o noapte tabăra saltimbancilor.

Ascult, chircit lângă corpul tuciuriu al tovarăşei mele de aşternut, strigătele unei voci răguşite şi pocnetul sec al unui pistol.

Apoi un glas poruncitor împarte câteva ordine scurte.

Uşa căsuţei-vagon e sfărâmată de izbiturile unei cizme, sunt smuls de lângă fetiţa cea oacheşă, ce-şi ascundea goliciunea cu palmele, apoi mă trezesc în braţele unui ofiţer înalt, care mă strânge la pieptul tunicii sale şi mă sărută.

Afară, în lumina făcliilor, oamenii lui Venetis stau cu capetele-n pământ, ameninţaţi de gaura neagră a unei flinte.

Kostas Venetis e cu capul descoperit, are o vânătaie la colţul ochilor şi-mi adresează o grimasă plină de ură.

Sunt azvârlit pe spinarea unui armăsar ce freamătă nervos din picioare. Ofiţerul cel înalt încalecă în spatele meu. Pornim într-un galop ameţitor, lăsând repede-n urmă tabăra circarilor. Străbatem păduri şi câmpii, facem popasuri scurte prin hanuri unde schimbăm caii istoviţi de alergătură.

Ocolim oraşele ce se întind la picioarele munţilor înalţi şi prăpăstioşi.

Şi peste câteva zile mă găsesc la masa mare din oratoriu, faţă-n faţă cu sora Francisca. Aceasta mă mustră cu blândeţe, privindu-mi înspăimântată

hainele năclăite de jeg şi pletele încâlcite, prin care fojgăie păduchi cenuşii.

Recunosc pe biroul medicului cele câteva caiete ascunse cu grijă pe fundul cufărului meu de campanie, în care încercam să ţin socoteala micilor întâmplări zilnice.

Medicul răsfoieşte aceste caiete îngălbenite de vreme cu o figură îngrijorată. În camera văruită în alb nu se aude decât foşnetul foilor vechi de hârtie

Privesc chipul rozaliu, încadrat de favoriţi albi, care mă observă din spatele ochelarilor cu rame de sârmă şi-mi zâmbeşte cu bunătate.

Îmi spune, puţin mai târziu, că mi-a citit cu interes însemnările şi mă felicită pentru talentul meu literar. Păcat că scriu aşa dezlânat, dar asta e, fără doar şi poate, o consecinţă a bolii mele de nervi.

Apoi medicul se scoală în picioare cu maldărul de caiete în braţe şi se apropie de căminul în care arde un foc mare de buturugi.

Rând pe rând, caietele mele sunt mistuite de flăcări, dar lucrul acesta mă lasă indiferent.

Acum medicul îşi şterge mâinile cu degete lungi de pulpana halatului şi smuceşte cordonul negru al soneriei.

În cameră îşi face apariţia infirmiera. Cei doi suşotesc îndelung, iar în murmurul amestecat al vocilor, ce răzbate până la mine, desluşesc limpede cuvântul *schizofrenie*.

Afară ninge cu fulgi mari şi pufoşi.

Cu glasul sugrumat de durere, sora Francisca îmi vorbeşte de moartea *micuţei logodnice*.

Apoi mă conduce la mormântul acesteia, ce se află la capătul unei alei străjuite de chiparoşi, în

grădina părăginită a abaţiei. Din spatele gardului viu, ne spionează câţiva bătrâni costelivi, înarmaţi cu săpăligi ruginite. Unul din ei îi strigă ceva surorii Francisca, agitând o greblă cu dinţi ruginiţi.

Şi sora Francisca a îmbătrânit foarte mult. Umblă sprijinindu-se într-un baston, iar chipul ei, cu trăsături severe şi nobile, e brăzdat de cute adânci.

Pe mormântul *micuţei logodnice* creşte în voie răsura sălbatică.

Izbucnesc în plâns şi încep să sărut, cu gesturi spasmodice, mâinile descărnate ale bătrânei. Plânge şi sora Francisca, îngăimând, printre sughiţuri şi suspine, numele Monseniorului.

Apoi se lipeşte cu fruntea de crucea *micuţei logodnice* şi se roagă în şoaptă pentru stirpea blestemată a baronesei.

Visez că medicul îmi porunceşte să mă culc pe o canapea, execută deasupra mea câteva pase magnetice, apoi vrea să ştie când am descoperit primele semne ale bolii mele mintale. Încerc să-i răspund, dar dintre buzele mele ies nişte vorbe ce mi se par şi mie în totalitate lipsite de noimă:

„Totul fusese reconstituit, prin grija amfitrionilor, pe platforma golaşă, de la ibricele de aramă şi satârele din bucătărie până la statura impunătoare a baronesei, pe care doisprezece ocnaşi o purtau dimineaţa printre nişte straturi domestice de ceapă şi usturoi. Bătrâne obeze (erau chelăresele) moţăiau sub umbreluţele lor demodate de soare, din epoca primelor zboruri cu dirijabilul. Din cuşca dulăului, o făptură albicioasă, cu braţele atârnându-i ca nişte aripi de barză din redingota prea largă ne ieşi în întâmpinare. Urcarăm treptele acoperite cu muşchi, trecurăm prin galeria surpată unde primusul fusese aprins şi cineva, cu spatele la vizitatori, prăjea nişte ouă. Strânserăm câteva

mâini, schimbarăm saluturi ceremonioase cu verişoarele. În curtea interioară căluşeii se roteau lent printre stivele de mobile vechi şi se auziră pocnind primele focuri de artificii. Trucurile scamatorilor deveniseră tot mai ingenioase. Dintr-un joben dat cu bronz auriu fură scoase pe rând numărul de la poartă, jocul de table şi râşniţa de cafea, podul şi pivniţa. Şi, în sfârşit, băgarăm de seamă că un domn în redingotă albastră ne cercetează sever pe când învăţătoarea (de fapt o călugăriţă) umplea tabla cu bastonaşe."

„Şi? Mai departe?" – mormăi medicul parcă nemulţumit.

„Trecurăm prin haremuri ce aparţinuseră lui Barbă-Albastră, coborârăm în văi locuite de negri înzorzonaţi şi de femele de cimpanzeu. De avortoni şi de bone ce se dăruiau trecătorilor pentru câteva fire de cânepă indiană. Escaladarăm aruncătoare de disc înalte cât catedralele pe plajele unei mări violete. Făcurăm cunoştinţă cu eleve perverse şi profesoare pline de paradoxuri. Ne recunoscurăm, în mulţimea de crinoline multicolore, de gene false şi de peruci, micile camarade. Sfâşiarăm cu dinţii colecţii întregi de furouri, pălăvrăgirăm cu vizitii despre fesele fructăreselor şi ale vânzătoarelor de hamsii, până ce o bătaie de clopot făcu să dispară vedeniile, iar pianinele prinseră să se smiorcăie. Adolescente în rochii de voal, aproape nişte fetiţe, se iviră din dosul unei perdele. Iar bătrânul capelan al castelului săvârşi până noaptea târziu slujbe de cununie."

„Continuă!" – susură un glas cunoscut. La căpătâiul meu nu mai stătea acum medicul, ci Cheia Visurilor, ale cărei aripi erau pleoştite şi pline de paraziţi.

„Lângă cărţile tâmpe de snoave fusese îngrămădită toată ştiinţa lui Hermes. Am alergat pe nesfârşitele coridoare, am poposit în cămăruţe ticsite de herbarii şi hărţi, am admirat incunabule

rare, imprimate pe piele de om. Ne-am văzut numele încrustate pe cotoarele terfeloagelor, am fost plimbaţi prin faţa filelor albe, pe care scribii le copiau de sute şi sute de ani, ni s-au înmânat pene de gâscă şi călimări. Medicinistele ne înţepară în braţ şi se auzi sirena îndepărtată a ambulanţelor. Atunci schelele fură desfăcute, castelul dispăru în boccelele saltimbancilor, scările se surpară, peste arcade se aşternură pânzele de păianjen."

„Fiindcă plata păcatului este moartea, fiindcă tu şi cu mine facem parte dintr-un miraj proiectat fără ştirea amfitrionilor pe uriaşele pânze" – mai spuse cu tristeţe femeia şi tăcu pentru totdeauna.

Când am deschis ochii, medicul, care stătea pe marginea patului şi ţinea pe genunchi o agendă cu însemnări, mi-a zâmbit blând, spunându-mi că am o formă uşoară de nebunie, ce poate fi vindecată cu ajutorul şocurilor electrice.

Cineva trage pătura de pe mine şi, în lumina slinoasă a zorilor, zăresc bărbia ascuţită a Liubei.

Îmi spune, în vorbe scurte şi gâfâite, că Nastenka a născut un copil mort, iar viaţa ei este în mare primejdie.

O iau pe fetiţă de mână şi mă îndrept, ca un somnambul, spre bordeiul de pământ de la marginea cimitirului.

Privesc cu stupoare faţa golită de sânge a Nastenkăi. Dostoievski se plimbă agitat prin bordei, frângându-şi mâinile şi bombănind în barba lui care seamănă cu o mătură.

Într-un colţ al bordeiului zace o grămadă de cârpe îmbibate cu sânge.

Mă aşez pe marginea patului şi apuc mâna fierbinte a Nastenkăi. Aceasta tresare, iar pleoapele sale tremură de câteva ori.

Liuba se ghemuieşte ca un căţel la picioarele mele.

Sunt smuls cu forţa din aşternut şi condus în cabinetul medicului. Primesc câţiva ghionţi, iar o voce răguşită şi rea mă avertizează că urmează să fiu supus unui interogatoriu de noapte.

Mâini puternice mă înghesuie pe un taburet şi cineva îmi proiectează în faţă lumina orbitoare a unei lămpi de birou.

Glasul behăit al comisarului-şef îmi ordonă să îmi declin identitatea.

Sunt perfect calm, iar vocea mea răsună tăios şi precis când vorbesc despre străbunul meu Otto şi despre încrederea pe care prinţul Metternich i-a acordat-o bunicului Karl.

Glasul cel behăit râde greţos, apoi îmi cere pe un ton ridicat să renunţ la această minciună ridicolă.

Sunt în realitate fiul unui ţigan pe nume Kostas Venetis – unul dintre adepţii lui Vladimir Ulianov şi ai lui Lev Davidovici Troţki şi al unei aristocrate degenerate, fac parte dintre acei declasaţi ce, ascunşi prin canalele oraşului, pregătesc revoluţia mondială.

Acum e rândul meu să izbucnesc într-un hohot de râs. Pomenesc despre sângele vărsat pentru ţară şi împărat şi despre şuieratul obuzelor de pe frontul italian. Despre felcerul bătrân dintr-un spital de campanie, despre prietenul împuşcat în plămân şi despre sala de biliard de la Schönbrünn, unde Kaiserul a avut bunătatea să-mi întindă două degete pătate de nicotină.

La toate acestea, comisarul râde scurt şi dispreţuitor şi ordonă să fie introduşi martorii.

Deodată Nastenka se ridică în capul oaselor, deschide larg ochii în care pâlpâie un fel de scântei

aurii şi începe să cânte.

Are capul dat tare pe spate, iar glasul ei, firav şi nesigur la început, capătă tot mai multă putere.

Nastenka îngână un cântec fără cuvinte, care seamănă cu clipocitul unui pârâu ce se rostogoleşte prin albia presărată cu pietricele.

Fâlfâitul unei aripi greoaie, vaietul moriştii de vânt, ţârâitul greierilor şi foşnirea mătăsoasă a ierbii se amestecă în cântecul Nastenkăi. Acum prin faţa ochilor mei se perindă imaginea luminoasă a unui colţ de grădină, mici siluete îmbrăcate în costume de paji, faţa severă a surorii Francisca, o faţadă îmbrăcată în iederă pe care se pot distinge crucea şi trandafirul.

Liuba s-a lipit de picioarele mele şi stă nemişcată. Dostoievski s-a aşezat şi el într-un colţ al bordeiului, e cu fruntea sprijinită în pumni, iar pe chipul lui desluşesc zugrăvită o durere sfâşietoare.

Cântecul Nastenkăi se preface treptat într-o ceaţă strălucitoare.

Acum privirile mele nu mai percep decât imaginea unui cer inundat de lumină, pe care plutesc aparate de zbor pilotate de fiinţe îmbrăcate în alb.

Peste umerii mei cade o ploaie de petale de trandafir.

Îmi amintesc că am locuit singur pentru o vreme în conacul părăsit de la picioarele abaţiei.

Cu ajutorul formulelor magice învăţate de la Venetis proiectam pe pereţii unui salon uriaş silueta firavă a *micuţei logodnice*.

În bibliotecă am descoperit numeroase cărţi de vrăjitorie.

Noapte de noapte încercam să invoc spiritul tatălui meu, dar în globul de cristal nu se arăta,

într-o stranie lumină violacee, decât chipul lui Kostas Venetis.

Atunci am început să mă rog.

În lungile săptămâni de post negru mi se părea că aud şoapte misterioase şi vagi siluete fosforescente îngenuncheau lângă mine pe lespezile întunecate ale salonului. Pereţii coşcoviţi au fost duhovnicii muţi ai tuturor păcatelor mele.

Eram uneori vizitat de foştii servitori ai tatălui meu, care, privindu-mă cu tristeţe, îmi aduceau veşti de la sora Francisca.

În nopţile mele, străbătute de atâtea coşmaruri lugubre, o visam adesea pe *micuţa logodnică*. Ţinea între mâini un porumbel cu aripa frântă, iar ochii ei erau plini de o mare amărăciune.

O duzină de personaje mascate dau buzna în sala de consultaţie.

Mi-e peste putinţă să înţeleg rostul acestui travesti grosolan, căci recunosc cu uşurinţă caftanul slinos al lui Guss, silueta de cocostârc a lui Hugo, statura poruncitoare a portarului de la hotel, ba chiar şi fustele lungi ale doamnei consilier.

Comisarul izbeşte puternic cu pumnul în masă.

Mascaţii se înşiră de-a lungul unui perete şi izbucnesc într-un cor de onomatopee. Guss sâsâie ca un gânsac, Hugo şi-a săltat poalele halatului, dezgolindu-şi picioarele acoperite de peri cenuşii şi scoate nişte clămpănituri. Doamna von Klausus cotcodăceşte.

Cel care şi-a pus capul în poalele comisarului-şef şi toarce ca un motan trebuie să fie milităraşul cel pirpiriu.

Masca de papagal căreia i se vede marginea îngălată a cămăşii de noapte e patroana de la casa de toleranţă.

Îi zâmbesc dispreţuitor comisarului. Acesta izbeşte din nou cu pumnul în masă.

Acum mascaţii se iau de mână şi încing în jurul mesei o horă ameţitoare, urlând cântecul despre Trude cea grasă.

Din pliscul de papagal al patroanei izbucneşte strigătul *Pentru ţară şi împărat!*, însoţit de râsete şi bătai asurzitoare din palme.

Guss se apropie de mine şi încearcă să mă ia de bărbie.

Îl altoiesc cu mâna teafără şi masca de carton i se desprinde de pe obraz. Ovreiaşul clipeşte de câteva ori, apoi se ascunde sub masă, de unde continuă să-mi arunce nişte uitături pline de spaimă.

— Luigi Lucheni, scoală-te în picioare! behăie comisarul.

Împreună cu Dostoievski am îngropat-o pe Nastenka în cimitirul din Monte Negro.

După ce corpul soţiei mele a fost acoperit cu pământ, iar Dostoievski a îngânat domol slujba înmormântării, puterile m-au părăsit. Am stat multă vreme în iarba înaltă de lângă mormântul Nastenkăi, cu ochii ţintă la cerul pe care începuseră să licărească primele stele.

Bătrânul s-a tolănit lângă mine. Tăceam amândoi, apoi, deodată, Dostoievski s-a ridicat şi a strigat-o pe Liuba.

Umbra fetiţei s-a ivit din spatele unui obelisc frânt.

Auzeam ca prin vis, cu simţurile amorţite pe jumătate, vocea răguşită a bătrânului care spunea că va pleca chiar în noaptea aceea din Monte Negro.

Dorea să mi-o încredinţeze pentru totdeauna pe Liuba.

Aceasta s-a aplecat şi i-a îmbrăţişat cizmele, apoi s-a strecurat lângă mine.

M-am ridicat în picioare, încercând să îngaim nişte vorbe de mulţumire.

Dostoievski mi-a sărutat mâna.

Avea privirea unui câine bătut.

Am rămas singur cu comisarul, care îmi cere urlând să-mi recunosc crimele.

M-am folosit de un nume fals pentru a stoarce sume importante de bani de la câteva din notabilităţile oraşului şi am sedus două fetişcane nevinovate.

Sunt o fiinţă declasată, un anarhist, un duşman al ordinii publice.

În sfârşit – o odraslă a lui Kostas Venetis.

Duşmanul meu îmi întinde o hârtie şi-mi porunceşte să iscălesc. Hârtia e acoperită de sus până jos cu nişte litere foarte mărunte, pe care nu le pot descifra.

Motolesc hârtia şi o arunc sub birou.

Comisarul s-a ridicat în picioare răcnind ca un apucat. Acum e în spatele meu. Simt în ceafă ţeava rece a unui pistol.

Dacă nu iscălesc, voi muri.

Sunt mai calm ca niciodată şi puţin îmi pasă de toate aceste ameninţări. Trebuie să mă port ca un autentic von Lichtenstein.

Undeva în spatele meu se aude o bubuitură puternică.

Mirosul prafului de puşcă se amestecă cu o duhoare cumplită de transpiraţie.

Ultima carte a Liubei

Spre surprinderea mea, medicul mi-a înmânat un caiet gros şi m-a îndemnat să-mi continui însemnările.

Scriu dimineaţa, imediat după sculare, sorbind cu înghiţituri mici, ceaiul de plante pe care mi-l serveşte sora Franziska.

Acum ştiu că sunt internat într-un sanatoriu pentru alienaţi şi că boala mea are puţine şanse de vindecare.

Mă opresc din scris atunci când sora Franziska îmi spune că trebuie să mergem la baie

În cadă pot să mă bălăcesc după pofta inimii.

Am o răţuşcă albastră din cauciuc, pe care o fac să scoată apă pe plisc, bucurându-mă ori de câte ori reuşesc să lansez o ţâşnitură ce atinge tavanul.

Alteori mă mulţumesc doar să trag vânturi, uitându-mă cum lichidul din cadă face bulbuci care se sparg zgomotos.

Infirmiera mă săpuneşte cu săpun peste tot.

Când săpunul îmi intră în ochi, încep să urlu şi să mă agit, stropind-o de sus până jos pe sora Franziska. Se întâmplă ca aceasta să se supere şi atunci mă freacă în duşmănie, cu un burete sârmos, ca şi cum ar vrea să-mi jupoaie pielea de pe spinare.

Apoi mă pune să stau în picioare pe un taburet şi mă şterge cu un prosop foarte aspru, ce mi se freacă de corp ca o bucată de şmirghel.

Eu tremur de frig şi, cum de la o vreme sunt aproape tot timpul răcit, îmi trag nasul cu zgomot, implorând-o pe sora Franziska să isprăvească mai repede.

Sunt fericit când ajung în camera mea, după ce traversez în pielea goală o galerie lungă, pe care e tot timpul curent şi mi se permite să mă cuibăresc sub plapuma groasă, cu genunchii la gură şi tremurând din toate încheieturile.

După moartea Nastenkăi şi plecarea lui Dostoievski, m-am mutat împreună cu Liuba în căsuţa bătrânului.

Zac în culcuşul acestuia, cu mintea golită de gânduri, într-o stare de amorţeală. Liuba trebăluieşte prin cămăruţă, mişcându-se fără zgomot pe lângă pereţi şi făcându-mă să uit de prezenţa ei zile la rând.

Câteodată încearcă să mă hrănească. Îmi vâră în gură cu lingura un terci gros, în care amestecă tot felul de buruieni. Nu spune nici un cuvânt. Se uită la mine cu nişte ochi neverosimil de mari, care au culoarea hârtiei de indigo. E numai piele şi os şi te poţi aştepta de la o clipă la alta să leşine de slăbiciune.

Sunt zile când cu ajutorul fetiţei reuşesc să mă urnesc din culcuş şi, sprijinindu-ne unul de celălalt, ne târâm până la mormântul Nastenkăi. Ne culcăm pe spate în iarba din cimitir şi ascultăm ţârâitul greierilor. Apoi Liuba culege un mănunchi de floricele galbene şi îşi împleteşte din ele o coroniţă.

Cimitirul e cu desăvârşire pustiu. Acum am băgat de seamă că mormintele au, în loc de cruci, nişte cioturi de coloană acoperite cu pete negricioase de muşchi. Pe unul dintre acestea am descoperit într-o zi cu uimire numele lui Kostas Venetis.

A venit primăvara.

Sora Franziska îmi îngăduie să zăbovesc după-amiaza la fereastra cu gratii prin care zăresc câţiva arbori stufoşi şi – deasupra lor, la câteva sute de metri, un coş roşu de cărămidă.

În faţa ferestrei staţionează de obicei o cabrioletă.

Surugiul mustăcios îşi consultă nerăbdător, din vreme în vreme, ceasul de buzunar.

Îl aşteaptă pe medicul care pleacă întotdeauna la şase şi jumătate. Dacă se întâmplă să mă observe, îmi adresează un zâmbet plin de bunăvoinţă.

După plecarea medicului, sora Franziska îmi porunceşte să plec de la geam. Mă supraveghează în timpul cinei sărace şi-mi atrage atenţia să nu înting cu mâna în sos. Apoi îmi dă să înghit un somnifer foarte puternic, care mă adoarme aproape instantaneu.

Când mă trezesc, infirmiera e deja la căpătâiul patului, iar afară staţionează, ca de obicei, nelipsita cabrioletă.

Îi vorbesc Liubei despre uniformele de paradă ale tatălui meu, pe care eram trimis să le scutur după ce se termina liturghia.

Câteva urme ale paşilor săi, imprimaţi în noroiul uscat de la marginea unui răzor, erau păstrate cu veneraţie într-o cutie de lemn preţios.

Uşa camerei sale de lucru fuse zidită, lăsându-se doar o ferestruică îngustă, pe care puteai să-i priveşti portretul, peste care ordonase să fie aşternut un strat gros de vopsea neagră.

Treceam pe acolo în vârful picioarelor, ţinându-mi respiraţia de teamă ca tatăl meu să nu se ivească pe neaşteptate, încălţat cu cizmele lui de campanie pe care le purtase în ziua când a plecat pentru totdeauna în colonii.

Acum îmi amintesc vag de un ordin comunicat prin intermediul surorii Francisca şi de o scrisoare

cu litere mărunte şi roşii care-mi trecuse cândva printre degete.

Liuba ascultă cu mare atenţie.

Apoi începe să umble cu paşi împiedicaţi, imitând mersul şonticăit al lui Dostoievski, prin iarba înaltă de lângă mormântul lui Kostas Venetis.

Într-o noapte m-am trezit brusc din somn şi mi s-a părut că cineva bate încet cu degetul în fereastră.

M-am ridicat din pat, încercând să nu fac nici cel mai mic zgomot. Sora Franziska pândeşte pe undeva prin apropiere.

Afară e lună plină, iar peluza din faţa ferestrei e luminată ca ziua.

Acolo l-am descoperit pe Hugo. Când m-a văzut că apar la geam, a început să gesticuleze precipitat, chinuindu-se să spună ceva cu ciotul lui vânăt de limbă. Arată cu mâinile spre arborii negri din spatele lui şi ţopăie caraghios din picioarele sale lungi, care-i ies de sub pulpana halatului.

Am sentimentul că mi se transmite un mesaj pe care nu sunt în stare să-l înţeleg şi îi şoptesc lui Hugo să se exprime mai limpede.

Obrazul acestuia se crispează dureros. Îşi duce degetele la nas şi aspiră de câteva ori. Apoi îşi ridică poala halatului şi începe să păşească mărunt, legănându-şi şoldurile ca o femeie.

Pe coridor se trântesc nişte uşi.

Sora Franziska năvăleşte în cameră şi îmi cere să plec de la geam.

Afară izbucneşte un cor de hămăituri. Şi mai apuc să zăresc silueta deşirată a lui Hugo, pierzându-se printre arbori, în timp ce sora Franziska îmi introduce cu forţa în gură linguriţa de somnifer.

În cămăruţa lui Dostoievski am găsit un abecedar vechi.

Vreau s-o învăţ pe Liuba să scrie şi să citească. I-am făcut un beţigaş ascuţit, cu care fetiţa trasează pe duşumeaua de lut nişte bastonaşe schiloade.

Scrie cu mâna stângă, ţinându-şi beţigaşul foarte de jos şi făcând o mulţime de gesturi inutile, care o obosesc repede. Pe faţa ei suptă apar broboane de transpiraţie.

După o oră de opinteli, începe să plângă, îmbrăţişându-mi picioarele.

Ca s-o îmbunez, încep să-i arăt pozele din abecedar.

În jurul unei mese stau nişte personaje cu chipul plin de nobleţe. Îi spun fetiţei că domnul cu favoriţi albi şi haina plină de decoraţii e Kaiserul însuşi. I le arăt apoi pe micile arhiducese: Maria-Luiza, Maria-Antonia, Maria-Augusta.

Liuba râde încetişor.

Eu îi mângâi mânuţele roşii, cu unghii murdare, şi mă pomenesc povestindu-i despre numerele de magie ale lui Kostas Venetis.

Fetiţa îmi acoperă gura cu palma şi îmi face ştrengăreşte cu ochiul.

Sora Franziska mă anunţă că am un vizitator. Mă conduce pe urmă pe nişte coridoare întortocheate după zidul de gratii al vorbitorului.

Aici miroase a iod, iar pereţii sunt acoperiţi cu planşe anatomice, colorate într-un roşu strident.

De cealaltă parte a gratiilor aşteaptă nerăbdătoare o femeie în negru, al cărei chip e acoperit cu o voaletă de doliu. Sora Franziska se aşază greoi pe o laviţă şi spune că avem la dispoziţie o jumătate de oră.

— Ulrich, ce-i cu dumneata? – şopteşte vizitatoarea, apucându-mi mâna cu nişte degete

lungi şi tremurătoare. Apoi îşi ridică voaleta, arătându-mi o figură prelungă, străbătută de o reţea de riduri subţiri.

Îmi simt pieptul invadat de căldură. Încerc să duc la buze mâna femeii în doliu, dar nu pot din cauza gratiilor. Sora Franziska îmi aruncă o căutătură severă.

Deodată îmi vine în minte bucătăria liniştită a unei ferme. Pe masă e un pahar cu vin roşu, în care gazda îşi înmoaie degetele subţiri. În cuier atârnă o uniformă ofiţerească.

Şi mă revăd, palid ca moartea, cu o rană cumplită la piept, în aceeaşi bucătărie de ţară.

Ea se apropie şi îmi desface tunica murdară, sub care fojgăie mulţimea păduchilor dobândiţi în tranşee. Pe urmă sângele meu îi înroşeşte gâlgâind mâinile.

Între timp femeia în doliu a scos o tabacheră de argint din care prizează cu lăcomie.

Stă o clipă pe gânduri înainte să îmi întindă, printre gratiile vopsite în alb, cutia cu tutun ieftin.

Sora Franziska îmi smulge tabachera din mână.

Astăzi am meşterit pentru Liuba un zmeu de hârtie.

Urc cu fetiţa o colină pleşuvă ce se înalţă la câţiva paşi de gardul cimitirului părăsit.

E prima dată când îndrăznim să ne aventurăm dincolo de reţelele de sârmă ghimpată. Ajungem la picioarele unui mirador care se clatină gata să se prăbuşească. Sărim peste bulumaci răsturnaţi, printre care aleargă o grămadă de guşteri. Zărim în trecere cazemate de beton acoperite cu iarbă şi brusturi.

Din Monte Negro n-a rămas decât un morman de dărâmături.

Drumul suie pieptiş, iar vântul bate cu putere, aproape să ne răstoarne.

Trebuie să ne ajutăm cu genunchii şi coatele.

Picioruşele subţiri ale Liubei sunt pline de zgârieturi.

Oraşul din vale a dispărut. Din vârful colinei se zăreşte o câmpie prăfoasă. Nu departe de picioarele dealului s-au oprit câteva căruţe cu coviltir. Liuba îmi arată cu degetul un cal alb care se adapă dintr-o băltoacă.

E foarte bucuroasă şi are obrajii îmbujoraţi în timp ce se uită la zmeul care s-a înălţat sus, foarte sus, în lumina aurie a după-amiezii.

Părăsesc sanatoriul în compania femeii în doliu şi a lui Hugo, care se opinteşte din greu cărându-mi cufărul de campanie.

Traversăm o piaţă plină de porumbei. Ea mă conduce de braţ, prin mulţimea trecătorilor, până pe terasa unei mici cafenele, unde cerem câte un pahar de rachiu. Ciocnim în tăcere. Hugo bate darabana cu degetele în lada de lemn ce conţine întreaga mea avuţie. Ciotul de limbă îi atârnă printre buzele golite de sânge.

Deodată îl zăresc pe Guss. Poartă nişte ochelari negri de orb şi cere de pomană, strecurându-se printre picioarele consumatorilor.

Femeia în doliu îi întinde o monedă măruntă, pe care ovreiaşul o lasă să-i alunece în buzunarul caftanului. Perciunii lui mari au început să încărunţească.

Scot din buzunarul vestonului răţuşca din cauciuc şi i-o arăt lui Hugo. Acesta o ia în mâinile lui mari. O răsuceşte pe toate părţile, o duce la nasul lui ascuţit, apoi se apucă să gâlgâie din fundul gâtlejului, mijindu-şi ochii a râs.

Mi-o arată cu degetul pe femeia în doliu, care îşi face buzele, ţinând cu stângăcie, între degetele nervoase, bastonaşul de ruj.

Vizitiul, mort aproape de oboseală, ne aşteaptă la picioarele dealului şi spune, cu un glas stins, că-i făgăduisem să nu zăbovesc decât o jumătate de oră.

Arunc o ultimă privire spre ruinele negre ale castelului. Apoi o ajut pe Liuba să se ghemuiască pe bancheta din fundul trăsurii.

Mă chircesc lângă ea şi trântesc portiera care scoate un sunet de lemnărie putregăită.

Vizitiul dă bice cailor.

Revăd în închipuire figura schimonosită de ură a fratelui-stareţ, barba pătată de tutun a lui Dostoievski, faţa pistruiată a Nastenkăi.

Lipită de mine. Liuba îngână un cântecel.

Trăsura ne-a lăsat în apropierea unei staţii feroviare.

Stăm zgribuliţi pe peron, emigranţi cu capişoanele trase pe ochi, cărora câteva şepci albastre sau roşii le cercetează la lumina lanternei figurile parcă pudrate cu o făină verzuie. Clădirea gării are la geamuri obloane uriaşe de fier, fixate cu piuliţe masive. Sunt de faţă elevii de şcoală însoţiţi de învăţătoare grăsuţe, soldaţi plini de acnee, zilieri care şi-au îmbrăcat în grabă paltoanele lungi peste salopete. Avem de aşteptat câteva zile.

Într-un târziu primim permisiunea să ne scoatem gamelele. Mai multe bidoane de ceai, a căror pojghiţă groasă de gheaţă a trebuit sfărâmată cu ranga sunt aduse dintr-o anexă.

Atmosfera se încălzeşte. O călătoare îşi scoate pantoful de bal, dat cu bronz argintiu şi toarnă într-însul, numai pentru bărbaţi, un rachiu slab. Cineva începe să cânte la muzicuţă. Într-o nişă fumegă anemic câteva primusuri, până când, în sfârşit,

marea barieră, împodobită cu panglici şi clopoţei e ridicată.

Copiii îşi recunosc mamele, încă adolescente, se despachetează aripi de sârmă, morişti, pălării de acum o sută de ani. Tineri învăţători mustăcioşi îşi scot surâzând paraşutele, înconjuraţi de discipoli, apar tăbliţele de ardezie şi abacele.

Apoi, din spatele gardului viu, începe să se audă încetişor *Valsul măgarilor*.

Liuba mă strânge tare, foarte tare, de mână.

Am ajuns în faţa unei case de raport şi o portăreasa cu faţa plină de negi ne fixează cu o căutătură dispreţuitoare, în timp ce scara veche de lemn scârţâie sub picioarele noastre.

În camera ei îl găsim pe soldăţelul cel pirpiriu, acesta ţine pe genunchi un copil dolofan, pe care se chinuieşte să-l hrănească, şoptindu-i ceva, cu un biberon.

Mă aşez lângă femeia în doliu pe marginea patului. Ea ridică de pe genunchii pirpiriului bucăţica de om şi începe s-o alăpteze.

Soldăţelul e foarte agitat, se apropie de mine, îmi atinge de câteva ori vestonul, îmi pipăie nasturii de metal, cu figura luminată de un zâmbet aproape extatic, apoi se lasă pe vine şi-mi trage cizmele din picioare.

În vremea asta Hugo despachetează.

Întind mâinile în direcţia copilului, care suge liniştit la sânul Mariei-Christina. Aceasta îmi observă gestul, iar obrazul ei de italiancă se destinde într-un surâs.

În cameră este multă linişte şi multă lumină.

Liuba mă trage după ea, de-a lungul unui coridor boltit, conducându-mă într-o încăpere plină

de cărţi legate în piele şi de tablouri.

Aşezat la un birou masiv, un bătrân scrie ceva, cu spatele către noi. E îmbrăcat într-o redingotă albastră ca cerul.

Iar genunchii mei încep să tremure groaznic în timp ce mă pregătesc să înfrunt căutătura cercetătoare a tatălui meu.

Notă: Luigi Lucheni e numele anarhistului solitar, care o asasina în septembrie 1898, la Geneva, pe Elisabeta, împărăteasa Austriei şi regina Ungariei.

Cuprins

Cheia Visurilor
Fratele-stareț
Maria-Christina
Prima carte a Nastenkăi
Femeia în doliu
A doua carte a Nastenkăi
Prima carte a Liubei
Cartea Robustei
Doamna von Klausus
Ultima carte a Nastenkăi
Ultima carte a Liubei

Table of Contents

Cheia Visurilor	5
Fratele-stareţ	18
Maria-Christina	24
Prima carte a Nastenkăi	32
Femeia în doliu	49
A doua carte a Nastenkăi	66
Prima carte a Liubei	81
Cartea Robustei	100
Doamna von Klausus	130
Ultima carte a Nastenkăi	145
Ultima carte a Liubei	183